

A graphic illustration on a green textured background. At the top, a white torn-paper-like shape separates a solid green area from the rest. Below this, a central green rectangular building with ten white square windows stands between two stylized green trees on the left and two stylized green wind turbines on the right. The entire scene is set against a white background, with the bottom portion of the image being a solid green field.

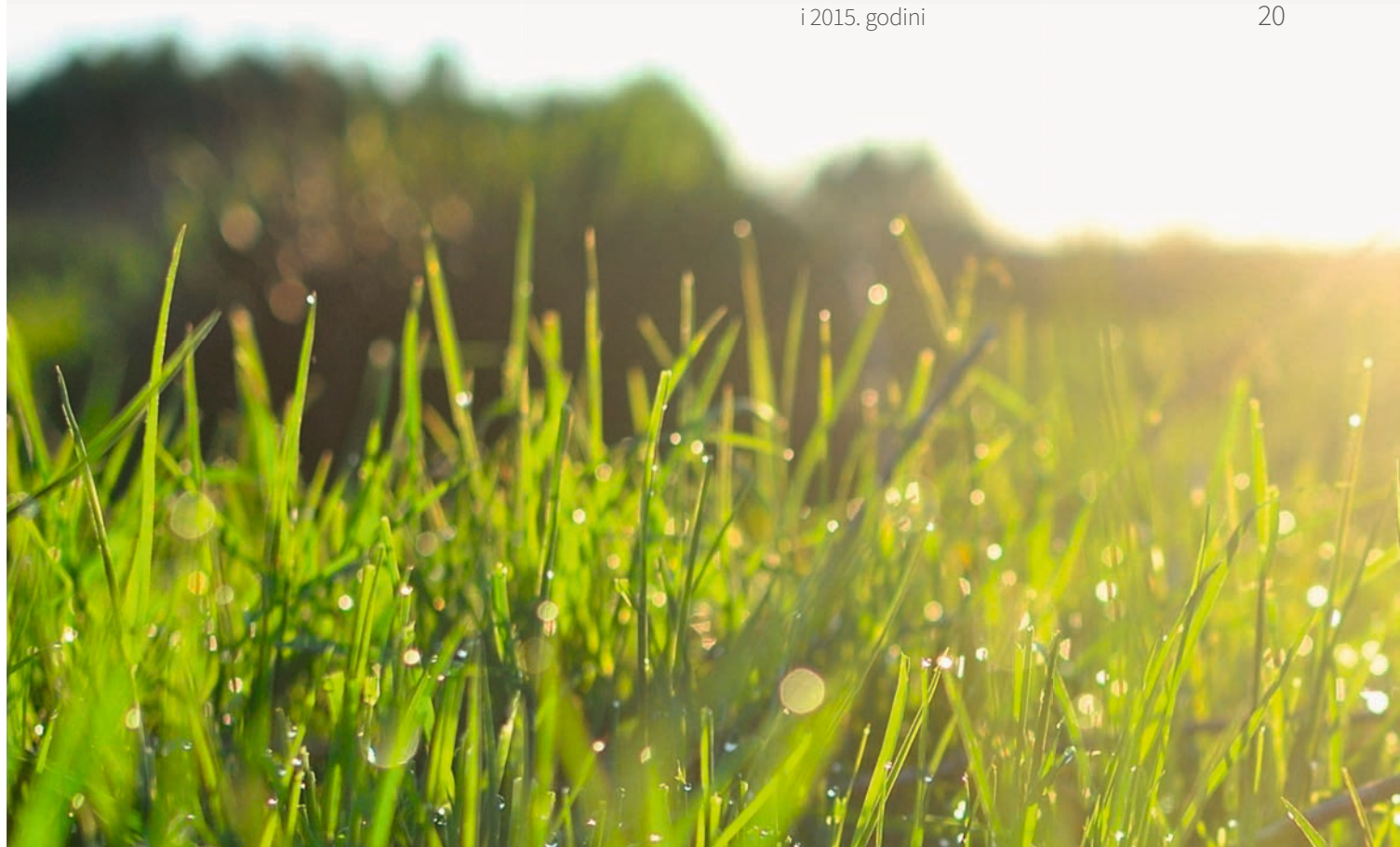
IZVJEŠĆE O
ODRŽIVOM RAZVOJU
2014. | 2015.

TEVA

PLIVA

SADRŽAJ

IZJAVA PREDSEDNIKA UPRAVE	04	PARAMETRI IZVJEŠĆA	12
PROFIL ORGANIZACIJE	06	Izveštajno razdoblje i izveštajni ciklus	12
Ime i sjedište organizacije	06	Kontakt osobe zadužene za pitanja u vezi s	
PLIVINE vrijednosti	06	Izvešćem i njegovim sadržajem	13
Djelatnost	06	Opseg i profil Izvešća	13
Primarne robne marke,		POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA	14
proizvodi i/ili usluge	07	Rezultati poslovanja PLIVE HRVATSKA	
Operativna struktura organizacije	08	u 2014. i 2015. godini	14
Društva u vlasništvu PLIVE	08	Tržišta na kojima organizacija posluje	
Struktura vlasničkih odnosa	09	(uključujući geografsku strukturu, sektore	
Dionici	10	unutar kojih posluje i vrste kupaca)	19
		Nagrade i priznanja PLIVI u 2014.	
		i 2015. godini	20

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA	28		
Borba protiv korupcije	28	PLIVA za mlade	69
Ljudski potencijali	32	Odgovornost za proizvod	73
Struktura zaposlenika	38	Zdravlje i sigurnost	78
Briga za zaposlenike	40	Zaštita na radu	79
		Zdravstvena i invalidska zaštita	83
		Sigurnost	84
DRUŠTVENA ODGOVORNOST	48	POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA	89
Teva u zajednici	48	Zaštita okoliša	90
PLIVINI projekti u Hrvatskoj	51	Gospodarenje vodom	92
Sponzorstva i donacije	51	Emisije u zrak	93
PLIVA za bolesnike	57	Gospodarenje otpadom	93
Edukacija liječnika i ljekarnika	60		
Znanost i obrazovanje	64		

IZJAVA PREDsjedNIKA UPRAVE

POŠTOVANE ČITATELJICE, POŠTOVANI ČITATELJI,

zadovoljstvo mi je predstaviti novo PLIVINO Izvješće o održivom razvoju koje obuhvaća poslovanje kompanije tijekom dvogodišnjeg razdoblja, odnosno u 2014. i 2015. godini. U pripremi Izvješća oslanjali smo se na Smjernice za izvještavanje o održivosti G3 Globalne inicijative za izvještavanje (engl. Global Reporting Initiative, GRI), kako bismo naša postignuća na planu održivosti predstavili na standardizirani način, primjeren našim korisnicima i svim zainteresiranim stranama

U Izvješću su prikazani podaci o ekonomskom, društvenom i okolišnom aspektu PLIVINA poslovanja, a njegova struktura omogućuje usporedivost s rezultatima objavljenim u ranijem izdanju. Osim kvantitativnih pokazatelja, Izvješće sadrži niz inicijativa i primjera društveno odgovorne prakse kakvu njegujemo u svim segmentima i prema svim ključnim dionicima. Navedeni primjeri potvrđuju našu predanost zajednici u kojoj poslujemo, odnosno želji da joj osim kvalitetnim lijekovima koji su osnova našeg poslovanja doprinesemo unaprjeđenjem zdravlja, edukacije i kvalitete života. Na sličan način djeluje i Teva čija je PLIVA važna članica, a Zagreb jedan od ključnih centara za kompleksnu proizvodnju i istraživačko-razvojne aktivnosti te jedan od Tevinih europskih centara u nekoliko segmenata korporativnog poslovanja, od financija i IT-ja do ljudskih potencijala. Kada bi se poslovanje PLIVE u protekle dvije godine trebalo sažeti u nekoliko riječi, onda su to rast i investicije. Rast proizvodnje, rast izvoza, rast ukupnih prihoda, rast investicija. Krajem travnja 2016. dovršen je

**KADA BI SE
POSLOVANJE PLI-
VE U PROTEKLE
DVIJE GODINE
TREBALO SAŽETI
U NEKOLIKO
RIJEČI, ONDA SU
TO RAST I INVE-
STICIJE**

**Mihael Furjan,
Predsjednik Uprave**

najveći investicijski ciklus u povijesti kompanije kojim su bitno prošireni proizvodni kapaciteti za proizvodnju gotovih oblika lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija (API), kao vrhunac višegodišnjih značajnih ulaganja. U nove pogone i opremu u nekoliko je godina uloženo više od milijardu kuna, što ovo ulaganje čini jednom od najvećih proizvodnih investicija u Republici Hrvatskoj.

Jednako su važna i ulaganja u istraživanje i razvoj koja su u 2014. iznosila 250 milijuna kuna i rezultirala zapošljavanjem tridesetak istraživača, a godinu dana kasnije u istraživanje i razvoj uloženo je više od pola milijarde kuna ili čak 13 posto ukupnih prihoda PLIVE. Sve to dovelo je do novih zapošljavanja pa je broj zaposlenih u PLIVI krajem 2015. bio za oko 10 posto veći nego 2013. Zbog povećane proizvodnje, izvoza, novih istraživačkih projekata i širenja usluga koje se za Tevu obavljaju u Zagrebu, pozitivni trendovi nastavljaju se i u 2016. godini. PLIVA prati relevantna svjetska kretanja uvođenjem

najnovijih tehnologija i implementiranjem odgovarajućih mjera zaštite zaposlenika u skladu s razvijenim praksama zaštite okoliša u Europskoj uniji i preporukama direktive IPPC. Kad je riječ o zaštiti tla, površinskih i podzemnih voda te smanjenju otpada i očuvanju prirode PLIVA u potpunosti poštuje zahtjeve Tevina standarda EHS, čiji su parametri mnogo stroži od onih zakonima propisanih u Hrvatskoj. Zbog toga svi ključni okolišni pokazatelji bilježe značajan trend smanjenja i u apsolutnom iznosu i u odnosu na ostvarenu proizvodnju. To ostaju naši trajni ciljevi i mjerila koja ćemo i u sljedećem razdoblju nastojati dodatno unaprijediti. Nema sumnje da je danas PLIVA, kao članica Teve, po svim pokazateljima kvalitetnija i konkurentnija organizacija, bilo da se radi o financijskim rezultatima, efikasnosti, proizvedenim količinama ili broju zaposlenih.

Po svakom od tih kriterija PLIVA bilježi značajan napredak u odnosu na prethodne godine. Do spomenutog rasta nije došlo slučajno – on je posljedica kontinuiranog i promišljenog razvoja kompanije, značajnih strateških ulaganja te povećane globalne konkurentnosti. To možemo zahvaliti racionalnom i efikasnom poslovanju i upravljanju resursima, kvalitetnim, stručnim i motiviranim zaposlenicima, ali i promjenama na tržištu. Usprkos izazovima i promjenama u okruženju te propulzivnoj farmaceutskoj industriji, a zahvaljujući spremnosti na brze prilagodbe, PLIVA je dokazala da može ostati vodeća kompanija, što je karakteristika samo uspješnih organizacija. Ove godine PLIVA s ponosom obilježava 95 godina uspješnog poslovanja, tradicije, pouzdanosti i kvalitete. Bitno je naglasiti kako ovakvi poslovni rezultati ne bi bili mogući bez velikog angažmana naših zaposlenika. Ključ

**NEMA SUMNJE
DA JE DANAS
PLIVA, KAO
ČLANICA TEVE,
PO SVIM PO-
KAZATELJIMA
KVALITETNIJA
I KONKUREN-
TNIJA ORGA-
NIZACIJA, BILO
DA SE RADI O
FINANCIJSKIM
REZULTATIMA,
EFIKASNOSTI,
PROIZVEDENIM
KOLIČINAMA ILI
BROJU ZAPO-
SLENIH. PO
SVAKOM OD
TIH KRITERIJA
PLIVA BILJEŽI
ZNAČAJAN
NAPREDAK U
ODNOSU NA
PRETHODNE
GODINE**

PLIVINA uspjeha upravo su njihova iznimna stručnost i kompetencije te posvećenost zajedničkome cilju – poboljšanju kvalitete života i zdravlja naših korisnika, bolesnika i njihovih obitelji. PLIVA je uz to usmjerena na razvijanje partnerskih odnosa sa svim dijelovima zdravstvenog sustava u Hrvatskoj, s medicinskom i znanstvenom zajednicom, brojnim udrugama bolesnika i drugim organizacijama civilnog društva, uključujući i lokalne zajednice u kojima posluje.

Kao najveća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i jedan od najvećih izvoznika, svjesni smo svoje uloge u hrvatskoj farmaceutskoj industriji te cjelokupnom gospodarskom i zdravstvenom sustavu, kao i svoje odgovornosti prema zajednici. Kroz naše kontinuirane aktivnosti iznova se dokazujemo kao dobar poslodavac i istinski lider u svim segmentima poslovanja i brige za zdravlje, pri čemu je bolesnik uvijek u središtu pozornosti. Vjerujemo da ćemo svojim radom i ulaganjima i dalje biti važan partner hrvatskoga gospodarstva, zdravlja i zajednice u kojoj živimo i radimo. U svakodnevnom radu pridržavamo se najviših Tevinih etičkih i korporativnih standarda i svih međunarodnih normi koje se odnose na farmaceutsku industriju, a visoke standarde upravljanja i poslovanja očekujemo ne samo od svojih zaposlenika nego i od svih partnera s kojima surađujemo. Vjerujemo da na taj način potičemo kulturu održivosti i promičemo načela društvene odgovornosti u svom poslovnom okruženju.

**S poštovanjem,
Mihael Furjan**

PROFIL ORGANIZACIJE

IME I SJEDIŠTE

Utemeljena prije 95 godina, davne 1921., PLIVA je danas vodeća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj i bitna sastavnica Teva grupe, jedne od najvećih globalnih farmaceutskih kompanija. PLIVA HRVATSKA je društvo s ograničenom odgovornošću i od 2008. godine članica je Teva grupe. Sjedište kompanije je u Zagrebu, Prilaz baruna Filipovića 25.

TEMELJNI KAPITAL

3.142.360.000 kn

VRIJEDNOST IMOVINE

7.421.984.916 kn

PLIVINE VRIJEDNOSTI:

TRADICIJA, INTEGRITET I POŠTENJE

Čovjek je u središtu svega što činimo, a svrha je našeg djelovanja ne samo pomaganje bolesnima, već i nastojanje da zdravi ostanu zdravi. Stalo nam je i do održivog zdravstva, dobrobiti svakog našeg zaposlenika, zajednica u kojima poslujemo i okoliša o kojem sustavno brinemo. Zbog toga svake godine na tržište lansiramo velik broj novih, kvalitetnih generičkih lijekova i novih terapijskih sustava.

Nastojimo biti pravi partneri u odnosima koji se temelje na uzajamnom povjerenju. Želimo uvijek bili korak ispred u okruženju, biti prvi i predvoditi promjene u industriji koja je sama po sebi sinonim za promjene. Težimo podizanju ljestvice i osiguranju održive vrijednosti na drukčiji način. Kreativni smo tamo gdje je to svima najvažnije i najpotrebnije i gdje možemo poboljšati zdravlje i pomoći ljudima da se osjećaju bolje.

S pravom se ponosimo stoljetnom tradici-

TEŽIMO PODIZANJU LJESTVICE I OSIGURANJU ODRŽIVE VRIJEDNOSTI NA DRUKČIJI NAČIN. KREATIVNI SMO TAMO GDJE JE TO SVIMA NAJVAŽNIJE I NAJ-POTREBNIJE I GDJE MOŽEMO POBOLJŠATI ZDRAVLJE I POMOĆI LJUDIMA DA SE OSJEĆAJU BOLJE

jom PLIVE i Teve, ponosni smo što radimo u tvrtki koja svakoga dana mijenja živote ljudi diljem svijeta. Naša je odgovornost sačuvati to nasljeđe i primijeniti najviše etičke i moralne standarde na sve što činimo.

DJELATNOST

PLIVINO poslovanje obuhvaća proizvodnju gotovih lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija, komercijalno poslovanje (marketinške i prodajne aktivnosti na hrvatskom tržištu i regiji Jugoistočne Europe) te istraživanje i razvoj generičkih lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija. Svojim aktivnim farmaceutskim supstancijama i intermedijerima na najzahtjevnijim tržištima SAD-a i Europe prisutna je još od sredine šezdesetih godina prošlog stoljeća.

PLIVA je jedina farmaceutska kompanija u Hrvatskoj s vertikalno integriranom proizvodnjom – proizvod se često u kompaniji najprije razvija u istraživanju i razvoju, potom se u TAPI-ju proizvode

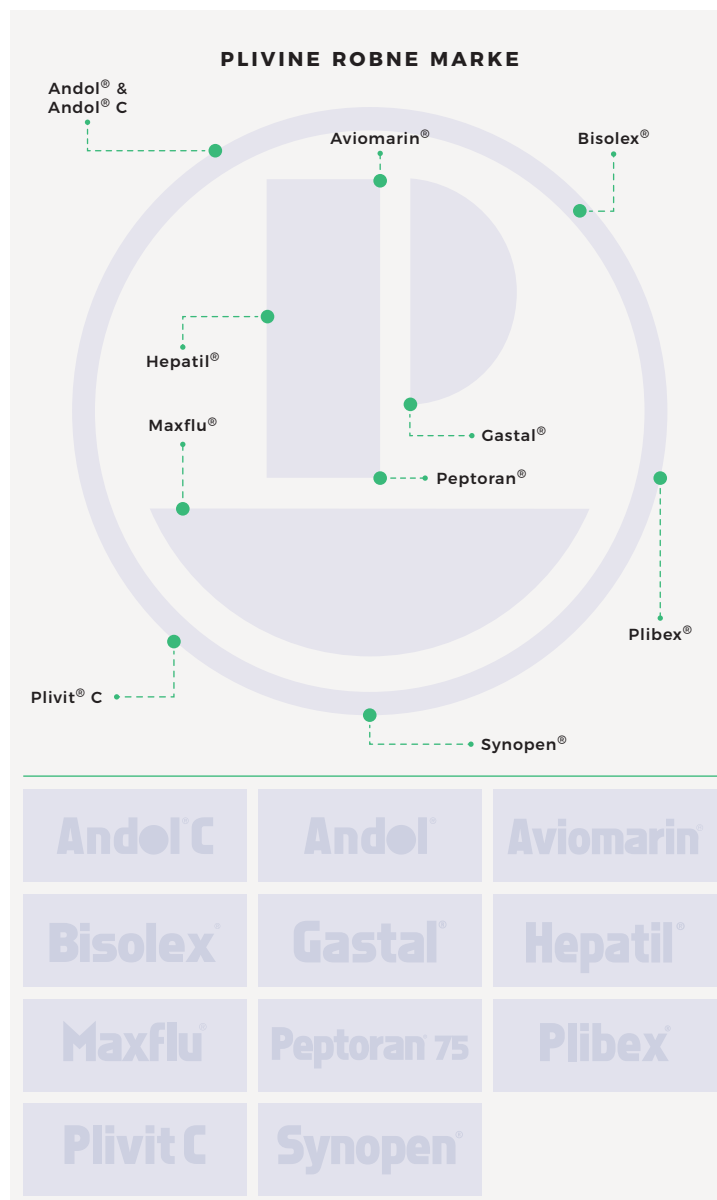
aktivne farmaceutske supstancije, da bi se iz njih naposljetku proizveo gotov lijek. Proizvodna lokacija u Zagrebu specijalizirana je za proizvodnju suhih oralnih oblika lijekova, sterilnih proizvoda, krema i masti.

Komercijalno poslovanje obuhvaća širok spektar aktivnosti vezanih uz prodaju i marketing lijekova na tržištu Republike Hrvatske. Proizvodi dolaze sa čak 25 Tevinih proizvodnih lokacija u svijetu, a oko 40 posto lijekova proizvedenih u Zagrebu namijenjeno je hrvatskom tržištu.

PRIMARNE ROBNE MARKE, PROIZVODI I USLUGE

PLIVA ima iznimno bogat proizvodni asortiman lijekova i aktivnih farmaceutskih supstancija. S obzirom na strogu zakonsku regulativu u pogledu oglašavanja lijekova koji se izdaju na recept, u Izvješću navodimo glavne terapijske skupine PLIVINIH lijekova, među kojima najveće skupine čine lijekovi za liječenje bolesti srca i krvožilnog sustava, lijekovi za liječenje gastroenteroloških bolesti, antiinfektivni, onkološki lijekovi, lijekovi za bolesti mišićno-koštanog sustava te lijekovi koji se koriste kod neuroloških i psihijatrijskih oboljenja. PLIVIN proizvodni portfelj razlikuje se od zemlje do zemlje. U 2015. godini najprodavaniji proizvodi bili su azitromicin (gotovi lijekovi i aktivna farmaceutska supstancija), raloxifene, trazodone i pregabalin koji zajedno čine oko 50 posto ukupnih prihoda.

Na hrvatsko je tržište u 2015. godini lansirano 19 novih molekula, najviše u segmentu lijekova na recept, pri čemu je bolnički segment imao odlične rezultate zahvaljujući uspješnoj prodaji dvaju inovativnih proizvoda te brzom prilagodbi promijenjenim zahtjevima tržišta.

Bezreceptno poslovanje PLIVE raslo je gotovo dva puta brže od konkurenata na hrvatskom tržištu. Među lijekovima u bezreceptnoj prodaji na tržištu su najzastupljeniji preparati sljedećih robnih marki: ANDOL® / ANDOL® C, AVIOMARIN®, BISOLEX®, GASTAL®, HEPATIL®, MAXFLU®, PEPTORAN®, PLIBEX®, PLIVIT® C i SYNOPEN®

OPERATIVNA STRUKTURA ORGANIZACIJE

UPRAVLJANJE

Poslovanje PLIVE HRVATSKA vodi Uprava čiji je predsjednik Mihael Furjan, a članovi Zoran Bunčić, Romana Šantar i Nikolina Dizdar Čehulić. Svaki od članova Uprave zadužen je za pojedini segment poslovanja kompanije: Mihael Furjan glavni je direktor Komercijalnog poslovanja Hrvatska i SEE Regija, Zoran Bunčić izvršni je direktor Farmaceutskih operacija, Romana Šantar izvršna direktorica TAPI Hrvatska, a Nikolina Dizdar Čehulić glavna financijska direktorica. Članove PLIVINA Nadzornog odbora imenuje Teva, a predsjednik je Hubert Puech Pays d'Alissac.

KODEKS POSLOVNOG PONAŠANJA

PLIVA HRVATSKA kao članica Teva grupe u potpunosti primjenjuje Kodeks poslovnog ponašanja kompanije Teva Pharmaceutical Industries Ltd. koja od svih svojih direktora, službenika i zaposlenika očekuje da se pridržavaju visokih etičkih standarda te da poštuju sve važeće zakone, pravila i propise, uključujući i antikorupcijske zakone, kao što je izraelski Kazneni zakon (1977.) tj. njegov članak 291A, američki Zakon o sprečavanju korupcije u inozemstvu (FCPA) te britanski Zakon protiv podmićivanja, kao i sve važeće lokalne zakone i propise. Teva to isto očekuje od svake treće strane koja djeluje u njeno ime.

Kodeks poslovnog ponašanja skup je pravila koja se odnose na različita područja djelovanja detaljno propisujući pravilno postupanje za svako od njih. Tako su posebno obrađena

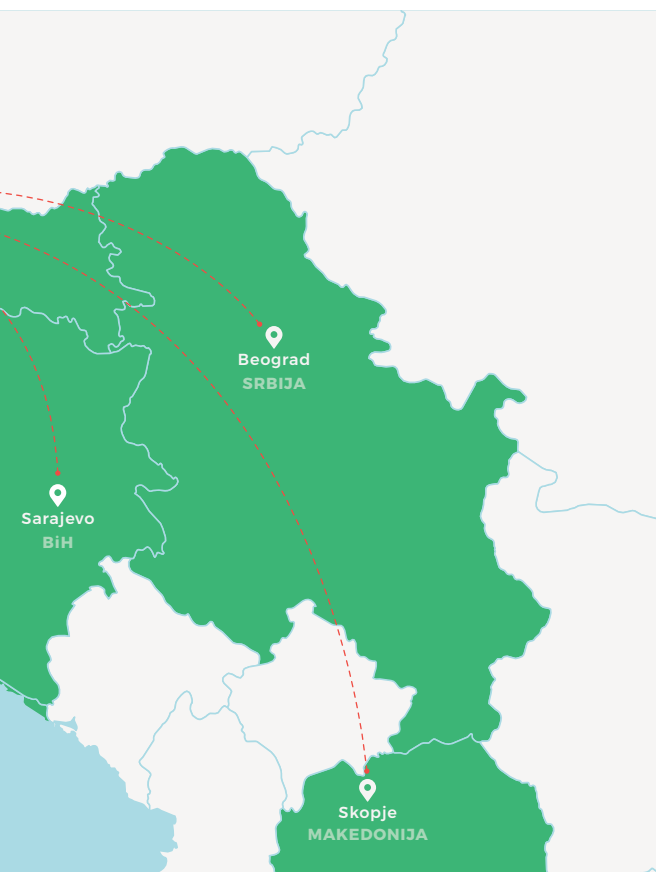
DRUŠTVA U VLASNIŠTVU PLIVE

Osim u Hrvatskoj, PLIVA putem predstavništava i povezanih društava koja su u njezinom vlasništvu, uspješno posluje na tržištima zemalja Južne i Istočne Europe – u Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Makedoniji i Srbiji.

sljedeća poglavlja: Izbjegavanje sukoba interesa, Zabrana trgovanja na temelju povlaštenih informacija i korištenja takvih informacija, Sprječavanje monopola, Nelojalna konkurencija i prikupljanje poslovnih podataka, Sprječavanje korupcije, Promotivni materijali, Znanstvena razmjena, Političke aktivnosti i donacije, Kontrola trgovine i Zabrana pranja novca. Kad je riječ o samoj kompaniji naglašavaju se jednake mogućnosti zapošljavanja, važnost sigurnog i zdravog radnog mjesta, sprječavanje uznemiravanja na radnome mjestu, sloboda mišljenja, govora i udruživanja, zabrana zlorabe droge i sprječavanje nasilja na radnom mjestu, etična radna praksa te stvaranje radnog okruženja u kojem

**NAROČITA
VAŽNOST
PRIDAJE SE
ISTRAŽIVANJU
I RAZVOJU
TE KLINIČKIM
ISPITIVANJIMA
KAO I ZAŠTI-
TI OKOLIŠA I
ŽIVOTINJA**

se pruža podrška i omogućuje suradnja. Posebna poglavlja posvećena su suradnji s državnim tijelima i dužnosnicima te poslovnim partnerima, zaštiti informacija u vlasništvu trećih strana, pravilima komunikacija s predstavnicima medija, analitičarima, širom javnošću i društvenim medijima, a regulirano je i područje filantropije, politika donacija i angažman u zajednici.

U dijelu koji se odnosi na poslovanje kompanije naglasak je na kvaliteti i sigurnosti, zaštiti povjerljivih podataka, intelektualnog vlasništva i imovine kompanije, privatnosti i zaštiti osobnih podataka te osmišljavanju i održavanju učinkovitih mjera kontrole poslovanja. Na-

100%

STRUKTURA VLASNIČKIH ODNOSA

**PLIVA
HRVATSKA d.o.o**
u stopostotnom
je indirektnom
vlasništvu glo-
balne kompanije
**Teva Pharmace-
utical Industries
Ltd.** sa sjedištem
u Izraelu.

**PLIVA
HRVATSKA
ORGANIZI-
RA SVOJE
POSLOVA-
NJE PREMA
ORGANI-
ZACIJSKIM
PRINCIPIMA
TEVA GRUPE**

ročita važnost pridaje se istraživanju i razvoju te kliničkim ispitivanjima kao i zaštiti okoliša i životinja. Sve lokalne ili regionalne politike i postupci koji se odnose na bilo koju aktivnost obuhvaćenu ovim Kodeksom moraju biti strogi barem kao minimalni standardi i kontrole navedeni u ovom dokumentu. Kodeks daje smjernice za prepoznavanje mogućeg kršenja svojih odredbi, navodi kanale za podnošenje prijave te informacije o posljedicama eventualnog kršenja Kodeksa. Integralna verzija Kodeksa poslovnog ponašanja dostupna je na Tevinoj internetskoj stranici http://www.tevapharm.com/about/corporate_governance/.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

PLIVA HRVATSKA organizira svoje poslovanje prema organizacijskim principima Teva grupe. Poslovni procesi podijeljeni su u organizacijskim jedinicama koje su dio Tevine Komercijalne regije Europa, Tevinih globalnih operacija (TGO), Tevinih aktivnih farmaceutskih supstancija (TAPI) i TEVINOG Istraživanja i razvoja.

U poslovnim područjima TGO/Operacije i TAPI organizira se proizvodnja i osiguranje kvalitete lijekova, proizvodnja i osiguranje kvalitete aktivnih farmaceutskih supstancija te istraživanje i razvoj aktivnih farmaceutskih supstancija. PLIVINU organizacijsku strukturu čine globalne, regionalne i lokalne funkcije. Među globalnim i regionalnim funkcijama izdvajaju se Informatika, Regulatorni poslovi, Farmakovigilancija, Nabava i Medicinski poslovi te Financijske, nabavne i administrativne aktivnosti. Dio te strukture su funkcije podrške - Financije, Ljudski potencijali, Pravni poslovi, Komunikacije, Sigurnost, Compliance i Okoliš, zdravlje i sigurnost na radu koje, uz podršku PLIVINOM poslovanju, u mnogim svojim segmentima imaju istaknutu regionalnu ulogu.

DIONICI

BOLESNICI

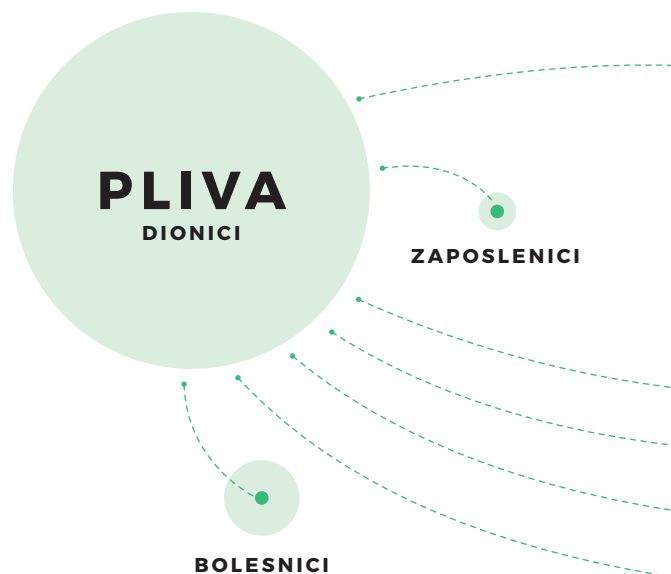
Bolesnici su na prvome mjestu jer oni su razlog našeg postojanja i uvijek su u fokusu svih naših aktivnosti. Zbog toga im osim lijekova neupitne kvalitete nudimo niz javnozdravstvenih projekata usmjerenih na edukaciju, prevenciju i pravilno liječenje, odnosno bolje poznavanje vlastitog zdravstvenog stanja. PLIVA kontinuirano surađuje s udrugama bolesnika, a redovito educira i svoje zaposlenike kako bi mogli kvalitetno odgovoriti na njihove specifične potrebe. Njihovo nam je mišljenje važno i zbog toga ih putem portala PLIVAzdravlje.hr potičemo na otvorenu i dvosmjernu komunikaciju, pružajući im uvijek relevantne i pouzdane informacije s potpisom eminentnih medicinskih stručnjaka. Otvoreni smo za prijedloge i primjedbe putem telefona, elektroničke pošte i internetskih stranica te društvenih mreža.

MEDICINSKA ZAJEDNICA I ZDRAVSTVENI SUSTAV

PLIVA je u skrbi za zdravlje pouzdan partner liječnicima i farmaceutima. Tradicionalno kvalitetna suradnja odvija se s cijelom medicinskom zajednicom i uključuje brojne edukativne i stručne projekte s liječnicima obiteljske medicine, liječnicima specijalistima i farmaceutima u cijeloj Hrvatskoj. O intenzitetu tih aktivnosti dovoljno govori podatak da je samo u 2015. godini na stručnim skupovima koje je PLIVA organizirala bilo angažirano više od 300 eminentnih predavača i sudjelovalo je čak 3000 polaznika. Najvažniji skupovi opisani su u zasebnom poglavlju ovog Izvješća. Svakodnevno radimo na povezivanju cjelokupne zdravstvene zajednice pa tako kroz

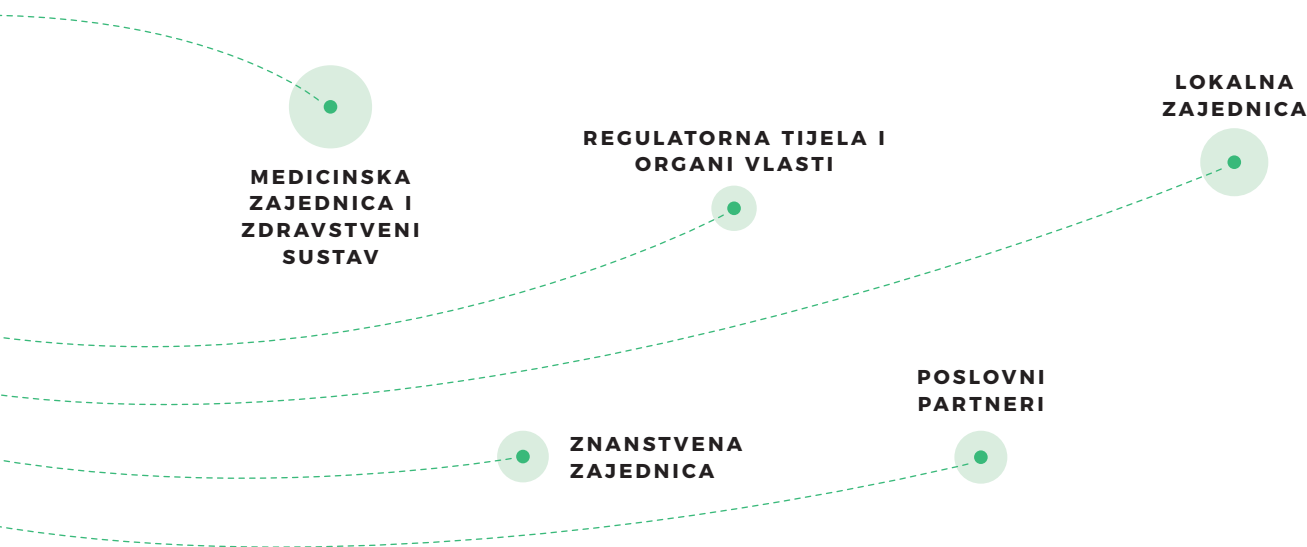

PLIVA JE SVAKODNEVNO U INTERAKCIJI S VELIKIM BROJEM DIONIKA ČIJE SPECIFIČNE INTERESE PREPOZNAJE I U SVOJE POSLOVANJE UGRAĐUJE MEHANIZME KOJI UKLJUČUJU REDOVITU KOMUNIKACIJU I RAZMJENU ISKUSTAVA S POJEDINIM ZAINTERESIRANIM STRANAMA, NAJČEŠĆE NA OBOSTRANO ZADOVOLJSTVO

portale omogućujemo i komunikaciju između različitih specijalnosti. U inovativnom načinu komunikacije koristimo plivamed.net kao platformu na kojoj se liječnici povezuju iz svoje ordinacije, svog doma ili pak s mobilnog uređaja s kolegama iz različitih dijelova Hrvatske kako bi raspravili o specifičnim slučajevima te donijeli konkretne zaključke o načinu liječenja određenih bolesti. Ovakvim načinom komunikacije oformili smo svakodnevnu razmjenu iskustva.

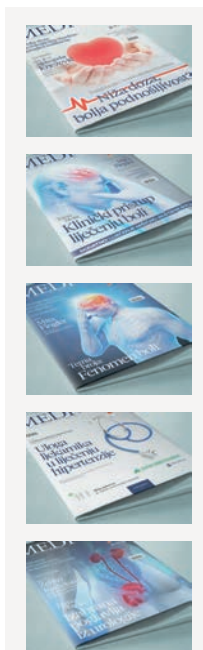
Svjesni smo važnosti komunikacije svih zdravstvenih djelatnika pa važan dio zauzima i komunikacija liječnika i farmaceuta i to u svrhu kvalitetnog i sigurnog liječenja bolesnika. Potičemo komunikaciju liječnika i farmaceuta kako bi zajednički definirali načine na koje mogu pomoći jedni drugima, tj. bolesniku. Farmaceute potičemo da zauzmu aktivan stav u savjetovanju bolesnika koji dolaze u ljekarne, najviše o važnosti ustrajnog i pravilnog uzimanja terapije koju je propisao liječnik.

Tu je i MEDICUS, znanstveno-stručni časopis u području biomedicine i zdravstva, temeljne medicinske znanosti, kliničke medicinske znanosti, javnog zdravstva i zdravstvene zaštite te farmacije.

ZNANSTVENA ZAJEDNICA

Napredak znanosti i težnja za što boljim povezivanjem gospodarstva i znanstvenih ustanova već godinama dovode do kvalitetne suradnje s pojedinim sveučilištima. U tome prednjače PLIVINI istraživači koji zajedno sa svojim kolegama iz drugih znanstvenih ustanova rade na zajedničkim projektima čiji je krajnji cilj postizanje boljih učinaka u razvoju kemijskih supstancija, novih tehnologija i u konačnici unaprjeđenju liječenja i terapijskih sustava. U tim projektima važnu ulogu ima Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, pojedini fakulteti hrvatskih sveučilišta te strukovna udruženja. Najbolji je primjer takve suradnje projekt Met4Pharm, o kojem će više riječi biti u nastavku ovog Izvješća.

MEDICUS,
znanstveno-
stručni časopis
u području
biomedicine i
zdravstva

REGULATORNA TIJELA I ORGANI VLASTI

U svakodnevnom radu timovi PLIVINIH stručnjaka iz područja registracije proizvoda, osiguranja kvalitete, marketinga i prodaje, pravnih poslova i drugih dijelova kompanije surađuju s nadležnim regulatornim i drugim državnim tijelima. To su ponajprije Agencija za lijekove i medicinske proizvode RH, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo gospodarstva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje te druga tijela na nacionalnoj i lokalnim razinama. Ti se odnosi temelje na stručnosti, profesionalnom pristupu i povjerenju izgrađenom tijekom višegodišnje uspješne suradnje.

ZAPOSLENICI

Naši zaposlenici iznimno su važna skupina dionika. U taj najvrjedniji resurs PLIVA ulaže mnogo sredstava i energije jer samo zadovoljni i motivirani zaposlenici mogu maksimalno iskoristiti svoj potencijal i kompetencije i biti uspješni u ostvarivanju osobnih i ciljeva kompanije. Sve je to razlog što se PLIVA već

**IZVJEŠTAJNO
RAZDOBLJE I
IZVJEŠTAJNI
CIKLUS
PLIVA VEĆ
14 GODINA
OBJAVLJUJE
IZVJEŠĆE O
ODRŽIVOM RA-
ZVOJU KAKO BI
SVOJE POSLO-
VANJE UČINILA
ŠTO TRANSPA-
RENTNIJIM I
ISTODOBNO
ŠIROJ JAVNO-
STI PREDOČILA
REZULTATE PRI-
MJENE NAČELA
ODGOVORNOG
POSLOVANJA
I ODRŽIVOG
RAZVOJA.
OVO IZVJEŠĆE
ODNOSI SE NA
KALENDAR-
SKE GODINE
2014. I 2015. I
PREDSTAVLJA
EKONOMSKE,
DRUŠTVENE
I EKOLOŠKE
ASPEKTE ODR-
ŽIVOSTI**

godinama nalazi u vrhu top liste poslodavaca koji se ističu dobrim praksama u području upravljanja ljudskim potencijalima. U 2015. godini PLIVA HRVATSKA zauzela je prvo mjesto na listi Top 5 Poslodavaca Partnera u Hrvatskoj, zahvaljujući postizanju najboljeg mogućeg rezultata od 100% bodova u svim područjima certificiranja.

Osim stalnog stručnog usavršavanja, PLIVA nudi niz drugih prednosti važnih za osobni razvoj i razvoj karijere u međunarodnom i domaćem poslovnom okruženju. PLIVA redovito ispituje zadovoljstvo zaposlenika, a rezultati provedenih istraživanja osnova su za pripremu novih projekata i aktivnosti usmjerenih na zdraviju i ugodniju radnu sredinu. Sva pitanja koja su važna zaposlenicima rješavaju se u dogovoru poslodavca sa sindikatima, pri čemu treba istaknuti da PLIVA ima dugogodišnju tradiciju kolektivnog pregovaranja, a PLIVINI Kolektivni ugovor osigurava materijalna i druga prava zaposlenika iz radnog odnosa na bitno višoj razini od one koju propisuju zakoni.

POSLOVNI PARTNERI

Intenzivnom suradnjom u PLIVI stvaraju se i unapređuju poslovni odnosi, čime se pridonosi ostvarivanju ne samo neposrednih poslovnih rezultata nego i dugoročnih ciljeva vezanih za održivi razvoj. PLIVA usko surađuje sa svojim dobavljačima i partnerima kako bi osigurala visoke standarde kvalitete, a proces procjene dobavljača sastavni je dio poslovne politike. PLIVINI najveći kupci, veletrgovi-je i bolnice, uvijek mogu biti sigurni da će im lijekovi i drugi medicinski proizvodi biti vrhunske kvalitete. Njihovo povjerenje stjecali smo godinama i naši se odnosi doista mogu smatrati partnerskima.

LOKALNA ZAJEDNICA

Dio PLIVINE poslovne strategije kontinuirano je unaprjeđenje odnosa sa zajednicom u kojoj posluje, a ti su kontakti intenzivniji u vrijeme novih ulaganja. Zahvaljujući pravovremenom, javnom i transparentnom komuniciranju vezanom uz predviđene planove i informacije o planiranim postrojenjima, lokalna zajednica podržava PLIVINE projekte i zadovoljna je unaprjeđenjem infrastrukture koja prati investicije, kvalitetnim mjerama očuvanja okoliša i mogućnostima zapošljavanja lokalnog stanovništva što pridonosi boljem ekonomskom statusu u Zagrebačkoj županiji.

S druge strane, PLIVA brojnim sponzorstvima i donacijama podupire aktivnosti različitih udruga koje skrbe o zdravlju, okolišu, obrazovanju, sportu i kulturi te se i time potvrđuje kao društveno odgovorna kompanija. PLIVINI zaposlenici aktivno se uključuju u pojedina događanja te time daju i osobni doprinos podizanju kvalitete života u svojim sredinama.

PARAMETRI IZVJEŠĆA

IZVJEŠTAJNO RAZDOBLJE I IZVJEŠTAJNI CIKLUS

PLIVA već 14 godina objavljuje Izvješće o održivom razvoju kako bi svoje poslovanje učinila što transparentnijim i istodobno široj javnosti predočila rezultate primjene načela odgovornog poslovanja i održivog razvoja.

Ovo Izvješće odnosi se na kalendarske godine 2014. i 2015. i predstavlja ekonomske, društvene i ekološke aspekte održivosti.

KONTAKT OSOBE ZADUŽENE ZA PITANJA U VEZI S IZVJEŠĆEM I NJEGOVIM SADRŽAJEM**TAMARA SUŠANJ ŠULENTIĆ**

DIREKTORICA KOMUNIKACIJA

tamara.susanj-sulentic@pliva.com

DAMIR ŠMIDADIREKTOR ODJELA OKOLIŠ,
ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU

damir.smida@pliva.com

BLAGICA PETROVAC ŠIKIĆVIŠA DIREKTORICA
LJUDSKIH POTENCIJALA

blagica.petrovac@pliva.com

OPSEG I PROFIL IZVJEŠĆA

U izradi Izvješća bazirali smo se na G3 Smjernicama za izvještavanje o održivosti Globalne inicijative za izvještavanje (eng. Global Reporting Initiative - GRI). Iako sadrže niz podataka iz razine B, dosadašnja Izvješća mogu se kategorizirati u razinu C. Cijenimo sve povratne informacije, prijedloge i mišljenja koja će nam pomoći dodatno ubrzati napredak u području održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

ODRŽIVI RAZVOJ I HR PSOR

Unutar svakoga pojedinog dijela PLIVINA složenoga poslovnog sustava, odgovoran menadžment u svoje strateške i izvedbene planove obvezno uključuje elemente usmjerene na očuvanje okoliša, zaštitu zdravlja i sigurnosti zaposlenika te ostale aktivnosti čiji je cilj pridonijeti daljnjem unaprjeđenju svih aspekata održivog razvoja. Zbog toga PLIVA već više od deset godina u pravilnim vremenskim intervalima priprema izvješća

PLIVA REDOVITO ISPITUJE ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIKA, A REZULTATI PROVEDENIH ISTRAŽIVANJA OSNOVA SU ZA PRIPREMU NOVIH PROJEKATA I AKTIVNOSTI USMJERENIH NA ZDRAVIJU I UGODNIJU RADNU SREDINU

o održivom razvoju i time upoznaje svoje zaposlenike, poslovne partnere, širu društvenu zajednicu i opću javnost s postignućima na planu ekonomske, ekološke i društvene odgovornosti kompanije. Aktivnosti usmjerene na održivi razvoj PLIVA ostvaruje i kao članica Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj (HR PSOR), zalažući se zajedno s ostalim članicama za gospodarski rast uz društvenu odgovornost i brigu za okoliš, podupirući usmjerenja prema održivom razvoju u gospodarskom, političkom, pravnom i društvenom životu, potičući promjene koje će pospješiti prijelaz na održivi razvoj u Hrvatskoj te zastupajući gospodarstvo u pitanjima vezanim uz održivi razvoj u Hrvatskoj i u svijetu. Predstavnici članica razmjenjuju znanja, prenose iskustva, promoviraju učinkovite modele i postupke, zalažu se za društvenu odgovornost, otvorenost prema javnosti i ekodjelotvornost (dvostruki učinak - dobit za gospodarstvo i okoliš) te surađuju s pripadnicima drugih zainteresiranih strana.

POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA

O strateškoj važnosti farmaceutske industrije za Republiku Hrvatsku rječito govori podatak o njezinom udjelu u bruto društvenom proizvodu te činjenica da u strukturi prihoda u toj industrijskoj grani izvoz čini više od 60 posto. Za razliku od brojnih drugih sektora koji su u gospodarskoj krizi usporili ulaganja u nove tehnologije te istraživanje i razvoj, ovaj sektor te segmente poslovanja kontinuirano osnažuje.

PLIVA je već godinama na vrhu domaćih proizvođača lijekova i po ukupnim prihodima i po izvozu, bilježeći stalan rast ukupnih prihoda, izvoza i, što je možda najvažnije, ulaganja koje donose nova radna mjesta.

2015.

TVRTKA	UKUPNI PRIHOD (mil. kn)
PLIVA	3.971,4
HOSPIRA ZAGREB	1.036,8
JGL	624,5
BELUPO	601,2
GENERA	225,8
ACG, LUKAPS	179,7

2014.

TVRTKA	UKUPNI PRIHOD (mil. kn)
PLIVA	3.798,5
BELUPO	636,1
JGL	634,4
HOSPIRA ZAGREB	275,3
GENERA	207,7
ACG, LUKAPS	95,6

Dok su u 2014. godini ukupni prihodi deset vodećih proizvođača na domaćem tržištu narasli za 12,1 posto, PLIVA je ostvarila rast od 19,1 posto i s ukupnim prihodima od 3,8 milijarde kuna bila glavni generator rasta domaćeg tržišta. Istodobno, PLIVINA neto dobit porasla je za čak 23,7 posto, i iznosila je više od pola milijarde kuna.

Analiza profitabilnosti PLIVE i dva glavna konkurenta ukazuje na dominaciju PLIVE prema svim pokazateljima profitabilnosti u 2014. pri čemu je PLIVINA produktivnost znatno veća od prosječne (Izvor: Sektorske analize, Farmaceutska industrija, Ekonomski institut Zagreb, rujan 2015). PLIVA je poput ostalih farmaceutskih kompanija u Hrvatskoj bila suočena s određenim poteškoćama, no uspješno je zaustavila dugoročni trend pada na hrvatskom tržištu, pri čemu je u posljednjem kvartalu ostvaren značajan rast od 5 posto. Iako je pad cijena uvjetovao smanjenu prodaju generičkih lijekova, rastom inovativnih i OTC lijekova te bolničkih proizvoda ova je prepreka uspješno prevladana.

IZRAZIT RAST IZVOZA

Rast PLIVINIH ukupnih prihoda u 2015. godini može se pripisati prvenstveno izvoznim rezultatima, pri čemu su na visinu dobiti nepovoljno utjecali tečaj dolara kojim se financiraju investicije unutar TEVA grupe kao i kretanje tečaja ruskog rublja. PLIVA je završila najveći investicijski ciklus u svojoj povijesti što se odražava i na rezultate poslovanja u 2015. godini, a jednokratno i na dobit. Osim u proizvodna postrojenja PLIVA je u 2015. godini samo u istraživanje i razvoj uložila više od pola milijarde kuna, a povećani broj istraživačkih projekata iziskivao je i povećani uvoz materijala namijenjenih istraživanju i razvoju. Od završenih proizvodnih postrojenja i 50-postotnog povećanja ulaganja u istraživanje i razvoj očekujemo dodatno povećanje prihoda. U 2015. PLIVA je dodatno ojačala izvoz te je na brojna tržišta, od kojih su najveća SAD i Rusija, izvezla roba u vrijednosti od 3 milijarde kuna, za što je za 2014. i 2015. nagrađena kao najveći izvoznik u kategoriji velikih tvrtki. Uz kontinuirani trend rasta

U okviru međunarodnog sajma investicijskih projekata za Jadransku regiju – REXPO Adriatic 2014. PLIVA je predstavljena kao pozitivan primjer investicija u Hrvatskoj

**U 2015.
PLIVA JE
DODATNO
OJAČALA
IZVOZ TE JE
NA BROJNA
TRŽIŠTA,
OD KOJIH
SU NAJ-
VEĆA SAD
I RUSIJA,
IZVEZLA
ROBA U
VRIJEDNO-
STI OD
3 MILIJARDE
KUNA, ZA
ŠTO JE ZA
2014. I 2015.
NAGRAĐE-
NA KAO
NAJVEĆI
IZVOZNIK U
KATEGORI-
JI VELIKIH
TVRTKI**

proteklih godina, prihodi od izvoza imaju 90 postotni udjel u prihodima od prodaje čime je potvrđena PLIVINA vodeća pozicija među domaćim farmaceutskim proizvođačima kao i pozicija jednog od najvećih neto izvoznika iz Hrvatske. Pozitivne poslovne rezultate i rast PLIVA može zahvaliti prvenstveno izvoznim tržištima, jer su na domaćem tržištu, uz daljnje smanjenje cijena što je na PLIVU kao najvećeg proizvođača najviše i utjecalo, izostali poticaji države za istraživanje i razvoj. S druge strane, država je farmaceutsku industriju proglasila strateškom jer ostvaruje prihode prvenstveno iz izvoza, kontinuirano ulaže u nove tehnologije i istraživanja, privlači investicije i otvara nova radna mjesta.

NOVI PROIZVODI I NA DOMAĆEM TRŽIŠTU

Usprkos izazovima na hrvatskom tržištu PLIVA je u 2015. godini na domaćem tržištu svoj portfelj obogatila za ukupno 15 novih proizvoda. Tijekom 2015. godine predana je registracijska dokumentacija za 19 proizvoda u istraživanju i razvoju.

Ostvaren je značajan napredak u razvoju novih

terapijskih entiteta i kompleksnih generičkih proizvoda, pri čemu je implementiran niz novih tehnologija u laboratorijskom i industrijskom mjerilu te niz novih analitičkih tehnika.

Uspješno su završene sve planirane bio-ekvivalencijske studije te je ostvareno povećanje kapaciteta laboratorija za razvoj visokopotentnih proizvoda. Također, u istraživanju i razvoju implementirani su elektronski laboratorijski dnevni. Sve to govori o iznimnoj stručnosti PLIVINIH zaposlenika, ali i o spremnosti na primjenu najsuvremenijih i najzahtjevnijih poznatih tehnologija.

**PLIVA JE U
2015. GODINI
NA DOMAĆEM
TRŽIŠTU SVOJ
PORTFELJ OBO-
GATILA ZA UKU-
PNO 15 NOVIH
PROIZVODA**

Raduje nas što i uz tako izuzetno intenzivnu proizvodnju i aktivnosti na izgradnji novog pogona u Savskom Marofu nismo imali ni jednu značajniju ozljedu na radu i kontinuirano smo usredotočeni na poštivanje svih aspekata EHS-a, s konačnim ciljem od nula ozljeda. U području zaštite na radu planiramo pokretanje novih i nastavak niza započetih aktivnosti s ciljem dodatnog poboljšanja

uvjeta rada i sigurnosti u svim dijelovima odjela Operacije Hrvatska.

I u ovoj 2016. godini u kojoj PLIVA obilježava 95. godina od svog osnutka, nastavili smo uspješno poslovati ostajući predani osiguravanju pristupačnog liječenja najsuvremenijim lijekovima što većem broju bolesnika i poboljšanju njihovoga zdravlja.

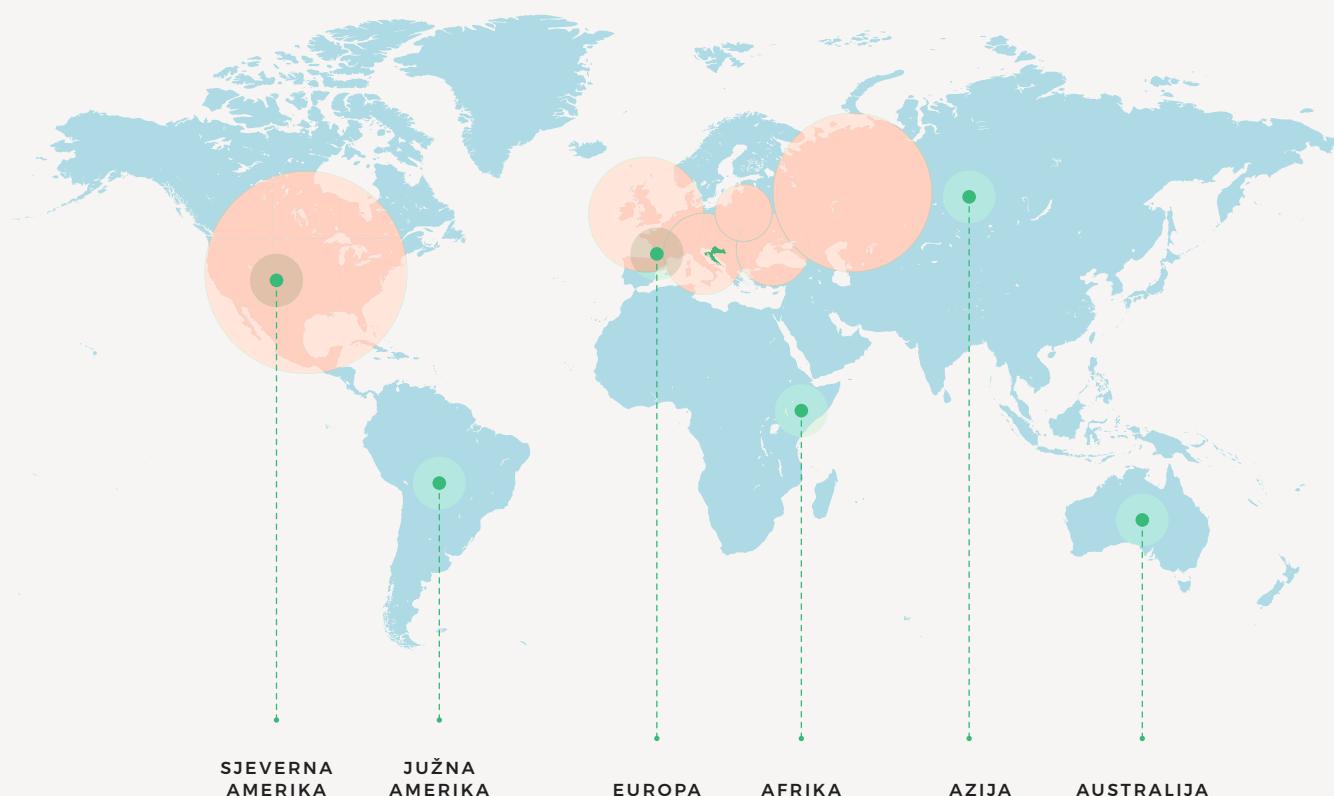

<http://www.poslovni.hr/domace-kompanije/pliva-belupo-i-jgl-glavni-su-pokretaci-branse-3007> kolovoz 2015.

	UKUPNI PRIHOD (MIL. KN)	PROMJENA (%)
2013.	3.100,0	
2014.	3.798,5	+22,63
2015.	3.971,4	+4,55

Izvor podataka za 2015. FINA
Na dan 31. 12. 2015. PLIVA HRVATSKA imala je 2119 zaposlenika

PLIVINA NAJVEĆA IZVOZNA TRŽIŠTA

TRŽIŠTA I KUPCI

Na domaćem tržištu najveći kupci PLIVINIH proizvoda su veletrgovalnice i bolnice s kojima PLIVA razvija tradicionalno kvalitetne partnerske odnose.

Devedeset posto PLIVINE proizvodnje izvozi se u SAD i Rusiju, ali i na druga tržišta - od Kanade i Europe do Australije. PLIVA je najveći hrvatski izvoznik na rusko i američko

**PLIVA JE
NAJVEĆI
HRVATSKI IZVOZNIK
NA RUSKO
I AMERIČKO
TRŽIŠTE**

tržište. Izvoz je u 2014. bio 2,8 milijarde kuna, a u 2015. dosegao je 3 milijarde kuna, čineći tako 90 posto prihoda od prodaje.

PLIVA je jedna od rijetkih kompanija u Europi i jedina u Hrvatskoj s odobrenjem Američke agencije za hranu i lijekove (FDA) za izvoz na tržište SAD-a.

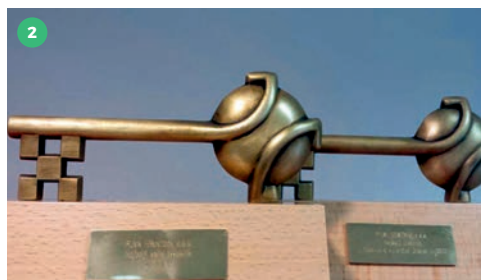
Godine 2014. PLIVIN izvoz u Sjedinjene Američke Države iznosio je 1,2 milijarde kuna, a u 2015. godini 1,4 milijarde kuna.

1 + 2
PLIVA – najbolji hrvatski veliki izvoznik i najbolji izvoznik u SAD

3 + 4
PLIVU studenti nagradili Zlatnim indeksom

5
PLIVI i Agenciji za investicije i konkurentnost nagrada za najbolji investicijski projekt u Istočnoj Europi

NAGRADE I PRIZNANJA PLIVI

2014. GODINA

PLIVA – NAJBOLJI HRVATSKI VELIKI IZVOZNIK I NAJBOLJI IZVOZNIK U SAD
Udruga Hrvatski izvoznici tijekom svoje 9. konvencije dodijelila je nagrade “Zlatni ključ” za najbolje izvoznike u 2013. godini.

PLIVA je bila nominirana u tri kategorije, a u konkurenciji s kompanijama Boxmark Leather i Ericsson Nikola Tesla osvojila je najprestižniju nagradu “Zlatni ključ” kao najbolji hrvatski izvoznik u kategoriji velikih tvrtki. PLIVI koja

90% svog proizvodnog portfelja izvozi, ponajviše u SAD, Rusiju i na tržišta Europske unije, pripala je i jednako važna nagrada u kategoriji najboljeg izvoznika u Sjedinjene Američke Države u 2013. godini. U ime PLIVE i njezinih djelatnika, ali i u ime svih laureata i nominiranih kompanija, prisutnima se zahvalio tadašnji predsjednik Uprave PLIVE, Tihomir Orešković rekavši kako “vjeruje da jedino iskorakom na strana tržišta možemo osigurati stabilan rast hrvatskoga gospodarstva.

U konkurenciji s najjačima možemo usvojiti nove tehnologije i znanja potrebna za brži razvoj. U Hrvatskoj postoji velik potencijal i raduje me da smo ga počeli prepoznavati”, izražavajući ujedno i uvjerenje da hrvatski izvoz ima budućnost.

investicijskog projekta uspješno surađivala. Nagrada za najbolja izravna strana ulaganja dodjeljuje se nacionalnim agencijama za privlačenje investicija s ciljem promicanja doprinosa navedenih agencija u gospodarskom razvoju svojih zemalja. Investicijski projekti na natječaj se mogu prijaviti isključivo na poziv organizatora koji unaprijed analizira globalno tržište.

U protekle dvije godine PLIVA je investirala oko 200 milijuna dolara u nove proizvodne pogone u Savskom Marofu i Zagrebu, što je bio jedan od najvećih investicijskih ciklusa u povijesti kompanije i jedno od najvećih privatnih ulaganja u Hrvatskoj u posljednje dvije godine. Sam projekt PLIVE HRVATSKA, u konkurenciji više istočnih i južnih europskih zemalja, visoko je vrednovan prema kriterijima visine investicije, broju ukupno novozaposlenih, izvozu, supstituciji uvoza, lokalnom utjecaju investicije, održivom razvoju te ekološki odgovornom poslovanju. Tadašnji predsjednik Uprave PLIVE, Tihomir Orešković tom je prigodom izjavio: “Drago nam je da su naši investicijski naponi dobili priznanje i na međunarodnoj razini. Ovo je još jedna potvrda da u Hrvatskoj postoje znanja i sposobnosti da uspješno konkuriramo na najzahtjevnijim svjetskim tržištima”.

NAJBOLJI INVESTICIJSKI PROJEKT U ISTOČNOJ EUROPI
PLIVI I AGENCIJI ZA INVESTICIJE I KONKURENTNOST NAGRADA ZA NAJBOLJI INVESTICIJSKI PROJEKT U ISTOČNOJ EUROPI

U sklopu jedne od najvećih svjetskih investicijskih konferencija Annual Investment Meeting, a koja se pod visokim pokroviteljstvom njegova visočanstva Sheikhha Mohammeda Bin Rashida Al Maktouma, premijera i potpredsjednika Ujedinjenih Arapskih Emirata te vladara Dubaija održala u travnju 2014. u Dubaiju, PLIVA je osvojila nagradu za najbolji investicijski projekt u istočnoj Europi. PLIVA je bila nominirana kao predstavnik Hrvatske u sklopu nominacije hrvatske Agencije za investicije i konkurentnost s kojom je tijekom

U PROTEKLE DVIJE GODINE PLIVA JE INVESTIRALA OKO 200 MILIJUNA DOLARA U NOVE PROIZVODNE POGONE U SAVSKOM MAROFU I ZAGREBU

PLIVU STUDENTI NAGRADILI ZLATNIM INDEKSOM

Nagrade Zlatni indeks poduzećima koja su najviše sudjelovala u studentskom životu u protekloj godini., dodijeljene su na svečanosti u ožujku 2014. Cilj je projekta podizanje razine obrazovanja u Republici Hrvatskoj povezivanjem akademske zajednice i poslovnog svijeta te poticanje što većeg broja kompanija na sudjelovanje u studentskom životu i dodatno ulaganje u njihov profesionalni razvoj.

Studenti su PLIVU nagradili posebnom nagradom žirija kao tvrtku koja ulaže u studentske projekte i pridonosi boljem studentskom životu. U ime PLIVE nagradu je preuzeo Ernest Meštrović, viši direktor Istraživanja i razvoja TAPI-ja istaknuvši kako je PLIVINA orijentacija pomagati studentima i doprinosti njihovom razvoju te da se u budućnosti PLIVA planira još aktivnije uključiti u studentski život. Natjecanje se po prvi put odvijalo na nacionalnoj razini, a u utrci za ovu prestižnu nagradu sudjelovalo je 50 kompanija te brojne studentske udruge različitih visoko-obrazovnih institucija u Republici Hrvatskoj. Studenti su dodijelili ukupno 12 nagrada u 6 kategorija te 3 posebne nagrade žirija. Priznanje koje dolazi od studenata za PLIVU je posebno važno, jer ulaganjem u njih ulažemo u našu budućnost u kojoj želimo vidjeti mlade, kreativne i motivirane kolege. Ovakvo priznanje motivira i usmjerava naša daljnja nastojanja pridonoseći studentskom

6

PLIVA već četiri godine posjeduje
Certifikat
Poslodavac Partner
za izvrsnost
u upravljanju
ljudskim
potencijalima

7

PLIVI nagrada
"Ključna
razlika" za opću
ravnopravnost

životu i osiguravanju pozitivnog imidža PLIVE među zajednicama studenata. Projekt Zlatni indeks četvrtu godinu za redom organizirala je studentska udruga eSTUDENT uz potporu predsjednika Republike Hrvatske, Instituta za razvoj obrazovanja, Hrvatske udruge poslodavaca te Sveučilišta u Zagrebu.

PLIVA U TOP 5 POSLODAVACA PARTNERA U HRVATSKOJ

PLIVA se godinama nalazi među najboljim poslodavcima koji primjenjuju vrhunske prakse u upravljanju ljudskim resursima u Hrvatskoj. Top 5 Poslodavaca Partnera kompanije su koje se ističu izvrsno razrađenim praksama upravljanja ljudskim resursima što podrazumijeva cjelovit strateški pristup svim ključnim čimbenicima upravljanja zaposlenicima: zapošljavanju, praćenju rada i nagrađivanju te razvoju i odnosu prema zaposlenicima. Prvo mjesto na listi Top 5 Poslodavaca Partnera za 2014. godinu, koje je PLIVA dijelila

s Vipnetom, potvrda je PLIVINE kvalitete poslovanja te ukazuje na trajnu stratešku orijentaciju ulaganja u zaposlenike.

“Ulaganje u zaposlenike i omogućavanje kontinuiranog stjecanja znanja potrebnih za kvalitetno obavljanje posla čine zaposlenike zadovoljnijima i motiviranijima, a u konačnici i kompaniju uspješnijom. Mnogo smo puta isticali moto “PLIVA – to su ljudi” i ta činjenica predstavlja PLIVINU snagu i konkurentsku prednost u odnosu na ostale kompanije”, istaknula je Blagica Petrovac Šikić, direktorica PLIVINIH Ljudskih potencijala primajući nagradu u srpnju 2014.

PLIVI NAGRAĐA “KLJUČNA RAZLIKA” ZA OPĆU RAVNOPRAVNOST

Pod pokroviteljstvom Ministarstva rada i mirovinskog sustava po treći je put održana svečana dodjela nagrada “Ključna razlika”. Nagrada prepoznaje i promiče poslodavce

**“DRUŠTVENO
ODGOVORNU
POSLOVNU
POLITIKU
MORAMO
PROMOVIRATI
JER RAZNO-
LIKOST U
SAMOJ TVRT-
CI OTVARA
MOGUĆNOSTI
I ŠIRINU KOJE
NEMA KAD JE
SVE JEDNOLI-
KO I UJEDNA-
ČENO”**

koji potiču raznolikost u radnom okruženju, a dodjeljuje se u četiri kategorije: opća ravnopravnost, ravnopravnost spolova, dobna ravnopravnost i ravnopravnost osoba s invaliditetom. Nositelji nagrade i partneri cijelog projekta su Institut za razvoj tržišta rada, portal MojPosao.net, Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatski zavod za zapošljavanje, UNDP Hrvatska i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade RH.

PLIVA HRVATSKA nagrađena je u kategoriji opća ravnopravnost, a na svečanosti dodjele ministar Mirando Mršić poručio je: “Društveno odgovornu poslovnu politiku moramo promovirati jer raznolikost u samoj tvrtci otvara mogućnosti i širinu koje nema kad je sve jednoliko i ujednačeno. Drago mi je da se ove godine na natječaj za nagradu osim velikih kompanija odazvalo i puno malih poslodavaca koji prepoznaju da je raznolikost bitna”.

NAGRADE I PRIZNANJA PLIVI

2015. GODINA

PLIVI PRIZNANJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA INVESTICIJSKI PROJEKT U INDUSTRIJI

Tijekom konferencije Invest HR u organizaciji Vlade Republike Hrvatske, u svibnju 2015. PLIVI je dodijeljeno značajno priznanje za investicijski projekt izgradnje novih kapaciteta u Savskom Marofu. Investicija u Savskom Marofu vrijedna je oko 100 milijuna dolara i dio je PLIVINOG investicijskog ciklusa u nova postro-

8

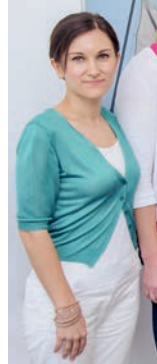
PLIVA najbolji hrvatski veliki izvoznik i najbolji izvoznik u Rusku Federaciju

9

PLIVI status Superbrands Makedonija za 2015/2016 godinu

jenja i najsuvremeniju opremu vrijednog više od 200 milijuna dolara. U Savskom Marofu već su dovršeni i pušteni u rad pogon za obradu procesnih plinova i pogon za obradu otpadnih voda koji bitno pridonose čistijoj proizvodnji i smanjenju utjecaja na i emisija u okoliš. Samo ulaganja u postrojenja i opremu namijenjenu zaštiti okoliša iznose više od 100 milijuna kuna. Na lokaciji u Savskom Marofu pri kraju je izgradnja te proširenje pogona višenamjenske sinteze čime će se dodatno povećati proizvodni kapaciteti. Više od 90 posto proizvoda iz novih pogona namijenjeno je izvozu na svjetska tržišta, od kojih su najveća SAD, Rusija i tržišta Europske unije. Najveći investicijski ciklus u povijesti kompanije prepoznala je i Vlada Re-

10

11

POS
PRVO

publike Hrvatske istaknuvši PLIVU kao jednog od najuspješnijih investitora u Hrvatskoj.

PLIVA NAJBOLJI HRVATSKI VELIKI IZVOZNIK I NAJBOLJI IZVOZNIK U RUSKU FEDERACIJU

Udruga Hrvatski izvoznici u lipnju 2015. godine organizirala je svoju 10. konvenciju i dodijelila nagrade "Zlatni ključ" za najbolje izvoznike u 2014. godini. Drugu godinu za redom PLIVI je pripala prestižna nagrada "Zlatni ključ" u kategoriji velikih tvrtki. PLIVI je pripala i nagrada za najboljeg izvoznika u Rusku Federaciju za 2014. u konkurenciji s tvrtkama BELUPO LIJEKOVI I KOZMETIKA d.d. i JGL d.d.

Nominiranje obavlja stručno povjerenstvo

10

**PLIVA – najbolji
Poslodavac Partner**

11

**Poslodavac prvog
izbora za 2015. -
PLIVA na drugom
mjestu za VSS
populaciju**

12

**Medalja Kemijskog
odsjeka PMF-a
prof.dr.sc. Ernestu
Meštroviću**

sastavljeno od predstavnika Hrvatskih izvoznika, HBOR-a, HGK, HUP-a, FINA-e, MINGO-a, MINPO-a, MVEP-a, DZS-a, Carinske uprave, HAMAG-BICRO-a i HRT-a, prema kategorijama određenim Pravilnikom za dodjelu nagrada. "Zadovoljstvo mi je preuzeti ovo priznanje u ime svih PLIVINIH zaposlenika, jer upravo su oni za njega zaslužni, a dvostruka nagrada dodatna je potvrda naše kvalitete, pouzdanosti i profesionalnosti", rekao je Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE primajući nagradu. Dodao je kako je PLIVA među onima u Hrvatskoj koji značajno ulažu i otvaraju radna mjesta i to prvenstveno zahvaljujući izvozu te kako samo natjecanje s međunarodnom konkurencijom može osigurati stabilan rast domaćeg gospodarstva.

PLIVI STATUS SUPERBRANDS

MAKEDONIJA ZA 2015/2016 GODINU

Nakon 2013/2014, PLIVA je i u 2015. godini potvrdila svoj status na tržištu Republike Makedonije osvajanjem nagrade Superbrands Makedonija 2015/2016. Organizacija Superbrands jedini je globalni i neovisni autoritet na području brandinga koji djeluje u desecima zemalja širom svijeta. Nagrada Superbrands dodjeljuje se proizvodu koji objedinjuje visoko ocijenjenu kvalitetu, originalnost i emotivnu vrijednost koju proizvod ima za krajnjeg korisnika. Osvajanje ove nagrade u rujnu 2015. dodatna je potvrda PLIVINE kvalitete, visokih standarda, ali i značenja PLIVINOG brenda kako na makedonskom tako i na tržištu cijele regije.

PLIVA – NAJBOLJI POSLODAVAC PARTNER

Krajem lipnja 2016. PLIVA je četvrti put uručen Certifikat Poslodavac Partner za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima.

**NAGRADA
SUPERBRANDS
DODJELJUJE
SE PROIZVODU
KOJI OBJEDI-
NJUJE VISOKO
OCIJENJENU
KVALITETU,
ORIGINALNOST
I EMOTIVNU
VRIJEDNOST**

PLIVA je ponosna što predvodi najbolje i što je jedan od najpoželjnijih poslodavaca na tržištu rada. Prvo mjesto na listi Top 5 Poslodavaca Partnera u Hrvatskoj rezultat je činjenice da je ove godine postigla najbolji mogući rezultat, sa 100% bodova u svim područjima certificiranja. Godinu dana ranije prvo mjesto PLIVA je dijelila s Vipnetom. Projekt Poslodavac Partner priznanje je struke organizacijama koje se ističu iznimno kvalitetnim upravljanjem ljudskim potencijalima te promicanjem i implementacijom onih standarda koji dokazano i smisleno unapređuju poslovne rezultate i kvalitetu rada. Kompanije koje su uvrštene u skupinu Top 5 osvojile su više od 98% mogućih bodova u vrlo zahtjevnom procesu certificiranja koji uključuje provjere svih najvažnijih procesa upravljanja ljudskim potencijalima, kao što su strategija, regrutiranje, selekcija i zapošljavanje, edukacija i razvoj kadrova, motivacija i nagrađivanje, te odnos prema zaposlenicima. Ovakav rezultat postignut je temeljem besprijekorno postavljenih procesa upravljanja ljudskim potencijalima prilagođenih internim potrebama, ali i potrebama tržišta. Zaposlenici su prepoznati kao ključan faktor razvoja poslovanja, te se naglasak stavlja na njihovu sustavnu edukaciju i razvoj te brojne druge segmente kvalitete života. Posebna pažnja posvećuje se brizi o zdravlju zaposlenika - u sklopu projekta Healthy Workplace provedena su predavanja i vježbe o zdravom načinu života, a u sklopu akcija 'Volim hodaње' i 'Movember' sami zaposlenici postali su promotori brige za vlastito zdravlje.

Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE primio je Certifikat Poslodavac Partner od Aleksandra Zemunića, člana Uprave tvrtke SELECTIO, i tom je prilikom rekao: "Ljudi su

13

PLIVA najbolji hrvatski veliki izvoznik i najbolji izvoznik u Rusku Federaciju

14

PLIVA osvojila tri Zlatna indeksa

15

Zahvala PLIVINIM vatrogascima

PLIVINA najveća prednost i najsnažniji izvor uspjeha. Upravo naši zaposlenici najviše pridonose ostvarivanju uspješnih poslovnih rezultata koji su i pozicionirali PLIVU kao regionalnog lidera, najboljeg hrvatskog izvoznika te jednog od najvećih privatnih investitora u Hrvatskoj. Zadovoljstvo mi je da već nekoliko godina za redom intenzivno zapošljava mo kvalitetne, obrazovane i motivirane stručnjake u koje značajno ulažemo i kojima nudimo rad u izazovnom međunarodnom okruženju".

"Razvoj karijere ključna je osnova našeg poslovanja, te čini sastavni dio PLIVINE strategije upravljanja ljudskim potencijalima. Naša vizija razvoja zaposlenika temelji se na osobnom i profesionalnom razvoju, prepoznavanju potencijala, te planiranju razvoja karijera sukladno interesima svakog zaposlenika. U kompleksnom i međunarodnom poslovnom okruženju kakva je PLIVA, brojne su mogućnosti razvoja karijere, ekspertne ili menadžerske, horizontalne ili vertikalne. Novozaposleni na ulaznim

pozicijama za koje nije nužno iskustvo, imaju priliku učiti od iskusnih mentora i postati vrhunski stručnjaci u industriji koja se kontinuirano razvija i napreduje. S druge strane, već izgrađeni stručnjaci rade u međunarodnim timovima koristeći najnovije tehnologije i stječu iskustvo u radu u virtualnim timovima s najboljima u svijetu. Regionalne i globalne pozicije na kojima rade naši zaposlenici nude dodatnu dimenziju razvoja karijere van uobičajenih okvira", rekla je Blagica Petrovac Šikić, viša direktorica Ljudskih potencijala PLIVE komentirajući vrijedno priznanje.

POSLODAVAC PRVOG IZBORA ZA 2015. - PLIVA NA DRUGOM MJESTU ZA VSS POPULACIJU

Već jedanaest godina portal MojPosao provodi istraživanje o poslodavcima prvog izbora. Istraživanje se temelji na percepciji više od 13.000 ispitanika o samim tvrtkama, a od ispitanika se traži da imenuju tri poslodavca prvog izbora bez ponuđenih naziva tvrtki. U istraživanju je ponuđeno osam razloga atraktivnosti poslodavca prvog izbora. Ispitanici s visokom stručnom spremom pozicionirali su PLIVU na visoko drugo mjesto među poslodavcima prvog izbora, odnosno percipiraju je kao jednu od dvije kompanije u kojoj bi najradije radili. Ovaj podatak svjedoči o dobroj reputaciji PLIVE i olakšava nam privlačenje i zapošljavanje najboljih zaposlenika. Ispitanici PLIVU doživljavaju poželjnom tvrtkom za rad upravo zbog sigurnosti radnog mjesta, prilike za napredak u struci, plaće i ostalih benefita te kvalitetnih međuljudskih odnosa.

PLIVA OSVOJILA TRI ZLATNA INDEKSA

Na svečanoj ceremoniji održanoj u ožujku 2015. dodijeljene su nagrade Zlatni indeks 2014. poduzećima koja su najviše sudjelova-

“RAZVOJ KARIJERE KLJUČNA JE OSNOVA NAŠEG POSLOVANJA, TE ČINI SASTAVNI DIO PLIVINE STRATEGIJE UPRAVLJANJA LJUDSKIM POTENCIJALIMA. NAŠA VIZIJA RAZVOJA ZAPOSLENIKA TEMELJI SE NA OSOBNOM I PROFESIONALNOM RAZVOJU, PREPOZNAVANJU POTENCIJALA, TE PLANIRANJU RAZVOJA KARIJERA SUKLADNO INTERESIMA SVAKOG ZAPOSLENIKA”

la u studentskom životu u protekloj godini. PLIVA je osvojila čak tri Zlatna indeksa u kategorijama Prakse, Stipendije i Najboljeg imidža prema percepciji studenata. Nagrade je preuzela Blagica Petrovac Šikić, viša direktorica Ljudskih potencijala, koja je istaknula vrijednost i važnost suradnje sa studentima i studentskim udrugama. Kao kompaniju koja blisko surađuje s akademskom zajednicom i sudjeluje u brojnim studentskim projektima, PLIVU su prepoznali i studenti. Činjenica da su studenti PLIVI dodijelili čak tri nagrade u jednoj godini svakako motivira i usmjerava daljnja nastojanja u pridonošenju kvalitetnijem studentskom životu i osiguravanju pozitivnog imidža PLIVE među zajednicama studenata.

MEDALJA KEMIJSKOG ODSJEKA PMF-a PROF.DR.SC. ERNESTU MEŠTROVIĆU

Prof.dr.sc. Ernest Meštrović, direktor PLIVINA istraživanja i razvoja TAPI-ja, na XI. svečanoj sjednici Vijeća Kemijskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu nagrađen je medaljom Kemijskog odsjeka. Nagrada se dodjeljuje onim djelatnicima koji su svojim znanstvenim i nastavnim radom doprinijeli rastu i razvoju Kemijskog odsjeka.

ZAHVALA PLIVINIM VATROGASCIMA

Na skupštini Vatrogasne zajednice Zagrebačke županije u prosincu 2014. pojedincima i organizacijama uručene su Zahvalnice za nesebičan doprinos u spašavanju ljudi i imovine nakon poplava u Slavoniji tijekom 2014.. Zahvalnice su primili članovi VZO Brdovec, VZG Samobor, VZO Pisarovina, VZO Orle, VZG Sveti Ivan Zelina, VZO Kloštar Ivanić, VZO Gradec, VZO Križ, VZG Velika Gorica te članovi GVP PLIVA Nevenko Feljan, Miroslav Mader i Branko Čerkez i u ime organizacije GVP PLIVA HRVATSKA d.o.o.

POKAZATELJI DRUŠTVENOG UČINKA

BORBA PROTIV KORUPCIJE

Kao članica Teva grupe PLIVA uz sve relevantne hrvatske zakone i propise strogo poštuje i primjenjuje Tevinu Globalnu politiku o suzbijanju korupcije. Politika definira globalne standarde i kontrolne mehanizme kojima se osigurava integritet Tevinog poslovanja i suzbija se korupcija. Tevinom Globalnom politikom o odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice detaljnije se definiraju globalni standardi veza- ni uz odnose s predstavnicima ove važne skupine dionika. Ti odnosi uključuju promidžbene i nepromidžbene aktivnosti. Putem Globalne politike o odnosima s državnim službenicima Teva upravlja poten- cijalnim visokorizičnim odnosima s državnim službenicima koji nisu predstavnici zdravstvene zajednice. Postupak dubinskog snimanja za globalni compliance opisuje minimalne globalne standarde vezane uz angažman i upravljanje predstavnik treće strane. Navedene se politike primjenjuju na sve zaposlenike.

Navedene Tevine Globalne politike nadopunjuju Kodeks poslovnog ponašanja minimalnim globalnim standardima kako bi se osiguralo da se Tevine aktivnosti u cijelom svijetu provode uz poštivanje načela etičnosti i integriteta. Politika o suzbijanju korupcije dostupna je na Tevinj internetskoj stranici <http://www.tevapharm.com/about/>

[corporate_governance/anti_corruption_policy/](#).

Teva ima i poseban Ured za poslovni inte- gritet odgovoran za zaprimanje i ispitivanje svih prijava nepropisnog ponašanja, s kojim zaposlenici mogu stupiti u kontakt osobno, putem pisma, telefona, e-pošte ili putem posebne platforme za podnošenje prijave.

COMPLIANCE JE SVAČIJI POSAO!

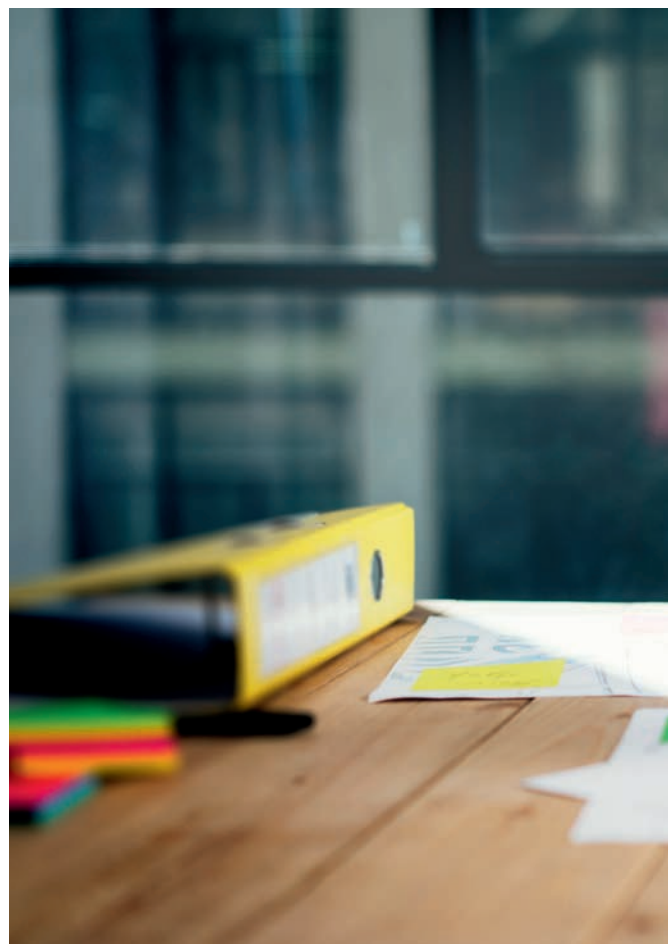
Funkcija Compliance promiče organizacijsku kulturu etičnog ponašanja i pruža podršku zaposlenicima kompanije kako bi oni u svom radu primjenjivali integritet i radili sukladno propisima koji reguliraju našu industriju.

Compliance obvezuje sve Tevine zaposlenike i sve treće strane koje djeluju u njeno ime na primjenjivanje najviše razine integriteta u svezi s Tevinim poslovanjem i izbjegavanje svakog ponašanja koje se protivi njenim vrijednostima i/ili može naštetiti njenom ugledu. Izniman ugled jedna je od najvažnijih Tevinih vrijednosti. Djelovanje prema etičkim načelima i uz osobni integritet od ključne je važnosti za Tevino poslovanje. Tevina predanost integritetu znači da bi Teva radije izgubila priliku ili prodaju nego ostvarila pogodnost koristeći se neprikladnim ili neetičnim sredstvima.

Teva se bez iznimke protivi svim oblicima podmićivanja i korupcije državnih službenika, privatnih osoba ili poslovnih subjekata te ih zabranjuje. Teva ne tolerira korupciju, bez obzira na lokalne običaje i tradicije. Tevin odnos s državnim službenicima mora biti u skladu s važećim zakonima, pravilima i propisima, uključujući i antikorupcijske zakone. Sve pogodnosti osigurane državnim službenicima i troškovi vezani uz njih moraju biti razumni, opravdani, u potpunosti transparentni te ispravno i detaljno evidentirani u Tevinim poslovnim knjigama i spisima, u skladu s lokalnim financijskim i računovodstvenim politikama i procedurama. Teva provodi interne kontrole kako bi se osiguralo točno evidentiranje Tevinih transakcija u poslovnim knjigama

**TEVA SE BEZ
IZNIMKE
PROTIVI SVIM
OBLICIMA POD-
MIĆIVANJA I
KORUPCIJE DR-
ŽAVNIH SLUŽ-
BENIKA, PRI-
VATNIH OSOBA
ILI POSLOVNIH
SUBJEKATA TE
IH ZABRANJU-
JE. TEVA NE
TOLERIRA KO-
RUPCIJU, BEZ
OBZIRA NA LO-
KALNE OBIČAJE
I TRADICIJE.
TEVA PROVODI
INTERNE KON-
TROLE KAKO
BI SE OSIGU-
RALO TOČNO
EVIDENTIRA-
NJE TEVINIH
TRANSAKCIJA
U POSLOVNIM
KNJIGAMA I SPI-
SIMA, NAVOĐE-
NJE SVE TEVINE
IMOVINE TE
KONTROLA
PRISTUPA TOJ
IMOVINI**

i spisima, navođenje sve Tevine imovine te kontrola pristupa toj imovini.

U svojim odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice Teva poštuje najviše etičke standarde. Većina država ima zakone, propise i najbolju praksu (unutar pravila ponašanja u industriji) koji se odnose na dozvoljeni opseg odnosa s predstavnicima zdravstvene zajednice i Teva takve zakone, propise i najbolju praksu u potpunosti poštuje. Uz to, Teva u odnosima s predstavnicima zdravstvene zajednice poštuje i načela pravičnosti i integriteta. Teva i od treće strane koja djeluje u njeno

ime očekuje poštivanje etičkih standarda sličnih Tevinima kao i poštivanje svih važećih zakona. Treća strana odnosi se na svaku osobu ili poslovni subjekt koji Teva zaposli za pružanje usluga. Teva može angažirati treće strane da djeluju u njeno ime samo kad za to postoji poslovno opravdanje u dobroj vjeri. Isplate trećim stranama moraju biti razumne i temeljiti se na tržišnim cijenama. Treća se strana nikada ne smije koristiti kako bi neprimjereno utjecala na bilo koju radnju ili odluku neke osobe u pribavljanju ili zadržavanju nekog posla ili osiguranju povoljnijeg položaja za Tevu. Teva putem treće strane ne

smije neizravno poduzeti radnje koje sama ne može poduzeti izravno.

Nadalje, Teva provodi formaliziranu dubinsku provjeru onih predstavnika trećih strana čije funkcije uključuju aktivnosti uz koje se veže mogući rizik od korupcije. Takvi predstavnici trećih strana moraju biti angažirani temeljem pisanih ugovora kojima su obuhvaćena antikorupcijska jamstva i zaštitni mehanizmi. Detaljni opisi Tevinih postupka u angažiranju trećih strana te postupka dubinske provjere za predstavnike trećih strana regulirani su Tevinom posebnom politikom, a dostupni su i u poglavlju Kodeksa poslovnog ponašanja "Postupak dubinskog snimanja za globalnu usklađenost." PLIVA je od 2010. godine potpisnica Ugovora o etičkom oglašavanju lijekova s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, putem kojeg zdravstvena administracija pokušava dodatno kontrolirati koliko je, u koju svrhu i na koga farmaceutska tvrtka trošila novac te kažnjavati moguće zloporabe, odnosno uvjetovanje propisivanja nekoga lijeka. Na taj način oglašavanje i uporaba lijekova postaju transparentniji i primjereniji visokim moralnim standardima u području promidžbe lijekova, koji su već detaljno definirani važećim Pravilnikom o načinu oglašavanja lijekova.

Većina država ima zakone, propise i najbolju praksu (unutar pravila ponašanja u industriji) koji se odnose na dozvoljeni opseg odnosa s predstavnicima zdravstvene zajednice i Teva takve zakone, propise i najbolju praksu u potpunosti poštuje

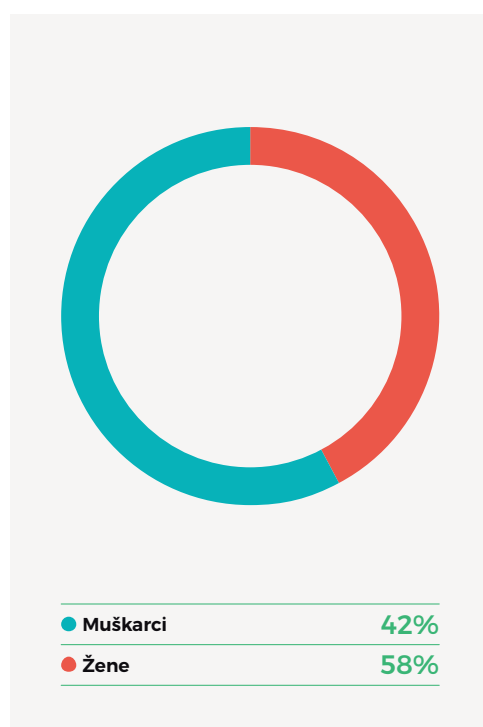
POLITIČKE AKTIVNOSTI

Zakon dopušta osobnu političku aktivnost zaposlenika u svrhu pružanja podrške kandidatima ili strankama, ali pod uvjetom da se ne obavlja tijekom radnog vremena i da se ne financira sredstvima kompanije. Ako zaposlenik osobno sudjeluje u građanskim ili političkim aktivnostima, u svakom trenutku treba jasno dati do znanja da se radi o njegovim vlastitim stavovima i postupcima s kojima Teva nema nikakve veze.

LJUDSKI POTENCIJALI

ZAPOŠLJAVANJE I ODNOS RADNE SNAGE I UPRAVE

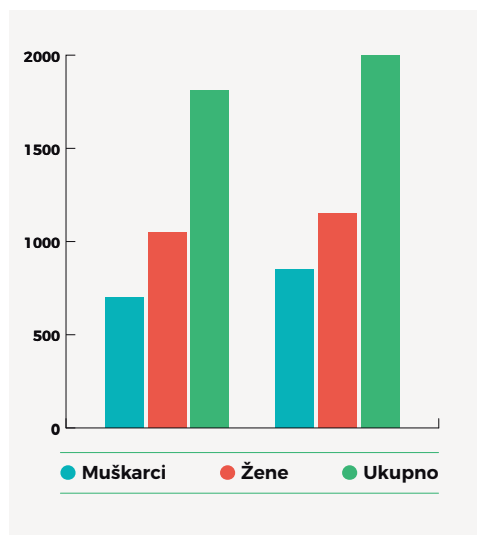
Broj radnih mjesta i prosječno kretanje radne snage 2014. po spolu

Na dan 31. prosinca 2015. godine u PLIVI Hrvatska d.o.o. bilo je zaposleno 2119 zaposlenika. U strukturi zaposlenih prevladavaju žene s 59% ili točnije 1241 zaposlenih žena. Kako je većina PLIVINOG poslovanja locirana na području Grada Zagreba i okolice, na tom području radi 98% PLIVINIH zaposlenika dok je na području Slavonije i Baranje, Dalmacije, te Istre i Primorja, Gorskog Kotara i Like zaposleno njih 2%.

PONOSNI SMO NA DOBRE PRAKSE KOJE PRIMJENJUJEMO U PODRUČJU LJUDSKIH POTENCIJALA, A DODIJELJENI CERTIFIKAT POSLODAVAC PARTNER SVRSTAVA NAS MEĐU USPJEŠNE KOMPANIJE KOJE IMAJU IZVRSNE PRAKSE UPRAVLJANJA LJUDSKIM RESURSIMA I ZADOVOLJAVAJU VISOKE STANDARDE KVALITETE. NA OSNOVU POKAZANIH DOBRIH PRAKSI UPRAVLJANJA LJUDSKIM POTENCIJALIMA ZADNJIH NEKO LIKO GODINA NA GODIŠNJEM IZBORU TOP 5 POSLODAVACA PARTNERA NALAZIMO SE U SAMOM VRHU, A OD 2014. GODINE ZAUZIMAMO PRVO MJESTO

U 2014. na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 1905 ili 95% zaposlenika, a njih 93 ili 5% na određeno vrijeme. U 2015. na neodređeno vrijeme bilo je zaposleno 1946 ili 92% zaposlenika, a njih 173 ili 8% na određeno vrijeme.

BROJ RADNIH MJESTA I PROSJEČNO KRETANJE RADNE SNAGE

U 2014. godini u PLIVI je zaposleno ukupno 144 nova zaposlenika, a u 2015. godini novozaposlenih je 197. Broj novih zapošljavanja rezultat je pozitivnog trenda poslovanja koji se odražava i kroz otvaranja novih radnih mjesta. Kako su ljudi jedna od osnovnih PLIVINIH vrijednosti, posebnu pažnju posvećujemo odabiru novih zaposlenika. Cilj nam je zaposliti kandidate vrhunskih sposobnosti, motivirane za konstantno učenje i vlastiti razvoj, koji uspješno surađuju s drugima.

BROJ ZAPOSLENIH		
2013.	1931	
2014.	1998	+3.4%
2015.	2119	+10,6%

NOVOZAPOSLENI 2014./2015.

	2014.	2015.
SSS	44	37
VSS (prvostupnici i magistri)	100	160
	144	197

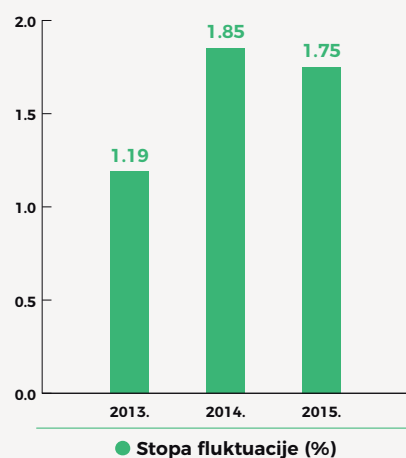
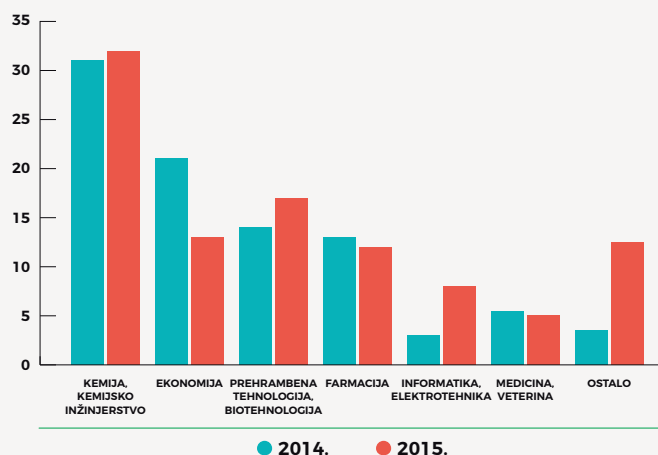
 STRUKTURA VISOKOOBRAZOVANIH
 NOVIH ZAPOSLENIKA PO STRUKAMA
 2014. I 2015. (%)

	2014.	2015.
Kemija/Kemijsko inženjerstvo	32%	33%
Ekonomija	22%	10%
Preh. tehnologija / biotehnologija	16%	19%
Farmacija	14%	13%
Informatika / Elektrotehnika	4%	9%
Medicina / Veterina	7%	7%
Ostalo	5%	9%

U ZADNJE
DVIJE GODI-
NE, S NAGLA-
SKOM NA
2014. GODINU,
BILJEŽIMO
PORAST U ZA-
POŠLJAVANJU
KANDIDATA
EKONOMSKE
STRUKE

Pregled zapošljavanja po strukama ukazuje na to da je sukladno vrsti industrije najveći dio novozaposlenih iz područja prirodnih znanosti (kemija, kemijsko inženjerstvo, farmacija, biotehnologija). U zadnje dvije godine, s naglaskom na 2014. godinu, bilježimo porast u zapošljavanju kandidata ekonomske struke. Razlog tome su nova radna mjesta koja smo otvorili u Centru financijskih aktivnosti koji u financijskom poslovanju podržava dio Tevinih lokacija u Europi. U 2015. nastavljamo sa zapošljavanjem osoba ekonomskog obrazovanja s obzirom na to da otvaramo dva dodatna centra dijeljenih aktivnosti koja podržavaju Tevine lokacije – za područja ljudskih potencijala te nabave.

U 2014. godini zabilježena je stopa fluktuacije od 1,85%, a 2015. godine iznosila je 1,75%. Prateći stopu fluktuacije, možemo zaključiti da mali broj zaposlenih inicira odlazak iz kompanije te da se radi o vrlo niskoj stopi odlazaka iz PLIVE.

BENEFICIJE OSIGURANE ZAPOSLENICIMA KOJE SU VIŠE OD ONIH PROPISANIH ZAKONOM

Kolektivnim ugovorom utvrđena su sljedeća prava zaposlenika koja nisu propisana zakonom, odnosno koja su zakonom propisana u kraćem trajanju ili manjem iznosu:

1. otkazni rok - ovisno o godinama rada kod poslodavca- do 6 mjeseci
2. otpremnina - redovna u iznosu polovine prosječne mjesečne bruto plaće, isplaćene zaposleniku u 3 mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca,
3. otpremnina - stimulativna ovisno o godinama rada kod poslodavca u iznosu od 8 do 27 prosječnih mjesečnih bruto plaća zaposlenika, isplaćenih u 3 mjeseca prije sporazumnog prestanka ugovora o radu,
4. godišnji odmor u trajanju do 30 dana (6 tjedana), odnosno u pojedinim slučajevima posebnih obiteljskih obveza ili za posebne kategorije zaposlenika i više od 30 dana,
5. stimulativni dio plaće,
6. stalni mjesečni dodatak na plaću u iznosu koji ovisi o vrsti poslova koje zaposlenik obavlja (veći za poslove za koje se plaća utvrđuje na temelju koeficijenta složenosti)
7. posebna uvećana osnovica za obračun otežanih uvjeta rada,
8. uvećana plaća za rad subotom i u smjen-skom radu,
9. naknada plaće u iznosu plaće prethodnog mjeseca za vrijeme:
 - godišnjeg odmora,
 - plaćenog dopusta,
 - državnog blagdana utvrđenog zakonom,
 - obrazovanja, prekvalifikacije i stručnog osposobljavanja, kada je zaposlenik upućen na temelju odluke poslodavca,

**U PODRUČJU
UPRAVLJANJA
UČINKOM I NA-
GRAĐIVANJA
TE BENEFITA
ZA ZAPOSLE-
NIKE, PLIVA
KONTINUI-
RANO PRATI
TRENDOVE NA
TRŽIŠTU RADA.
USPOREĐU-
JEMO PLAĆE
I BENEFITE S
ONIMA KOD
KONKUREN-
TA I RADIMO
ANALIZE
KAKO BISMO
NAŠIM ZAPO-
SLENICIMA
PONUDILI
KONKUREN-
TNE UVJETE,
A UJEDNO SE
I ADEKVATNO
POZICIONIRALI
NA TRŽIŠTU
RADA, ISTO-
VREMENO VO-
DEĆI RAČUNA
O PRAVEDNO-
STI UNUTAR
KOMPANIJE**

- zastoja u poslu do kojeg je došlo bez krivnje zaposlenika.

10. naknada za vrijeme bolovanja kojeg plaća poslodavac – 80% plaće mjeseca prije početka bolovanja

11. sistematski preventivni zdravstveni pregle-di najmanje jednom u dvije godine

Napomena: poslodavac omogućava obav-ljanje ovog pregleda kroz policu dodatnog osiguranja koja obuhvaća i druge pogodnosti, kako za zaposlenike tako i za članove njihovih obitelji.

12. novčana pomoć zaposleniku i članovima njegove obitelji u slučaju:

- smrti zaposlenika
- smrti člana uže obitelji zaposlenika
- nastanka invalidnosti zaposlenika
- nabavke medicinskih pomagala ili pokrića participacije pri kupnji lijekova, ako je zapo-slenik na bolovanju dužem od 90 dana
- rođenja djeteta.

13. jednokratni dodatak na plaću za korištenje godišnjeg odmora

14. jubilara nagrada

15. otpremnina za mirovinu

16. novčani iznos na ime dara za dijete povod-om božićnih blagdana

17. božićnica

18. plaćeni troškovi prijevoza

19. naknada troškova korištenja privatnog automobila u službene svrhe.

Dodatno, Pravilnikom o radnim odnosima utvrđeno je i pravo zaposlenika na plaćeni dopust kada je upućen na obrazovanje, a Pra-vilnikom o zaradama zaposlenika propisana je mogućnost ostvarivanja godišnjeg bonusa na temelju procjene učinka, kao i nagrade za izuzetna ostvarenja u radu više puta godišnje.

ODNOS RADNE SNAGE I UPRAVE

Udio (postotak) zaposlenika uključen u sindikate, udio zaposlenika obuhvaćen kolektivnim ugovorom

U PLIVI HRVATSKA d.o.o. tijekom 2014. godine djelovala su tri sindikata. Na dan 31.12.2014. godine sindikati su imali sljedeći broj članova:

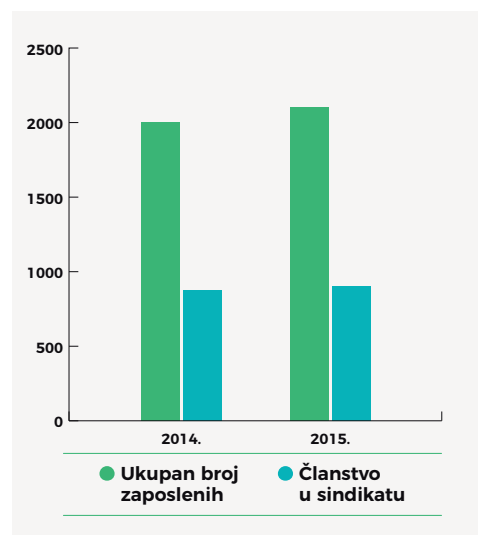
SINDIKATI U PLIVI		
1.	Samostalni sindikat PLIVA-EKN	464 člana
2.	Novi sindikat PLIVE	353 člana
3.	Otvoreni sindikat Aktivnost	20 članova

Dakle, od ukupno 1998 zaposlenika na dan 31.12.2014. godine, u sindikat je bilo učlanjeno njih 837 što čini 42 %.

U PLIVI HRVATSKA d.o.o. tijekom 2015. godine djelovala su tri sindikata. Na dan 31.12.2015. godine sindikati su imali sljedeći broj članova:

SINDIKATI U PLIVI		
1.	Samostalni sindikat PLIVA-EKN	465 članova
2.	Novi sindikat PLIVE	355 članova
3.	Otvoreni sindikat Aktivnost	20 članova

Dakle, od ukupno 2119 zaposlenika na dan 31.12.2015. godine, u sindikat je bilo učlanjeno njih 840 što čini 39,6 %.

ČLANSTVO U SINDIKATU

Kolektivni ugovor primjenjuje se na sve zaposlenike, osim ako njihovim individualnim ugovorima, zakonom ili pravilnikom neka prava nisu povoljnije uređena.

ZDRAVLJE I SIGURNOST ZAPOSLENIKA

U 2015. godini niti kod jednog zaposlenika nije utvrđena profesionalna bolest.

RAZNOLIKOSTI I MOGUĆNOSTI

Sastav višeg menadžmenta i tijela korporativnog upravljanja, uključujući udio žena/muškaraca

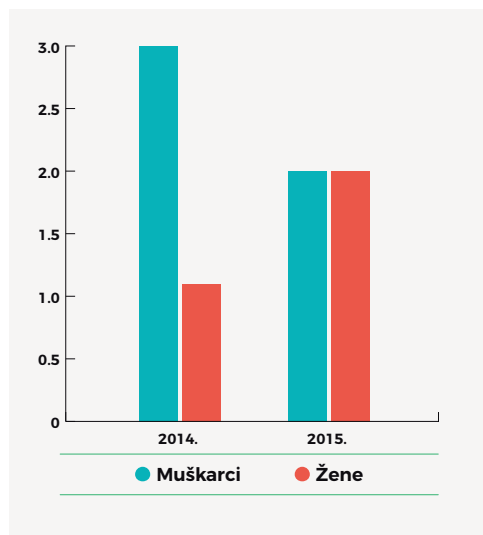
UPRAVA (NA DAN 31.12.2014.)

4 člana od čega 3 muškarca (75%)

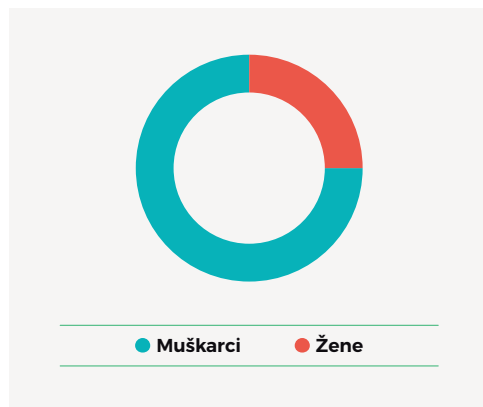
UPRAVA (NA DAN 31.12.2015.)

4 člana od čega 2 muškarca (50%) i 2 žene (50%).

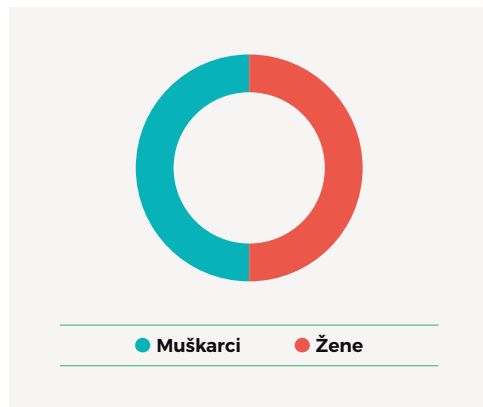
UPRAVA PO SPOLU

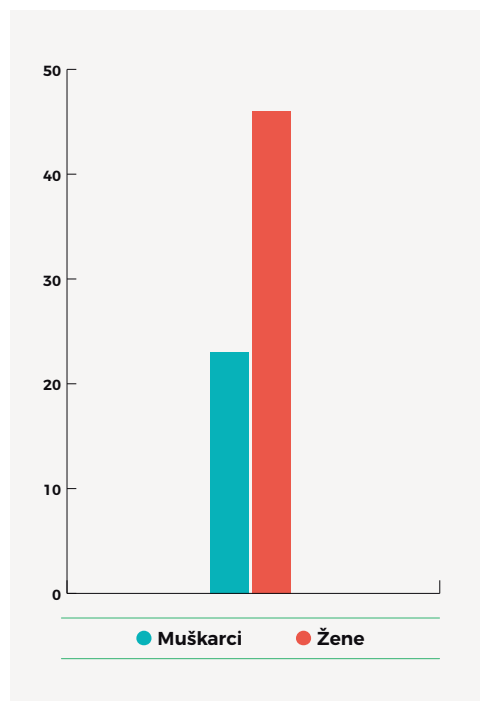
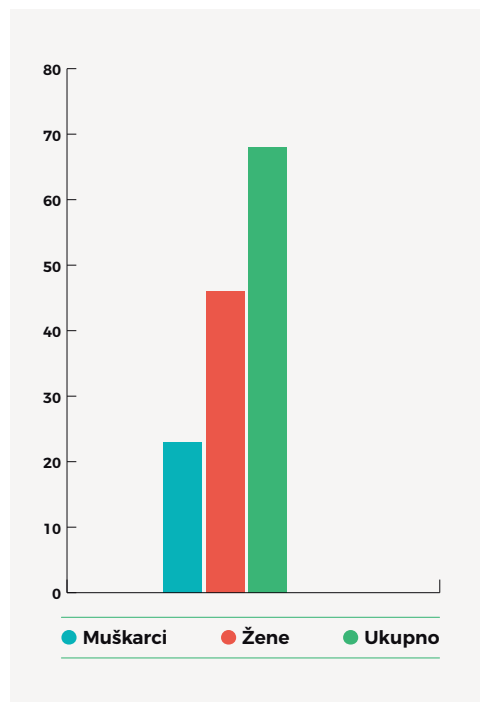
2014.

2015.

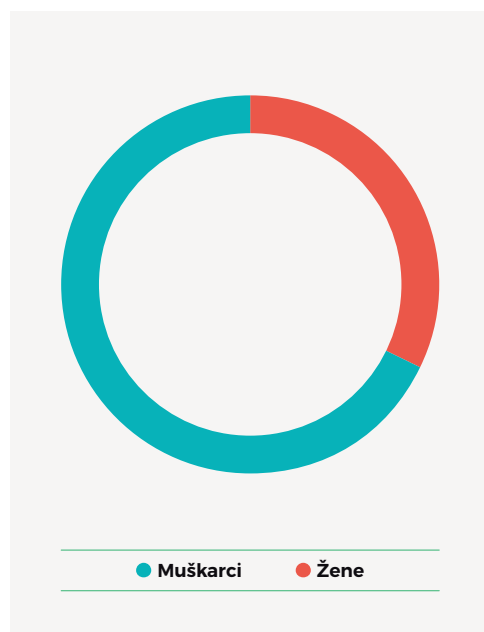
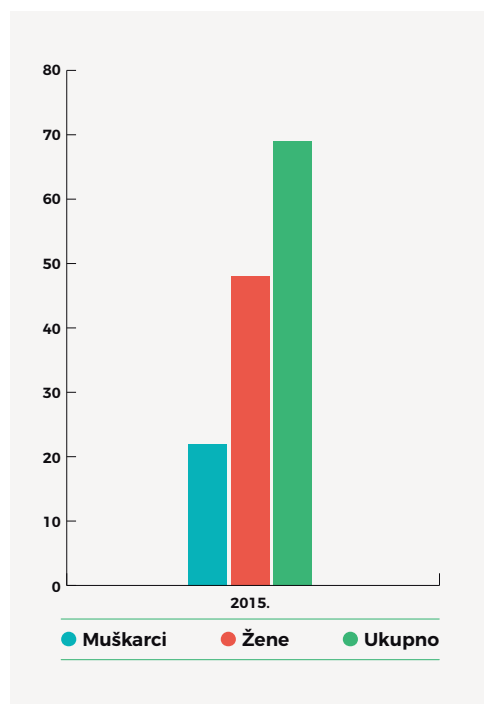

DIREKTORI (2014.) PO SPOLU

2015.

Direktori na dan 31.12.2015.: – 69 od čega 47 žena (68%) i 22 muškarca (32%)

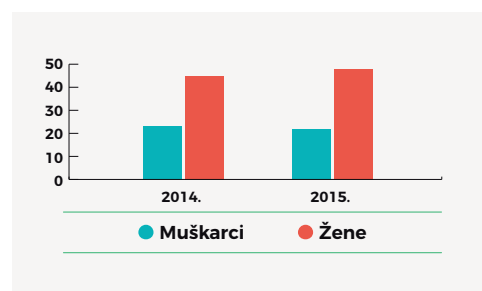
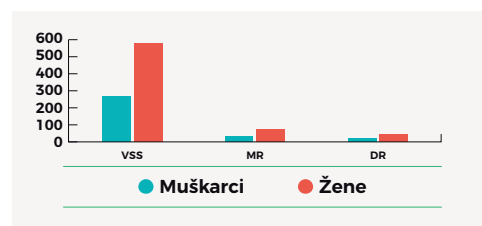
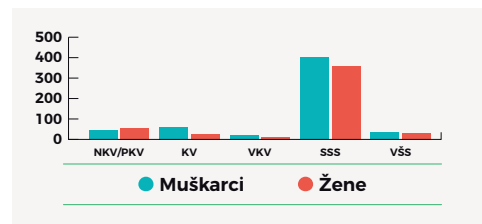

OBRAZOVNA STRUKTURA SVIH PLIVINIH ZAPOSLENIKA

U DVIJE GODINE

U obrazovnoj strukturi PLIVE na dan 31.12.2014. gotovo polovinu čine zaposlenici s visokoškolskim obrazovanjem, magisterijem i doktoratom (više od 49%).

U obrazovnoj strukturi PLIVE na dan 31.12.2015. više od polovine čine zaposlenici s visokoškolskim obrazovanjem, magisterijem i doktoratom (više od 51%).

2014. PO STRUČNOJ SPREMI I SPOLU

UDIO MUŠKARACA I ŽENA PO DOBI I PO STRUČNOJ SPREMI

2014.

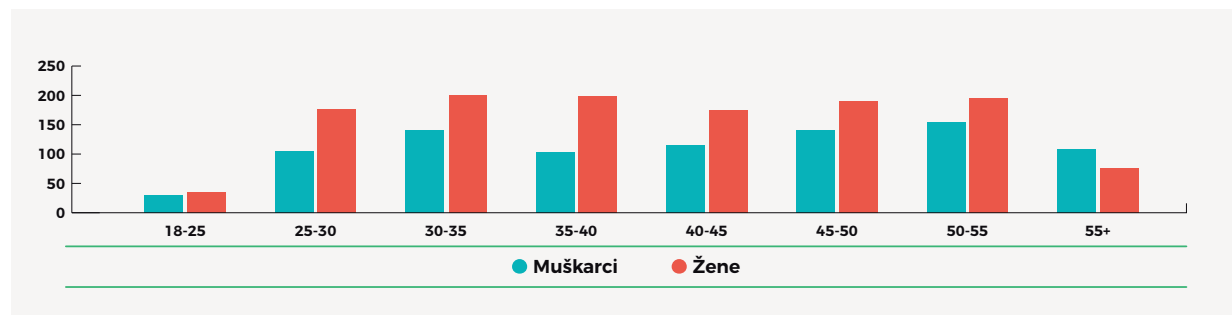
Analiza zaposlenika prema dobnim skupinama pokazuje da je najveći udio zaposlenih, 31,78 % u dobnim skupinama od 45-55 godina starosti. Veliki broj zaposlenika nalazi se i u starosnoj skupini 30-40 godina, njih 28,77 %. Zaposlenika do 30 godina starosti ima 16,01 %, a zaposlenika starijih od 55 godina 7,46%.

2015.

Analiza zaposlenika prema dobnim skupinama pokazuje da je najveći udio zaposlenih, 34,44 % u dobnim skupinama od 45-55 godina starosti. Veliki broj zaposlenika nalazi se i u starosnoj skupini 30-40 godina, njih 28,77 %. Zaposlenika do 30 godina starosti ima 16,00 %, a zaposlenika starijih od 55 godina 7,46%.

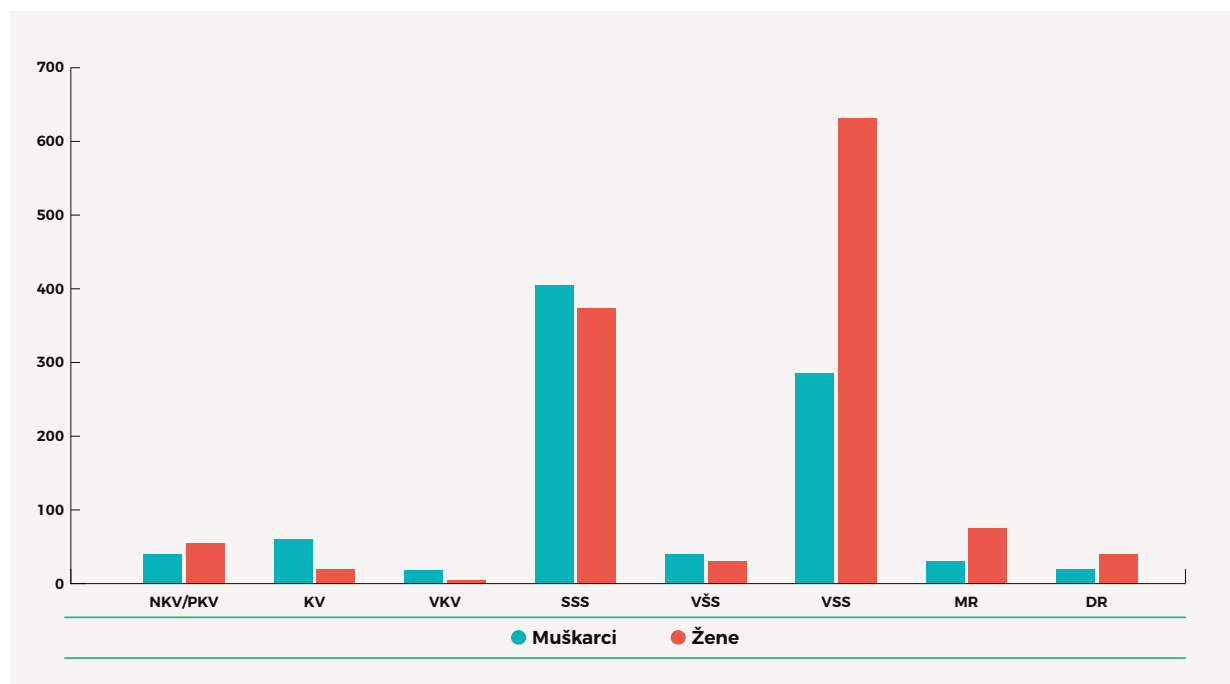
DOB	UKUPAN BROJ	UDIO U UK.BR. ZAPOSLENIH	SPOL	BROJ	UDIO U UKUPNOM BROJU
18-25	59	2,68%	M	27	45,76%
			Ž	32	54,24%
25-30	281	13,26%	M	105	37,37%
			Ž	176	62,63%
30-35	334	15,76%	M	132	39,52%
			Ž	202	60,48%
35-40	301	14,20%	M	103	34,22%
			Ž	198	65,78%
40-45	291	13,73%	M	117	40,21%
			Ž	174	59,79%
45-50	322	15,20%	M	131	40,68%
			Ž	191	59,32%
50-55	350	16,52%	M	155	44,29%
			Ž	195	55,71%
55+	181	8,54%	M	108	59,67%
			Ž	73	40,33%
	2119	100,00%		2119	100,00%

PO DOBI I SPOLU

STRUČNA SPREMA	SPOL	BROJ	UDIO	UKUPNI BROJ	UDIO U UKUPNOM BROJU
NKV/0/0	M	13	37,14%	35	1,65%
	Ž	22	62,86%		
NKV/1/1	M	4	36,36%	11	0,52%
	Ž	7	63,64%		
PKV/II/2	M	19	47,50%	40	1,89%
	Ž	21	52,50%		
KV	M	54	67,50%	80	3,78%
	Ž	26	32,50%		
SSS	M	407	51,78%	786	37,09%
	Ž	379	48,22%		
VKV	M	20	95,24%	21	0,99%
	Ž	1	4,76%		
VŠS	M	31	50,82%	61	2,88%
	Ž	30	49,18%		
VSS	M	283	30,53%	927	43,75%
	Ž	644	69,47%		
MR	M	29	29,00%	100	4,72%
	Ž	71	71,00%		
DR	M	18	31,03%	58	2,74%
	Ž	40	68,97%		

PO STRUČNOJ SPREMI I SPOLU

LJUDSKA PRAVA

STRATEGIJA I MENADŽMENT

POLITIKE I SMJERNICE ZA OSTVARIVANJE LJUDSKIH PRAVA

Pravila poslovnog ponašanja propisuju, između ostalog, zabranu diskriminacije, bilo kakve vrste uznemiravanja te podržavanje različitosti. Pravilima je također propisana obveza primjene radnog zakonodavstva te načela zaštite osobnih podataka.

NEDISKRIMINACIJA

Postupci za sprečavanje svih oblika diskriminacije u poslovanju, način praćenja

S obzirom na to da zakonodavstvo Republike Hrvatske kroz nekoliko zakona regulira pitanja zabrane diskriminacije, u PLIVI je dodatno propisan postupak primanja i rješavanja pritužbi vezanih za uznemiravanje i spolno uznemiravanje. Za zaprimanje i rješavanje takvih pritužbi imenovane su 2 ovlaštene osobe. U 2015. godini nije podnesena niti jedna pritužba za uznemiravanje ili spolno uznemiravanje.

BRIGA ZA ZAPOSLENIKE

EDUKACIJA I CJELOŽIVOTNO UČENJE

Kvalitetni i obrazovani ljudi jedan su od naj-snažnijih izvora PLIVINOG uspjeha i konkurentne snage na tržištu rada. PLIVA podržava i promovira koncept cjeloživotnog učenja

**ZAJEDNIŠ-
TVO, KOLE-
GIJALNOST,
UPOZNAVA-
NJE SA SU-
RADNICIMA
IZ DRUGIH
ODJELA ILI
LOKACIJA
SVAKAKO
PRIDONO-
SE BOLJIM
ODNOSIMA I
POVEZANO-
STI ZAPO-
SLENIKA,
KAKO BI SE
SVI UISTINU
OSJEĆALI
DIJELOM VE-
LIKE PLIVINE
OBITELJI**

provođenjem raznih programa i aktivnosti usmjerenih na stalno obrazovanje i osobni razvoj svakog pojedinca. Razvoj zaposlenika u PLIVI je od velike važnosti. Ulaganjem u razvoj utječemo na osobno zadovoljstvo i motivaciju zaposlenika, a s druge strane osiguravamo kompetentne stručnjake s relevantnim znanjima u svom području rada. Kontinuirano osposobljavanje i obrazovanje proces je koji podrazumijeva niz aktivnosti, od uvođenja u posao kada novi zaposlenik započne karijeru u PLIVI, do kontinuiranog planiranja razvoja zaposlenika u sklopu procesa upravljanja zaposlenikom. Razvoj se planira u skladu s pravi-

lom 70:20:10 (10% znanja stječe se formalnim treningom, 20% promatranjem i učenjem od drugih, a preostalih 70% aktivnostima na poslu). U tom smislu menadžere i zaposlenike potiče se da razmišljaju o razvoju u puno širem smislu od klasičnog pohađanja treninga te da koriste razvojne aktivnosti poput uključivanja u projekte, proširenja područja rada, mentorstva, posjeta drugim odjelima ili drugim TEVINIM lokacijama, dijeljenja znanja i slično. Kada govorimo o broju sati koje su zaposlenici proveli na obuci, predočit ćemo ih isključivo kroz sate provedene na treningu. U 2014. godini PLIVINI zaposlenici su u prosjeku

proveli 40 sati na nekom obliku obuke, a u 2015. godini u prosjeku 43 sata. Naši zaposlenici redovito sudjeluju na brojnim stručnim seminarima i konferencijama, predavanjima i treninzima u zemlji i inozemstvu tijekom kojih stječu nova i usavršavaju postojeća znanja i vještine. Uz to, u okviru kompanije organiziramo tečajeve interpersonalnih vještina, stranih jezika, informatičke tečajeve i zakonska osposobljavanja svih vrsta te pohađanje studija. S obzirom na to da kao farmaceutska industrija podliježemo strogim regulatornim zahtjevima, veliku pažnju posvećujemo kontinuiranoj izobrazbi u području DPP-a (Dobre proizvođačke prakse), što uključuje redovite edukacije o internim procesima i standardnim operativnim procedurama. Od ukupnog broja trening sati, približno 50 % se odnosi na edukacije iz područja DPP-a.

Gledajući financijski aspekt ulaganja u područje formalnog treninga, izuzimajući DPP područje, PLIVA ulaže značajna financijska sredstva na edukaciju svojih zaposlenika. Okvirno 50% edukacijskog budžeta usmjerava se upravo na stjecanje stručnih znanja kako bi naši zaposlenici bili u toku s najnovijim spoznajama i tehnologijama. Velika pažnja pridaje se i razvoju poslovnih i interpersonalnih vještina (tzv. soft skills) na koji obično usmjeravamo 15% ukupnog edukacijskog budžeta. Ostatak financijskih sredstava investiramo u pohađanje poslijediplomskih studija, učenje stranih jezika, informatičko obrazovanje te u edukacije sukladno zakonskim propisima. Među zapaženim internim edukacijama svakako su radionice Kreativnost i inovacije, Financije za nefinancijske, Vještine pregovaranja, Asertivnost, Upravljanje promjenama, Zahtjevne situacije i teški ljudi te nova edukacija Manager kao coach.

Kontinuirano osposobljavanje i obrazovanje proces je koji podrazumijeva niz aktivnosti, od uvođenja u posao kada novi zaposlenik započne karijeru u PLIVI, do kontinuiranog planiranja razvoja zaposlenika u sklopu procesa upravljanja učinkom

INICIJATIVE U PODRUČJU PROMICANJA ZDRAVLJA

Zdravlje na radnom mjestu jedan je od naših projekata na kojem kontinuirano radimo od 2012. Godine, s ciljem podizanja svijesti zaposlenika o potrebi brige za zdravlje i izvan zakonom propisanih smjernica. Projekt obuhvaća podizanje svijesti, prehranu, važnost tjelesne aktivnosti te sistematske preglede.

U području podizanja svijesti o važnosti zdravlja organizirali smo predavanja i praktične vježbe pod nazivom Zdravljak. Kroz Zdravljak predstavljene su teme: Prehrana nakon godišnjeg odmora, Do-in vježbe - teorija i praksa, Yoga, Škola salse, Ekološki izbori u svakodnevnom življenju, Mini javno zdravstvena akcija. Također smo izdali i seriju letaka pod nazivom "Mrvice o zdravlju" gdje su obrađene teme osnovnih namirnica (sol, šećer) te kako ih koristiti na zdrav način, kao i važnosti usvajanja određenih prehrambenih navika (npr. doručka). Unutar kompanije dodatno smo podržali akcije koje su i javno prepoznate - "Volim hodanje" i "Movember", s namjerom da naši zaposlenici budu promotori zdravlja i prevencije bolesti.

Kako nam je cilj bio i praktično pokazati zaposlenicima što su zdrave navike i zdrava prehrana, intenzivno smo radili na unaprjeđenju kvalitete hrane u PLIVINIM restoranima. Uz pomoć stručnjaka nutricionista, kuhari su obučeni za spremanje raznovrsnih obroka prilagođenih različitim prehrambenim željama i potrebama. U ponudu restorana uveli smo i popularne smoothije te osigurali da je dostupan i doručak kao jedan od temelja zdravih navika. Uz pripremu namirnica, u našem je fokusu naravno bila i njihova kvaliteta. Vanjski stručnjaci provodili su za nas

1

Dan Plivaša

2 + 3

Dan djece u PLIVI

4

Crtani film za male
PLIVAŠE

redovite HACCP nadzore. Aktivnosti koje smo provodili na ovom području koordinira i nadgleda Odbor za prehranu koji smo osnovali u kompaniji, a procjenjuju ih i zaposlenici kroz ankete koje provodimo.

POTICANJE TJELESNE AKTIVNOSTI

Važnost tjelesne aktivnosti promičemo na više načina. Kako imamo dio zasebno uređenih prostorija za vježbanje, za zaposlenike smo organizirali i financiramo u cijelosti korektivnu gimnastiku koju vode fizikalni terapeuti i čiji je program osmišljen prema potrebama poslova u PLIVI. Planiramo i druge aktivnosti, jer od zaposlenika dobivamo pohvale i prijedloge za dodatnim programima (yoga, ples, pilates itd.) Kroz PLIVINO sport-

sko društvo promičemo važnost bavljenja sportovima. Prepoznali smo i trend sve veće upotrebe bicikla kao prijevoznog sredstva te smo našim zaposlenicima osigurali dodatne kapacitete gdje mogu bicikle ostaviti pod nadzorom dok su na radnim mjestima. Od 2011. godine povećali smo broj parkirnih mjesta za bicikle za 110 tako da bilježimo stalni porast broja zaposlenika koji koriste bicikl za dolazak na posao. Sada ih je više od 240.

Posebnu pažnju posvetili smo i sistematskim pregledima da to ne bude samo formalno pružena mogućnost od strane poslodavca. Cilj je potaknuti zaposlenike da zaista iskoriste taj benefit u što većem broju. U tu svrhu organizirali smo promotivne kampanje

**VAŽNOST
TJELESNE
AKTIVNOSTI
PROMIČEMO
NA VIŠE NA-
ČINA. KAKO
IMAMO DIO
ZASEBNO
UREĐENIH
PROSTORIJA
ZA VJEŽBA-
NJE, ZA ZA-
POSLENIKE
SMO ORGA-
NIZIRALI I FI-
NANCIRAMO
U CIJELOSTI
KOREKTIV-
NU GI-
MNASTIKU
KOJU VODE
FIZIKALNI
TERAPEU-
TI I ČIJI JE
PROGRAM
OSMIŠLJEN
PREMA
POTREBAMA
POSLOVA U
PLIVI**

(npr. nagrada za 1000. zaposlenika koji je obavio sistematski pregled, nagradna igra za sve zaposlenike koji su pregled obavili s nagradom usmjerenom na brigu o zdravlju – wellness vikend). Iako znamo da danas puno poslodavaca omogućuje svojim zaposlenicima obavljanje sistematskih pregleda mi ovu materiju spominjemo jer smo ponosni na to da smo postigli da 90% naših zaposlenika obavlja redovito takove preglede, a da im to nije obveza. Fokusirali smo se i na zaštitu majčinstva izdajući posebnu brošuru u kojoj trudnice informiramo o njihovim pravima za vrijeme trudnoće i nakon poroda.

DAN PLIVAŠA

Svake godine PLIVAŠI obilježavaju svoj dan. Tako je bilo i početkom ljeta 2015. Kada su se zaposlenici na Jarunu družili kroz brojne zajedničke aktivnosti. Nakon okupljanja započele su Igre bez granica u kojima su se natjecali timovi u različitim timskim igrama – pastirski slalom, timsko skijanje, stolnjak koncentracije, timske cijevi, štafetna utrka u vrećama, povlačenje konopa i penjanje na umjetnu stijenu. Timovi su bili sastavljeni od različitih odjela, a sve su timove vjerno bodrili kolege navijači s tribina s različitim navijačkim transparentima.

DAN DJECE U PLIVI

Više od 650 djece PLIVINIH zaposlenika u sklopu Dana djece krajem listopada 2015. posjetilo je svoje roditelje na njihovim radnim mjestima. Radionica čudesnih pokusa na temu znanosti i odrastanja te posjet vatrogascima samo su neke od aktivnosti organiziranih za djecu, s ciljem upoznavanja sa svakodnevnim radnim obvezama njihovih roditelja. Djeca su tako imala priliku naučiti kako se radi pasta za zube, kako napraviti PLIVINU dugu

od tekućina u različitim bojama, kako nastaje čarobna magla, kako napraviti nit kojom se može omotati cijela PLIVINA zgrada te kako ispržiti jaje u svega par sekundi pomoću tekućeg dušika. Kako bi pokusi bili uspješni djeca su zajedničkim snagama navijala te tako pomagala kemičarima u izvođenju pokusa, a za nagradu su dobila diplomu Čarobnih kemičara. PLIVA, kao ponosan sponzor Hrvatske vaterpolske reprezentacije, djeci je omogućila i druženje s našim reprezentativcima Franom Paškvalinom i Lukom Bukićem, a kroz kreativne crteže i tekstove djeca su mogla izraziti koliko su ponosna na svoje roditelje.

CRTANI FILM ZA MALE PLIVAŠE

Uoči Božića za djecu zaposlenika svake se godine organizira projekcija atraktivnog animiranog filma. Krajem 2015. To je bio Snoopy koji je te godine slavio dva jubileja – 65. rođendan kao lik iz stripa, a 50. kao lik iz crtića. Ne samo da je razveselio male PLIVAŠE nego i one velike koji su se vratili u svoje djetinjstvo i prisjetili se stripova i mudrih Snoopyjevih misli. S lijepom porukom crtića o prijateljstvu, završena je još jedna godina!

BOŽIĆNI PARTY BEST OF PLIVA

Na Božićnom partyju krajem 2015. koji se održao pod nazivom BEST OF PLIVA otkrili smo talente naših timova i pokazali kako izgleda timski rad u najboljem i najzabavnijem izdanju, a u njemu su sudjelovali i PLIVAŠI iz regije – Bosne i Hercegovine, Makedonije, Slovenije i Srbije. Nastupilo je ukupno trinaest timova iz različitih organizacijskih jedinica. Prvi su nastupili Ljudski potencijali, a nakon njih su se kolege iz Srbije predstavile video uratkom i plesom na pozornici. Usljedio je nastup triju pogona – Opreme, Galenskog i Skladišta te Istraživanja i razvoja, kao i kolega iz Ljubljane,

5 + 6

Božićni Party
BEST OF PLIVA

7 + 8

Jubilarnе nagrade

9

Darovi za najmlađe

Sarajeva i Skopja. PLIVAŠI su još jednom pokazali da se znaju zabaviti, svi su uživali i jedva čekaju svoj sljedeći nastup.

JUBILARNE NAGRADE

Dodjela jubilarnih nagrada u PLIVI

predstavlja tradiciju koju negujemo već dugi niz godina i nastojimo je zajednički obilježiti. Svake godine oko 200 PLIVAŠICA I PLIVAŠA primi jubilarnu nagradu za dugogodišnji predani rad u kompaniji, a čestitke im na zajedničkom okupljanju upućuje Uprava PLIVE, s uvjerenjem kako ćemo nastaviti zajedno stvarati nove vrijednosti, stremiti ka izvrsnosti i postizati zavidne rezultate u svim poslovnim segmentima.

DAROVİ ZA NAJMLAĐE

U sklopu benefita koje ostvaruju PLIVINI i zaposlenici, svaki zaposlenik ima pravo na novčanu potporu za rođenje djeteta. Početkom 2014. godine uz postojeću novčanu potporu uvedeni su i prigodni darovi našim zaposlenicima kako bismo im i na taj način čestitali na rođenju djeteta. Svaka mama PLIVAŠICA ili tata PLIVAŠ dobiva čestitku sa željom za dobro zdravlje mame i bebe, a i bebe dobiju dar - PLIVIN podbradak, popularno zvan slinčček!

**SVAKA MAMA
PLIVAŠICA
ILI TATA PLI-
VAŠ DOBIVA
ČESTITKU
SA ŽELJOM
ZA DOBRO
ZDRAV-
LJE MAME
I BEBE, A I
BEBE DOBIJU
DAR - PLIVIN
PODBRADAK,
POPULARNO
ZVAN
SLINČEK!**

NOVE INICIJATIVE

Osim već uvriježenih aktivnosti i benefita za zaposlenike cijeli je niz novih projekata i inicijativa kojima se nastoji stvoriti još ugodnije i zdravije radno ozračje, potaknuti razmjenu iskustava i ideja među kolegama iz različitih odjela ili lokacija. Među njima izdvajamo Stanku za suradnju, program Istakni, pohvali, 55+ te kontinuirano praćenje i unaprjeđenje kvalitete prehrane.

STANKA ZA SURADNJU

Stanka za suradnju, projekt je kojim kompanija želi dodatno potaknuti međuodjelnu suradnju i bolje povezati zaposlenike iz različitih odjela unutar PLIVE. Stanka za suradnju osmišljena je kao projekt tijekom kojeg se na nekoliko lokacija u PLIVI organiziraju različite aktivnosti za zaposlenike s ciljem boljeg upoznavanja, umrežavanja, dijeljenja znanja i druženja. Održava se jednom mjesečno, a sastoji se od nekoliko cjelina: predstavljanje Odjela domaćina, Zdravljak, Kutak znanja i PLIVINA govornica. Ovaj je projekt proizašao iz TEVINOG ispitivanja zadovoljstva zaposlenika. Povratne informacije iznimno su pozitivne, a interes zaposlenika sve veći. Na Tevinoj godišnjoj konferenciji Ljudskih potencijala ova je inicijativa ocijenjena najboljom inicijativom pokrenutom u Ljudskim potencijalima unutar Teva grupe.

PROGRAM ISTAKNI, POHVALI!

Svrha je ovog programa ojačati kulturu uvažavanja i davanja priznanja zaposlenicima, a glavni je cilj omogućiti jedinstven način davanja priznanja za ona ponašanja i djelovanja koja podržavaju kompanijske vrijednosti te pridonose boljoj radnoj učinkovitosti.

U PLIVI želimo izraziti zahvalnost za ponašanja koja posebno ističu timski rad, vođenje i pokazivanje primjerom, kreativnost i iznalaženje novih načina rada, brigu za posao i kolege, ali i ona ponašanja koja ubrzavaju ili pojednostavljaju proces rada ili utječu na kvalitetnije rezultate rada. Program se odvija kvartalnom dinamikom, a priznanje se odvija javno i transparentno te uz samo priznanje zaposlenici dobivaju i simboličnu nagradu.

PROJEKT 55+

Poznato je da se jedino sinergijom mladosti i entuzijazma te iskustva i višegodišnje primjene ekspertnih znanja i kompetencija postižu iznadprosječni rezultati. S tim razlogom PLIVINI Ljudski potencijali projekt 55+ osmislili su i pokrenuli sa svrhom promicanja kvalitetnije međugeneracijske suradnje zaposlenika različitih generacija. Program 55+ osmišljen je kako bi odgovorio na potrebe, ne samo zaposlenika koji su stariji od 55 godina, već i zaposlenika drugih generacija. Želimo međugeneracijsku suradnju i kroz nju veće zadovoljstvo zaposlenika. Želimo harmoniju različitosti, povećanje timske efikasnosti, korištenje najboljih vještina, znanja i sposobnosti zaposlenika svih generacija. S tom idejom otvoren je Generacijski jaz(z) caffe u kojem se otvoreno komunicira o temama međugeneracijske suradnje u PLIVI. Za početak PLIVAŠI stariji od 55 godina imali su priliku istaknuti prednosti svoje generacije koje oni koriste na svom poslu te opisati eventualne teškoće s kojima se susreću. Slijede daljnje aktivnosti.

KVALITETA PREHRANE

PLIVA redovito koristi ankete kako bi ispitala zadovoljstvo zaposlenika prehranom, a dobivene povratne informacije služe kao smjernice za poboljšanje obroka i kvalitete

10

Stanka za suradnju

11

Kvaliteta prehrane

12 + 13

Team building

usluge. Jednom mjesečno, sastaje se Odbor za praćenje kvalitete prehrane, a intencija je kontinuirano poboljšanje usluga i kvalitete prehrane u PLIVINIM restoranima.

TEAM BUILDING

Svaki odjel u PLIVI organizira Team building na svoj način. Tako, primjerice, djelatnici TAPI Hrvatska već četvrtu godinu zaredom jedan dan provode aktivno u prirodi, ovoga puta to je bilo uz hodaње i kuhanje. Program se održao u izletištu Kamačnik u Gorskom Kotaru. Sudionici su bili podijeljeni u kuharske timove koji su se natjecali u pripremanju najboljeg TAPI kotlića. Mnogi su se TAPI-jevci pokazali kao vrsni kuhari te su u prekrasnom ambijentu svi mogli kušati razne okuse dobivene od istih namirnica, a proglašen je i pobjednički tim.

PLIVA JE POSVEĆENA BRIZI O ZDRAVLJU I U SVOJIM ONLINE KOMUNIKACIJSKIM AKTIVNOSTIMA TE JE JEDNA OD RIJETKIH FARMACEUTSKIH KOMPANIJA U HRVATSKOJ I REGIJI KOJA JE PRISUTNA NA DRUŠTVENIM MREŽAMA. FACEBOOK, TWITTER, LINKEDIN I YOUTUBE KANALI SU NA KOJIMA JE PLIVA DOSTUPNA U SVAKOM TRENUTKU TE PUTEM KOJIH SE JAVNOST MOŽE EDUCIRATI O ZDRAVLJU, SAZNATI NAJNOVIJE VIJESTI IZ KOMPANIJE ILI PAK PRONAĆI VIŠE INFORMACIJA O TRENUTNO OTVORENIM RADNIM MJESTIMA

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

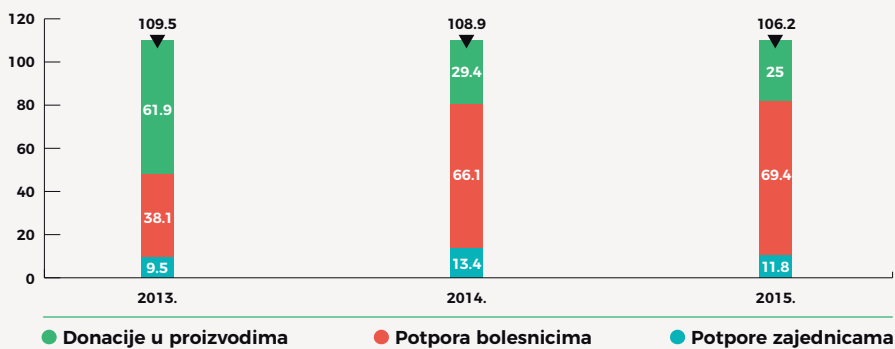
TEVA U ZAJEDNICI

Tevini zaposlenici diljem svijeta s razlogom su ponosni što rade u kompaniji koja sustavno brine o zajednicama u kojima posluje. Tevin doprinos zajednicama redovito prelazi iznos od 100 milijuna USD godišnje, od čega oko četvrtinu čine donacije vlastitih proizvoda

Teva najvećim dijelom podupire projekte koji se odnose na poboljšanje zdravstvene zaštite ili podršku različitim skupinama bolesnika, dok manji dio predstavljaju potpore starijim osobama ili, primjerice, doniranje paketa s prehrambenim proizvodima ljudima kojima su potrebni. Što konkretno Teva čini u pojedinim zemljama, ovisi isključivo

o specifičnim potrebama lokalne zajednice ili izvanrednim događajima poput elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa. Različitim partnerskim projektima Teva pruža financijsku potporu lokalnim zajednicama koje služe bolesnicima i njihovim njegovateljima i podupire volonterski angažman svojih zaposlenika.

Donacije našim zajednicama po godinama

PARTNERSTVA U SJEVERNOJ AMERICI

Tako partnerstva u zajednici u Sjevernoj Americi obuhvaćaju program besplatnih lijekova za više od 1000 klinika i domova zdravlja u 45 saveznih država te liječenje 15000 bolesnika putem Teva Cares Foundation. Istodobno, u suradnji s volonterima Teva osigurava medicinsku i stomatološku terapiju za egzistencijalno ugrožene osobe. Osim financijske potpore, Teva pruža volonterima edukativne materijale za bolesnike. Ovaj projekt PR Daily proglasio je najboljom korporativnom praksom u zajednici za 2015. godinu.

Osim toga, Teva ima nekoliko dugogodišnjih partnera u organizacijama ili udrugama koje skrbe o potrebama bolesnika u terapijskim područjima za koja Teva raspolaze odgovarajućim lijekovima, uključujući leukemiju i limfome, nacionalna društva multiple skleroze i American Lung Association. Teva ulaže značajna sredstva i u poticanje razvoja znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM) kako bi se što veći broj mladih odlučio na izučavanje ovih područja te se kasnije odlučili karijeru nastaviti u zdravstvu.

U Kanadi su aktivnosti fokusirane na program stipendiranja u organizaciji Childhood Cancer kao i prikupljanje sredstava za One Walk, projekt usmjeren na borbu protiv raka.

TEVA TOV U IZRAELU

Već dvije godine u Izraelu se provodi projekt Teva tov ili Tjedan u zajednici. "Tov" je hebrejska riječ za dobro, a "Teva tov" tjedan posvećen je brizi i stvaranju pozitivnog utjecaja na našu zajednicu. U 2015. godini 2.350 volontera iz Tevinih Operacija u Izraelu dobrovoljno je provelo više od 14.000 sati na obnavljanju vrtova, pakiranju košara s hranom za potrebite,

PLIVINA POLITIKA SPONZORSTAVA I DONACIJA PROIZLAZI IZ MISIJE I CJELOKUPNIH CILJEVA KOMPANIJE, NASTOJEĆI U PRVOM REDU PODRŽATI ONE ZDRAVSTVENE I EDUKATIVNE PROJEKTE KOJI IMAJU NAJVEĆU KORIST ZA BOLESNIKE, NJIHOVE OBITELJI I POJEDINE RANJIVE ILI MARGINALIZIRANE SKUPINE KOJE UNUTAR ZDRAVSTVENOG SUSTAVA NE DOBIVAJU DOVOLJNU POTPORU. NE MANJE VAŽNE SU IZRAVNE DONACIJE U SLUČAJU VELIKIH KRIZA ILI ELEMENTARNIH NEPOGODA KAKVE SU U 2014. BILE POPLAVE KOJE SU ZAHVATILE HRVATSKU I ŠIRU REGIJU

ubralo 10 tona povrća, posjetilo 800 bolesnika u bolnicama i pružilo podršku na još mnogo različitih načina.

PROJEKTI U EUROPI

Predanost, strast i kreativnost svih Tevinih timova širom svijeta ogledaju se u nizu različitih inicijativa i projekata koji se s nesmanjenom energijom provode na europskim tržištima. U nemogućnosti da ih sve istaknemo, ovdje navodimo samo nekoliko za ilustraciju. U Francuskoj se već tradicionalno organizira akcija Climbing against MS koja se odvija na Mont Ventoux i u kojoj sudjeluje veći broj zaposlenika, a Teva je donirala 80.000 američkih dolara za istraživanja u ovom području. Timovi Tevinih zaposlenika u Italiji podržavaju inicijativu za nalaženje povoljnog smještaja za bolesnike i obitelji koji dolaze u Milano na liječenje. U Španjolskoj je pokrenut novi društveni projekt - Forum za podršku nevladinim organizacijama usmjeren na unaprjeđenje zdravstvene zaštite i podršku bolesnicima.

Potreba za lijekovima posebno je hitna i velika u slučajevima elementarnih nepogoda. Vjerujemo kako je naša obveza pomoći i to činimo doniranjem lijekova i medicinskih proizvoda kroz etablirane humanitarne organizacije koje koordiniraju i organiziraju spašavanje i liječenje. Tako je primjerice u 2015. godini Nepal i okolicu pogodio razoran potres magnitude 7,9, najjači od 1934. godine, usmrтивši 5.000 ljudi u Nepal, Tibetu i Bangladešu i ranivši na tisuće stanovnika. Najmanje 15 naknadnih potresa izazvalo je daljnje štete na zgradama i povećalo opasnost za ljude. Postupajući po svojoj savjesti i pridržavajući se naših vrijednosti i svoje predanosti da kada je potrebno dopremo do najugroženijih zajednica, udružili smo snage s Crvenim križem i promptno

odgovorili na najhitnije potrebe za Tevinim lijekovima i proizvodima u ukupnoj vrijednosti od milijun američkih dolara. Dio pomoći prikupili su i Tevini zaposlenici vlastitim donacijama kojima je Teva pridružila korporativne. Upravo je Tevina donacija bila najveća medicinska pošiljka primljena u Nepal u početku operacije spašavanja.

PLIVA I TEVA DONIRALE PROJEKTE U HRVATSKOJ

PLIVA svojim vlastitim projektima u zajednici u praksi svjedoči dosljednu primjenu Tevinih načela i etičnosti u poslovanju te ulaže istinske napore kako bi se stalno iznova dokazala kao odgovorna kompanija spremna pomoći, unaprijediti, savjetovati, educirati te donirati sredstva za projekte važne za Hrvatsku i njezine građane. Takvih je projekata mnogo i za ovo predstavljanje grupirali smo ih prema ciljnim skupinama, odnosno dionicima na koje se odnose. Ponosni smo na sve što PLIVA čini u područjima potpore udrugama bolesnika i nevladinih organizacija, znanstvenim projektima i obrazovanju, dodatnoj edukaciji liječnika i ljekarnika, pružanju pouzdanih i relevantnih informacija općoj javnosti te na kraju, iako ne i najmanje važno, projektima u lokalnoj zajednici, humanitarnom radu i donacijama potrebitima.

SPONZORSTVA I DONACIJE

U 2014. i 2015. godini PLIVA je donirala više od 2 milijuna kuna brojnim nevladinim udrugama, ustanovama i organizacijama koje skrbe o potrebitima. Svakako je najveća donacija, veća od milijun kuna u novcu, dezinficijensima i sredstvima za pročišćavanje vode,

PONOSNI SMO NA SVE ŠTO PLIVA ČINI U PODRUČJIMA POTPORE UDRUGAMA BOLESNIKA I NEVLADINIH ORGANIZACIJA, ZNANSTVENIM PROJEKTIMA I OBRAZOVANJU, DODATNOJ EDUKACIJI LIJEČNIKA I LJEKARNIKA, PRUŽANJU POUZDANIH I RELEVANTNIH INFORMACIJA OPĆOJ JAVNOSTI TE NA KRAJU, IAKO NE I NAJMANJE VAŽNO, PROJEKTIMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI, HUMANITAR- NOM RADU I DONACIJAMA POTREBITIMA

upućena žrtvama katastrofalnih poplava u Hrvatskoj i regiji. Cijela akcija provedena je u suradnji s Hrvatskim Crvenim križem i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, a dio sredstava prikupili su i sami PLIVINI i Tevini zaposlenici.

PLIVA I TEVA DONIRALE PROIZVODE ZA ŽRTVE POPLAVA U VRIJEDNOSTI VEĆOJ OD MILIJUN KUNA

PLIVA i Teva mnogo su se puta do sada iskazale kao partneri zajednica u kojima ostvaruju svoje poslovne uspjehe. Vijesti o poplavama u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Srbiji potaknuli su lavinu pomoći te su se djelatnici PLIVE i Teve nesebično uključili u prikupljanje pomoći. U suradnji s Crvenim križem i nadležnim ministarstvima, PLIVA i Teva su poplavom ugroženom stanovništvu u regiji promptno osigurale inicijalnu pomoć u lijekovima, dezinficijensima i sredstvima za pročišćavanje vode. Na zamolbu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, PLIVA je osigurala dodatnu pomoć u PLIVINIM dezinficijensima. Ukupna vrijednost doniranih proizvoda iznosi više od 900.000 kuna, a naknadno, zahvaljujući donacijama zaposlenika diljem svijeta premašila je iznos od milijun kuna.

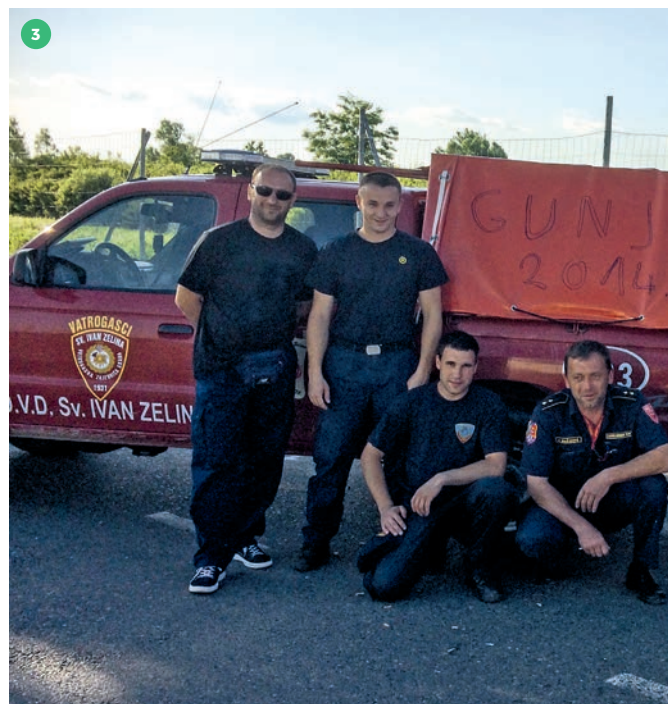
Posebno ističemo PLIVINE vatrogasce koji su ponudili svoje resurse u vidu ljudstva i opreme te su se odrekli svih dnevnica u korist stradalih, a u dogovoru s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje i Vatrogasnom zajednicom Zagrebačke županije upućeni su u općinu Drenovci u Slavoniji i na druga ugrožena područja prema rasporedu zapovjedi.

Posebno nam je drago da je i Teva na globalnoj razini prepoznala potrebe naše regije te je odlučila dodatno podržati i pripomoći

1 + 2 + 3

PLIVA i Teva donirale proizvode za žrtve poplava u vrijednosti većoj od milijun kuna

poplavom ugroženom stanovništvu. Svi zaposlenici Teve, njih više od 40.000 u svijetu, dobilo je e-mail odjela Korporativne društvene odgovornosti. Svi članovi velike Tevine obitelji primili su informacije kako se uključiti u humanu akciju i izvršiti uplatu sredstava za pomoć stradalima u našoj regiji. Ponosno možemo reći kako su TEVINI zaposlenici iz više od 60 zemalja svijeta prikupili više od 10.000 dolara koje je TEVA udvostručila, a PLIVINI zaposlenici i PLIVA dodatno su prikupili 80.000 kuna koje su uplaćene na račun Crvenog križa. Ovom humanom gestom PLIVA i Teva ukazale su na veliko srce svih članova Tevine obitelji diljem svijeta i još jednom, kao mnogo puta do sada, pomogli kada je bilo najpotrebnije.

I PLIVIN sindikat SSP EKN priključio se akciji i donirao 26 perilica rublja za stanovnike Gunje,

VJERUJEMO KAKO JE NAŠA OBVEZA POMOĆI I TO ČINIMO DONIRANJEM LIJEKOVA I MEDICINSKIH PROIZVODA KROZ ETABLIRANE HUMANITARNE ORGANIZACIJE KOJE KOORDINIRAJU I ORGANIZIRAJU SPAŠAVANJE I LIJEČENJE

Rajevo Sela i Račinovaca. PLIVINI sindikalisti odrekli su se dijela iznosa namijenjenog za njihove božićne poklone od sindikata te su sredstva prenamijenjena za humanitarnu akciju kojoj su se pridružili i članovi EKN-a iz Saponije Osijek darujući prašak za pranje rublja. Od ostalih primatelja donacija kao primjere navodimo Udrugu za promicanje inkluzije, Društvo multiple skleroze Koprivničko-križevačke županije i Zagrebačke županije, Društvo multiple skleroze Zagrebačke županije, Udrugu za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom RH, Caritas Sisačke biskupije, Rotary klub Zagreb Kaptol, stipendije Korak u život, Koaliciju udruga u zdravstvu, Hrvatsko društvo za sigurnost pacijenata, Klinički bolnički centar Split, Opću bolnicu Dr. Tomislav Bardek, Akademiju tehničkih znanosti Hrvatske, Američku gospodarsku komoru te Udrugu KUD Janušvec. Tu su

već tradicionalno i Sportsko društvo PLIVA i Klub umirovljenika PLIVE.

U 2015. donacije je dobilo više obrazovnih ustanova ili edukativnih projekata, poput Međunarodne udruge fizikalnih kemičara, Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, Hrvatskog liječničkog zbora, Hrvatskog dermatovenerološkog društva, Sveučilišta u Zagrebu, Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta, Sveučilišta u Splitu, Kemijsko-tehnološkog fakulteta i Prirodoslovne škole Vladimira Preloga. Nove udruge kojima je upućena pomoć su DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize, Hrvatska udruga za Alzheimerovu bolest, Hrvatsko torakalno društvo TORAKS, Hrvatsko respiratorno društvo i Hrvatska kooperativna grupa za hematološke bolesti – KROHEM te Opća bolnica Zabok i bolnica hrvatskih veterana.

**PONOSNO
MOŽEMO REĆI
KAKO SU TEVINI
ZAPOSLENI-
CI IZ VIŠE OD
60 ZEMALJA
SVIJETA PRI-
KUPILI VIŠE OD
10.000 DOLARA
KOJE JE TEVA
UDVOSTRUČI-
LA, A PLIVINI
ZAPOSLENICI I
PLIVA DODATNO
SU PRIKUPILI
80.000 KUNA
KOJE SU UPLA-
ĆENE NA RAČUN
CRVENOG
KRIŽA. OVOM
HUMANOM
GESTOM PLIVA
I TEVA UKA-
ZALE SU NA
VELIKO SRCE
SVIH ČLANOVA
TEVINE OBITELJI
DILJEM SVIJETA
I JOŠ JEDNOM,
KAO MNOGO
PUTA DO SADA,
POMOGLI KADA
JE BILO NAJPO-
TREBNIJE**

Uz PLIVINO sportsko društvo, manje donacije dobili su i sportski klubovi poput Ženskog košarkaškog kluba Orka i Nogometnog kluba Savski Marof.

Sponzorstva su u 2014. u najvećoj mjeri bila usmjerena na edukativne projekte, otvorene dane i radionice u organizaciji pojedinih fakulteta i sveučilišta, kojima je namjera popularizacija prirodnih znanosti i privlačenje mladih da se posvete ovim traženim i propulzivnim zanimanjima. PLIVA je tako, primjerice, potpomogla projekte koje su organizirali Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa, Hrvatsko kemijsko društvo, MEDILS, Hrvatsko društvo održavatelja, Hrvatsko kemijsko društvo, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom iz Đakova, Hrvatsko društvo za dječju kirurgiju, Hrvatsko društvo za medicinu rada, Društvo medicinskih vještaka. Tu su i Hrvatski muzej medicine i farmacije, AMACIZ, Društvo diplomiranih inženjera i prijatelja kemijsko-tehnološkog studija, Akademski zbor Vladimir Prelog i Muzej Brdovec.

PLIVINA DONACIJA KBC-U SPLIT - UREĐAJ ZA EVOCIRANE POTENCIJALE

U lipnju 2015. godine PLIVA je Kliničkom bolničkom centru Split donirala aparat za evocirane potencijale vrijedan više od 200.000 kn. Prim. doc. dr. sc. Nikoli Kolji Poljaku, sanacijskom upravitelju bolnice, donaciju je uručio Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE HRVATSKA.

PLIVINA je dugogodišnja tradicija potpora kvalitetnijem liječenju svih bolesnika u Republici Hrvatskoj i iskreno se nadam kako će donirana oprema pomoći kvalitetnijem dijagnosticiranju, praćenju i liječenju bolesti i oštećenja kod oboljelih osoba, a osobito

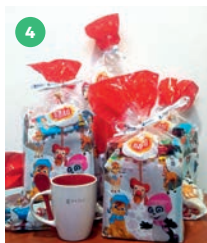
oboljelih od multiple skleroze, koje se liječe u Kliničkom bolničkom centru Split”, istaknuo je Mihael Furjan.

“Rano prepoznavanje neuroloških oštećenja obvezno je za pravovremeno planiranje terapijskih i rehabilitacijskih intervencija kod osoba oboljelih od multiple skleroze. Novi aparat za evocirane potencijale pomoći će nam da i dalje pružamo najbolju zdravstvenu skrb našim bolesnicima.”, rekla je prof.dr.sc. Marina Titlić, dr.med., predstojnica Klinike za neurologiju, zahvaljujući PLIVI na donaciji koja će zbog nove opreme i dalje ostati referentni centar Ministarstva zdravstva.

Laboratorij za evocirane potencijale Klinike za neurologiju posljednjih pet godine referentni je centar Ministarstva zdravstva i donedavno je bio jedini referentni centar u KBC-u Split. Godišnje laboratorij obavi više od 1200 pregleda bolesnika, a ovom donacijom ostvarit će se i dodatni napredak u dijagnosticiranju, praćenju i liječenju bolesti.

Novi suvremeni aparat liječnicima će pružiti još bolji prikaz abnormalnosti u funkciji osjetnog sustava bolesnika dok će pomoć u anatomske lokalizaciji procesa omogućiti praćenje toka bolesti bezbolnim putem.

U Republici Hrvatskoj od multiple skleroze boluje oko 4500 bolesnika te je prevalencija bolesti oko 130 do 140 oboljelih na 100.000 stanovnika. Pretežno je to bolest mladih osoba i drugi je uzrok invalidnosti te dobi, no nažalost u Hrvatskoj se danas liječi oko 20% od ukupnog broja oboljelih. Vrlo često multipla skleroza uzrokuje nesposobnost za rad te preuranjeno umirovljenje, a često i ovisnost o tuđoj pomoći.

“
ŽELEĆI DA
IM OVAJ
SLATKI DAR
UNESE
RADOST U
BLAGDANSKE
DANE, SVO-
JIM POKLON
PAKETIĆI-
MA PLIVA
ULJEPŠAVA
BOŽIĆNO-NO-
VOGODIŠNJE
BLAGDANE
DJECI BEZ
ODGOVA-
RAJUĆE
RODITELJ-
SKE SKRBI U
DOMOVIMA
DILJEM
HRVATSKE

2000 POKLON PAKETIĆA

Želeći da im ovaj slatki dar unese radost u blagdanske dane, svojim poklon paketićima PLIVA uljepšava božićno-novogodišnje blagdane djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi u domovima diljem Hrvatske.

S obzirom na to da svake godine PLIVA sponzorira jedan sport, u 2014. je to bio Ragbi klub Zagreb, a u 2015. Hrvatski vaterpolski savez.

PLIVA SPONZOR RAGBI KLUBA ZAGREB U 2014.

Službeni datum osnutka kluba zabilježen je 1964. godine, no još desetak godina ranije u Zagrebu se javila ideja o osnivanju novoga ragbi kluba. Želja je ostvarena u jesen 1955., kad je osnovan ragbi klub pri Sportskom društvu Sloboda, koji je djelovao pod imenom Ragbi klub Trgovački. Klub je 12. ožujka 1956. i formalno primljen u zajednicu klubova SD

Zagreb, a tada je promijenio i naziv u Ragbi klub Zagreb. Današnji Ragbi klub Zagreb ima za cilj ostvarivanje najboljih mogućih sportskih rezultata u okvirima amaterskog sporta na zadovoljstvo navijača, sponzora, prijatelja kluba i svih svojih članova. Njihova vizija je postati najbolji amaterski klub u zemlji i regiji.

2015. – PLIVA PONOSAN SPONZOR VATERPOLO SAVEZA

U olimpijskoj godini Ugovor o zajedničkoj suradnji potpisali su u Zagrebu Perica Bukić, dopredsjednik HVS-a i Mihael Furjan, predsjednik uprave PLIVE. “Mi u PLIVI sretni smo što možemo plivati s vaterpolistima. Podržavamo zdrav život i zdrave navike, a vaterpolisti nam u tome mogu biti uzor. Treba njegovati tu kulturu izvrsnosti: i jedni i drugi najbolji smo u svom sektoru”, rekao je M. Furjan. Naši pak vaterpolisti u posljednjih osam godina osvojili su čak 15 medalja!

4
2000 poklon
paketića

5
PLIVA sponzor
Ragbi kluba Zagreb
u 2014.

6 + 7 + 8
2015. – PLIVA
ponosan sponzor
Vaterpolo saveza

DAN OTVORENIH VRATA U SAVSKOM MAROFU

PLIVA je 6. lipnja 2014. godine, tradicionalno otvorila vrata svoje lokacije u Savskom Marofu u želji da dodatno doprinese međusobnom zbližavanju i upoznavanju s lokalnom zajednicom u kojoj uspješno posluje i u čijem razvoju sudjeluje. Mnogobrojni gosti razgledavali su pogon za proizvodnju azitromicina koji predstavlja jedno od najsuvremenijih proizvodnih postrojenja ove vrste u svijetu te u razgovoru sa zaposlenicima saznali više o projektima i planovima, kao i o mogućnostima zapošljavanja na ovoj lokaciji. Mještani okolnih naselja sa zanimanjem su se informirali i o nedavno dovršenom pogonu za obradu procesnih plinova i postrojenju za obradu otpadnih voda, u koje je PLIVA u protekle dvije godine investirala više od 100 milijuna kuna u svrhu zaštite okoliša. Za učenike osnovnih škola Ivana Brlić Mažuranić, Pavao Belas i Ivan Per-

kovac koje se nalaze u najbližem PLIVINOM okruženju organizirana je radionica Svijet čudesnih pokusa, kako bi se djeca upoznala sa svijetom znanosti i ljepotom kemije. Pridružili su im se učenici srednje škole Vladimir Prelog iz Zagreba, koji se školuju za zanimanja kemičara i ekologa te iz prve ruke saznali više o procesu nastajanja lijeka – od istraživanja i razvoja do proizvodnje. Dan otvorenih vrata bio je i prilika za nekoliko donacija lokalnoj zajednici kojima PLIVA želi doprinijeti razvoju kulturnog i sportskog života u okolnim naseljima te posebice povijesnog značaja kraja u kojem posluje.

Upravo ovom prigodom, PLIVA je nogometnom klubu SAVA iz Drenja Brdovečkog dodijelila dio svog zemljišta na korištenje za organizaciju pomoćnog nogometnog igrališta, kako bi stekli uvjete za nastupe u višim kategorijama natjecanja. Muzeju u Brdovcu PLIVA je dodijelila na korištenje i eksploataciju arheološko nalazište u Laduču koje se nalazi na PLIVINOM zemljištu, a uvršteno je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Sunčani dan bio je idealna prilika da se najavi novo dječje igralište vrijedno 60.000 kuna, koje je PLIVA u suradnji s KUD Januševac izgradila u naselju Prudnice, na javnoj površini uz prostore KUD Januševac.

**PLIVA JE 6. LIPNJA 2014. GODINE, TRADICIONALNO OTVORILA VRATA SVOJE LOKACIJE U SAVSKOM MAROFU U ŽELJI DA DODATNO DOPRINESE MEĐUSOB-
NOM ZBLIŽAVANJU I UPOZNAVANJU S LOKALNOM ZAJEDNICOM U KOJOJ USPJEŠNO POSLUJE I U ČIJEM RAZVOJU SUDJELUJE**

PLIVA ZA BOLESNIKE

JAVNOZDRAVSTVENE AKCIJE

VOLIM HODANJE 2015.

Gotovo 1000 kolegica i kolega odazvalo se akciji VOLIM HODANJE čime su pokazali da brinu o vlastitom zdravlju, ali i da su spremni pomoći drugima.

Spirometrija je pokazala i dobro zdravstveno stanje pluća PLIVINIH zaposlenika.

Humanitarno-zdravstvenu akciju VOLIM HODANJE, PLIVA je organizirala već peti put s ciljem promocije zdravog načina života i poticanja građana na redovno prakticiranje fizičke aktivnosti. Hodanje je jednostavna fizička aktivnost, koja je dostupna gotovo svima i ne zahtijeva skupu opremu. 30 minuta hodanja dnevno osigurava brojne pozitivne učinke za zdravlje. Prednost hodanja u odnosu na druge tjelesne aktivnosti je da ono ne mora biti

9 + 10

Dan otvorenih
vrata u Savskom
Marofu

11

Volim hodanje
2015.

12

Biram zdravlje
– Movember,
studen 2015.

ni intenzivno ni dugotrajno kako bi se počelo popravljati zdravstveno stanje.

Ova je akcija posvećena podizanju svjesnosti građana o bolestima respiratornog sustava, posebice astme i KOPB-a (kronične opstruktivne plućne bolesti). Održana je tijekom lipnja u Splitu, Rijeci, Osijeku i Zagrebu.

Za svaki prehodani kilometar u četiri grada PLIVA HRVATSKA donirala je sredstva za kupnju spirometara za edukaciju bolesnika. I građani su mogli doprinijeti prikupljanju sredstava i sudjelovanjem putem društvenih mreža Twittera, Instagrama i Facebooka.

BIRAM ZDRAVLJE – MOVEMBER, STUDENI 2015.

Biram zdravlje nova je javnozdravstvena akcija PLIVE i Klinike za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević kojom se i Hrvatska pridružila ovoj globalnoj inicijativi. Povod događanju je tzv. Movember, odnosno studeni kao mjesec podizanja svijesti muškaraca o brizi za vlastito zdravlje i značaju redovitih pregleda za prevenciju bolesti prostate.

Uz edukativne materijale, muški posjetitelji popularne zagrebačke špice imali su priliku porazgovarati i savjetovati se sa specijalistima infektolozima Klinike za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević, dobiti informacije o zdravlju prostate i mjerama koje pomažu u održavanju zdravlja. PLIVINI djelatnici koji su mjesec dana puštali brkove u znak potpore globalnoj akciji Movember, dijelili su mnogobrojnim građanima pečene kestene koji predstavljaju simbol prostate.

“PLIVA redovito organizira javnozdravstvene akcije s ciljem podizanja svijesti o važnosti preventivnog djelovanja i prihvatanja zdravih životnih navika. Više od 200 naših zaposlenika simboličnim puštanjem brkova tijekom studenoga svojim primjerom ukazivalo je na značaj redovitih pregleda, na prevenciju i pravovremeno otkrivanje bolesti, a svojim muškim kolegama podršku su dale i kolegice ispletenom kosom u pletenice.

“Događanje na Cvjetnom trgu samo je nastavak PLIVINIH aktivnosti jer upravo su edukacija i prihvaćanje zdravih životnih navika najispravniji put prema zdravlju”, izjavio je Mihael Furjan, predsjednik Uprave PLIVE, koji je također tijekom studenoga pustio brkove i dao svoj doprinos ovoj akciji.

*Naziv Movember složenica je engleskih riječi moustache (brkovi) i November (studen). Akcija je pokrenuta 2003. godine u Melbourneu, a dvanaest godina kasnije postala je globalni projekt kojem se pridružuju milijuni muškaraca diljem svijeta. “Sigurna sam kako smo ovom akcijom potaknuli i druge muškarce na razmišljanje o temi o kojoj se ne razgovara često. Primjerice, prostatitis je najčešća urološka dijagnoza u muškaraca mlađih od

50 godina i treća po učestalosti urološka dijagnoza u muškaraca starijih od 50 godina, a bolest se može staviti pod kontrolu pravovremenim liječenjem”, istaknula je prof. dr. sc. Alemka Markotić iz Klinike za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević.

PLIVA RUNNING TIM OSVOJIO BRONCU NA PRVOJ B2B UTRCI U HRVATSKOJ

Na prvoj poslovnoj B2B utrci u Hrvatskoj PLIVA je ostvarila izvrsne rezultate. PLIVINOM Running Timu priključilo se 55 kolegica i kolega iz različitih organizacijskih jedinica koji su uspješno istrčali predviđenu rutu od pet

13 + 14
PLIVA Running Tim osvojio broncu na prvoj B2B utrci u Hrvatskoj

15
PLIVINI specijalizirani web portali www.PLIVAzdravlje.hr i www.plivamed.net

kilometara. U konkurenciji od tisuću trkačica i trkača PLIVAŠICE i PLIVAŠI zajedničkim su trudom i zalaganjem donijeli PLIVI ukupno treće mjesto u kategoriji velikih tvrtki.

Posebno smo ponosni na kolegicu Tamaru Ećimović koja je rezultatom 21:28 ostvarila visoko treće mjesto među ženama te kolege Svena Mujadžića i Ivana Šišuljka koji su impresivnim rezultatima od 20:49 i 22:36 dali veliki doprinos ekipnom uspjehu.

PLIVINI SPECIJALIZIRANI WEB PORTALI

WWW.PLIVAZDRAVLJE.HR I

WWW.PLIVAMED.NET

Brz razvoj tehnologije, uvođenje interneta, napredak medicine, starenje populacije i težnja za poboljšanjem kvalitete života doveli su do velikih promjena u zdravstvu u kojem bolesnik dolazi u središte.

Moramo biti svjesni da su sve tehnologije samo pomoć u komunikaciji, edukaciji i informiranju i da one ne mogu zamijeniti osobnu komunikaciju zdravstvenog radnika i bolesnika u kojoj je bolesnik postao ravnopravni partner.

Svakodnevno radimo na povezivanje cjelokupne zdravstvene zajednice pa kroz portale omogućujemo i komunikaciju između različitih specijalnosti. Kroz inovativan način komunikacije koristimo plivamed.net kao platformu na kojoj se liječnici povezuju iz svoje ordinacije, svog doma ili pak sa mobilnog uređaja sa kolegama iz različitih dijelova Hrvatske kako bi raspravljali o specifičnim slučajevima bolesnika te donijeli konkretne zaključke o načinu liječenja određenih bolesti. Ovakvim načinom komunikacije otvorili smo mogućnost svakodnevne razmjene

**BRZ RAZVOJ
TEHNOLOGIJE,
UVOĐENJE IN-
TERNETA, NA-
PREDAK MEDI-
CINE, STARENJE
POPULACIJE
I TEŽNJA ZA
POBOLJŠANJEM
KVALITETE ŽIVO-
TA DOVELI SU DO
VELIKIH PRO-
MJENA U ZDRAV-
STVU U KOJEM
BOLESNIK DOLA-
ZI U SREDIŠTE.
MORAMO BITI
SVJESNI DA SU
SVE TEHNOLOGI-
JE SAMO POMOĆ
U KOMUNIKACI-
JI, EDUKACIJI I
INFORMIRANJU
I DA ONE NE
MOGU ZAMIJE-
NITI OSOBNU
KOMUNIKACIJU
ZDRAVSTVE-
NOG RADNIKA
I BOLESNIKA U
KOJOJ JE BO-
LESNIK POSTAO
RAVNOPRAVNI
PARTNER**

iskustva. Svjesni smo važnosti komunikacije svih zdravstvenih djelatnika pa važan dio zauzima i komunikacija liječnika i farmaceuta i to u svrhu kvalitetnog i sigurnog liječenja bolesnika. Potičemo komunikaciju liječnika i farmaceuta kako bi zajednički definirali kako jedni drugima mogu pomoći tj. kako zajednički pomoći bolesniku. Potičemo farmaceute da zauzmu aktivan stav u savjetovanju bolesnika koji dolaze u ljekarne, naročito o važnosti ustrajnog i pravilnog uzimanja terapije koju je propisao liječnik.

Uvođenjem novih tehnologija, posebice interneta, otvorile su se nove mogućnosti trajne medicinske edukacije za ljekarnike u obliku e-učenja. Jesu li informacije koje ljekarnici pronalaze za svoju edukaciju kvalitetne i pouzdane, znaju li prepoznati kvalitetne i vjerodostojne izvore za svoje bolesnike? Kvalitetu objavljenih informacija na internetu ocjenjuju sami korisnici, a razvijeni su i indikatori kvalitete kao npr. JAMA i HON (Health on the Net), koji se odnose se na kvalitetu, vjerodostojnost, ažurnost objavljenih medicinskih informacija, pravila prikupljanja osobnih podataka i načina oglašavanja koji je jasno odvojen od stručnog sadržaja.

www.PLIVAZdravlje.hr i www.plivamed.net često su korišteni i iznimno hvaljeni kanali komunikacije i edukacije liječnika i ljekarnika. Na PLIVINOM specijaliziranom portalu plivamed.net uvijek je nekoliko aktivnih tečajeva, poput Fenomena boli i Kliničkog pristupa liječenju boli, odnosno Parkinsonova bolest za ljekarnike.

Na PLIVamed.netu dostupan je niz stručnih članaka i novosti namijenjenih medicinskim djelatnicima, a na portalu PLIVAZdravlje čitava

sekcija posvećena je upravo području multiple skleroze. Upravo na PLIVAzdravlju oboljeli mogu pročitati mnogobrojne članke liječnika specijalista, preuzeti elektronsko izdanje priručnika za bolesnike i članove njihovih obitelji, kao i elektronski vodič za samoprimjenu injekcija, a uz već objavljena pitanja i odgovore omogućeno im je i postavljanje pitanja liječnicima Referentnog centra za demijelinizacijske bolesti središnjeg živčanog.

NOVI PROJEKT - KNJIGA "A JOURNEY INTO PATIENT SAFETY"

Kako bi objasnili ulogu bolesnika u sustavu farmakovigilancije, osvijestili važnost farmakovigilancije te pokazali da je ona puno više od zakonske obveze, više kreativnih entuzijasta iz odjela farmakovigilancije u Zagrebu odlučilo je o tome napisati knjigu namijenjenu svim ljudima, bez obzira na njihovo temeljno obrazovanje.

Mnoštvo korisnih podataka o sigurnosti bolesnika i sigurnoj primjeni lijekova moći će se pročitati u knjizi "A Journey Into Patient Safety" čije je objavljivanje predviđeno u 2017. godini.

INTENZIVNA AKTIVNOST NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

PLIVA je posvećena brizi o zdravlju i u svojim online komunikacijskim aktivnostima te je jedna od rijetkih farmaceutskih kompanija u Hrvatskoj i regiji koja je prisutna na društvenim mrežama. Facebook, Twitter, LinkedIn i Youtube kanali su na kojima je PLIVA dostupna u svakom trenutku te putem kojih se javnost može educirati o zdravlju, saznati najnovije vijesti iz kompanije ili pak pronaći više informacija o trenutno otvorenim radnim mjestima.

ULOGA MEDICINSKIH SESTARA JE OD IZRAZITE VAŽNOSTI JER SU UPRAVO ONE NAJBЛИŽI SURADNICI NEUROLOZIMA I BOLESNICIMA TE SMO UPRAVO U PROCESU RAZVOJA SLUŽBENOG PROGRAMA PODRŠKE BOLESNICIMA (PATIENT SUPPORT) KAKO BI MEDICINSKE SESTRE BILE NA RASPOLAGANJU BOLESNICIMA PRILIKOM PRIVIKAVANJA NA TERAPIJU

VIŠE OD
32.000
PRATITELJA NA
FACEBOOKU

VIŠE OD
7.000
PRATITELJA NA
LINKEDINU

ALZHEIMER AMBULANTA

Tijekom Prve edukativne konferencije o Alzheimerovoj bolesti – EdukaAl 2015. održanoj 7. prosinca, koja je prvi put u nas okupila predstavnike svih profesija i obiteljskih skrbnika koji se svakodnevno suočavaju s bremenom demencije, PLIVA je organizirala Alzheimer ambulantu. Osobe koje sumnjaju na tu bolest ili im je utvrđena narušenost kognitivnih funkcija i njihovi obiteljski skrbnici imali su priliku razgovarati s neurologom i psihijatrom - članovima Hrvatske udruge za Alzheimerovu bolest ili zatražiti savjete i tiskane materijale o načinima skrbi za oboljele.

EDUKACIJA SESTARA KOJE RADE S BOLESNICIMA OBOLJELIMA OD MULTIPLE SKLEROZE

Dobar primjer sustavne skrbi za bolesnike je i edukacijski simpozij pod nazivom "CEE Patient Support Program Training" kojem su prisustvovalle medicinske sestre iz gotovo svih država regije Srednje i Istočne Europa, na

koji smo izrazito ponosni. Tijekom seminara medicinske sestre koje rade s oboljelima od multiple skleroze educirale su se o pristupu bolesniku s MS-om, primjeni injekcija glatiramer acetat i Tevinom programu podrške bolesniku. Uloga medicinskih sestara je od izrazite važnosti jer su upravo one najbliži suradnici neurolozima i bolesnicima te smo upravo u procesu razvoja službenog programa podrške bolesnicima (patient support) kako bi medicinske sestre bile na raspolaganju bolesnicima prilikom privikavanja na terapiju.

KONTINUIRANA EDUKACIJA LIJEČNIKA I LJEKARNIKA

Tijekom 2014. i 2015. godine u Hrvatskoj je održano nekoliko desetaka takvih stručnih skupova, od kojih navodimo one s najviše sudionika ili one koji su se svojom temom, sadržajima i kvalitetom predavača nametnuli kao najvrjedniji za razvoj medicinske struke. O intenzitetu tih aktivnosti dovoljno govori podatak da je samo u 2015. na stručnim skupovima koje je PLIVA organizirala bilo angažirano više od 300 eminentnih predavača – eksperata u svojim specijalizacijama i subspecijalizacijama, a u njihovom radu sudjelovalo je čak 3000 polaznika. Među njima se, primjerice, izdvaja 6. kongres Društva nastavnika opće/obiteljske medicine s međunarodnim sudjelovanjem na temu: “Tercijarna prevencija neuroloških, psihičkih i onkoloških bolesti u obiteljskoj medicini”, potom Dijabetološki forum i posjet liječnika dijabetologa PLIVI koja ih je impresionirala proizvodnim tehnologijama

**SVAKE GODINE
PLIVA ORGANIZIRA
NIZ KVALITETNIH
EDUKATIVNIH PRO-
JEKATA ZA LIJEČ-
NIKE OBITELJSKE
MEDICINE, LIJEČ-
NIKE SPECIJALISTE
IZ BOLNIČKOG
SUSTAVA, MEDICIN-
SKE SESTRE TE LJE-
KARNIKE, DAKLE
ZA SVE SKUPINE
ZDRAVSTVENIH
DJELATNIKA KOJI
SUDJELUJU U
SKRBI ZA ZDRAV-
LJE, A KADA SAMA
KOMPANIJA NIJE
ORGANIZATOR, U
VAŽNIJE DOMAĆE
I MEĐUNARODNE
SKUPOVE UK-
LJUČUJE SE KAO
SPONZOR. ULOGA
PLIVE JE VIŠESTRU-
KA, A SA SVOJOM
ŠIROKOM PALETOM
PROIZVODA ZNA-
ČAJAN JE PARTNER
U PROMICANJU
ZDRAVLJA I POMI-
CANJU GRANICA U
LIJEČENJU**

i istraživačko-razvojn timer kapacitetima te Prvi kongres menopauzalne medicine. Primarni cilj stručnih skupova u organizaciji PLIVE edukacija je liječnika obiteljske medicine i specijalista – kardiologa, psihijatar, neurologa, ginekologa, fizijatar, pulmologa, gastroenterologa, urologa i drugih. Česta je tema liječenje PLIVINIM lijekovima bolesti iz njihove primarne specijalnosti, ali i iz drugih specijalnosti s kojima se susreću u liječenju svojih bolesnika. Na takvim skupovima PLIVA redovito predstavlja nove proizvode iz svog bogatog portfelja. Među najnovijim su lijekovima preparati za liječenje bolesti središnjeg živčanog sustava, onkoloških bolesti te bolesti respiratornog sustava. Nadalje, tu je PLIVIN skup Zajedno prema zdravlju održan u ožujku 2015. na koji se odazvalo čak 230 liječnika obiteljske medicine, a koji je održan uz potporu Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ). Velik interes liječnici su također pokazali za PLIVINE web portale PLIVAmid.net i PLIVAZdravlje koji su im i inače podrška u radu i edukaciji. Teme koje su zainteresirale liječnike bile su iz područja kardiologije, pulmologije, gastroenterologije, fizikalne medicine, urologije i psihijatrije. Interaktivan i dinamičan pristup u obradi tema kakav je pripremila PLIVA, uz naglašenu osobnost predavača bolničkih specijalista, doprinijela je zanimljivosti i korisnosti skupa.

KORAK ISPRED KONKURENCIJE

Posebno raduje činjenica da su povratni komentari bolničkih specijalista o PLIVINOM stručnom skupu Zajedno prema zdravlju izuzetno pozitivni. Između ostalog, ističu da je ovo prvi skup u Hrvatskoj koji je u tolikom broju na istome mjestu okupio liječnike različitih specijalizacija. Nešto novo, drugačije, inovativno – to je ono zbog čega je PLIVA uvijek korak ispred konkurencije.

U Opatiji je u listopadu 2014. održan 6. kongres o urogenitalnim i spolnim infekcijama. Pokroviteljstvo i organizacija kongresa nastala je u suradnji više od 20 stručno-znanstvenih društava i referentnih centara koji se bave srodnim disciplinama. PLIVA je bila drugi najveći sponzor ovoga skupa, a sponzorirala je i Međunarodni kongres spolnoprenosivih infekcija na Brijunima.

MEET THE EXPERT

S namjerom da u svoj program kontinuirane edukacije liječnika obiteljske medicine uključi njih što veći broj, PLIVA je u studenome 2015. organizirala čak pet regionalnih stručnih skupova pod nazivom Meet the expert – od Dalmacije do Rijeke. Nove spoznaje i trendove u liječenju bolesnika liječnicima su predstavili njihovi kolege bolnički specijalisti.

Program je bio koncipiran tako da se radilo u manjim grupama uz mnogo interakcije i rasprave kako bi svatko imao priliku na licu mjesta razriješiti neke nedoumice i podijeliti svoja iskustva u liječenju bolesnika. Očekivanja liječnika kada je njihova edukacija u pitanju sve su veća, a upravo su se interaktivan i dinamičan pristup u obradi tema te osobnost i kvaliteta predavača pokazali kao pun pogodak.

Obradena su područja iz pulmologije, urologije, reumatologije, osteoporoze, kardiologije i dijabetesa, a održana je i kirurška radionica na kojoj su liječnici imali priliku naučiti ili ponoviti svoje umijeće šivanja rana.

5. HRVATSKI KONGRES FARMACIJE S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

5. hrvatski kongres farmacije s međunarodnim sudjelovanjem održan je u Rovinju

16 + 17

5. hrvatski kongres farmacije s međunarodnim sudjelovanjem

u svibnju 2015., a okupio je više od 900 sudionika, većinom farmaceuta, ali i mnogih drugih struka poput liječnika, ekonomista, pravnika i drugih koji rade u farmaceutskom sektoru. Program kongresa obradio je raznolika područja farmacije, a izvrsnost i kvaliteta u farmaciji, kompetencije ljekarnika te promjene u ljekarništvu koje uključuju i

promjene uloge ljekarnika bile su ključne riječi za sve sadržaje kongresa. Veliko zanimanje izazvalo je plenarno predavanje glavnog tajnika PGEU Johna Chavea (Pharmaceutical Group of EU), Europskog udruženja ljekarničkih komora i farmaceutskih društava koji je istaknuo je potrebu za boljim korištenjem ljekarnika kao najdostupnijeg visoko kvalificiranog zdravstvenog radnika te govorio o iskustvima nekoliko zemalja EU, koje su dokazale s nekoliko farmakoeonomskih studija pozitivan zdravstveni i ekonomski doprinos uvođenja ljekarničkih usluga na ukupni ishod i troškove liječenja.

Osim toga, govorio je o potrebi definiranja i mjerenja kvalitete ljekarničke izvrsnosti te njenog utjecaja na razvoj ljekarničke struke. Velik interes bio je i za predavanja u sekciji Novo lice ljekarništva u kojem je bilo riječi o preusmjeravanju uloge ljekarnika, kojemu je do sada u središtu djelatnosti bio proizvod/lijek, a sada je to bolesnik uz lijek kao glavnu komponentu.

Temeljem ljekarnikove ekspertize za lijekove i pozicije, odnosno dostupnosti u zdravstvenom sustavu, u mnogim zemljama EU-a razvile su se razne ljekarničke usluge, prvenstveno vezane uz odgovornu i racionalnu upotrebu lijekova. Te su usluge najčešće ljekarnička trijaža, ljekarnička skrb, podrška adherenciji, imunizacija, pregled uzimanja propisane terapije ili podrška kod prestanka pušenja.

PLIVA je sudjelovala na Kongresu s nekoliko zapaženih predavanja, a organizirala je i radionicu Princip e-učenja i pronalaženja kvalitetnih informacija na internetu. U sekciji Izazovi u regulativi lijekova posebno je vrijedno bilo predavanje o sustavu farmakovigilancije u globalnoj farmaceutskoj tvrtki.

CJELOKUPNI PROJEKT OBILJEŽAVANJA HRVATSKOG DANA LJEKARNI OSMIŠLJEN JE RADI PROMICANJA LJEKARNIŠTVA I LJEKARNIČKE STRUKE U JAVNOSTI TE LJEKARNE KAO MJESTA NA KOJEM SE UZ IZDAVANJE LIJEKOVA I DRUGIH PROIZVODA ZA ZDRAVLJE MOGU DOBITI STRUČNI SAVJETI O PRAVILNOJ I RACIONALNOJ UPORABI LIJEKOVA, OČUVANJU ZDRAVLJA, PREVENCIJI BOLESTI I POBOLJŠANJU KVALITETE ŽIVOTA

9. HRVATSKI DAN LJEKARNI: LJEKARNICI SU VAŽNA TOČKA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA!

Hrvatsko farmaceutsko društvo i Hrvatska ljekarnička komora, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva RH, devetu godinu uzastopce organizirali su obilježavanje Hrvatskog dana ljekarni, a partner u provođenju inicijative bila je PLIVA HRVATSKA.

Cjelokupni projekt obilježavanja Hrvatskog dana ljekarni osmišljen je radi promicanja ljekarništva i ljekarničke struke u javnosti te ljekarne kao mjesta na kojem se uz izdavanje lijekova i drugih proizvoda za zdravlje mogu dobiti stručni savjeti o pravilnoj i racionalnoj uporabi lijekova, očuvanju zdravlja, prevenciji bolesti i poboljšanju kvalitete života. Ujedno, želja je istaknuti vrijednost ljekarničke struke u zdravstvenom sustavu, unaprijediti stav medija i javnosti o struci, naglasiti kompetencije i naobrazbu ljekarnika te ukazati na doprinos ljekarnika pri liječenju, očuvanju zdravlja i odgovornom ponašanju ljudi prema svom zdravlju. Hrvatski ljekarnici su se povodom 9. Hrvatskog dana ljekarni prigodno družili s građanima koji su mogli besplatno izmjeriti ultrazvučnu gustoću kostiju te dobiti prigodne edukativne brošure i savjete o pravilnoj primjeni lijekova kod osteoporoze. Tadašnji ministar zdravstva prim. Siniša Varga pozdravio je inicijativu suradnje liječnika i ljekarnika radi što učinkovitije skrbi za bolesnike te naglasio važnost ovakvih preventivnih akcija koje promiču odgovornost prema vlastitom zdravlju. Ujedno je istaknuo kako su ljekarnici važna točka zdravstvenog sustava te da je doprinos ljekarnika na prevenciji i pravovremenom prepoznavanju rizika od bolesti vrlo važan za zdravlje zajednice i suvremeni zdravstveni sustav.

ZNANOST I OBRAZOVANJE

2. FARMACEUTSKI FORUM JUGOISTOČNE EUROPE: BOLESNIK U SREDIŠTU POZORNOSTI

Taj je skup održan u Poreču u studenome 2015. godine još jednom okupio relevantne stručnjake iz zemalja JIE i EU, otvorio nove teme i predstavio trendove brzog razvoja u ljekarništvu. Ovaj regionalni skup okupio je više od 250 stručnjaka iz 10 europskih zemalja koji su raspravljali o mogućnostima unapređenja struke i dobrobiti bolesnika te budućnosti ljekarništva u zemljama u okruženju. Značajna uloga svih karika u zdravstvenom sustavu upravo je briga o zdravlju, a brojne promjene u okruženju, rastuća uloga sve informiranijih i angažiranijih bolesnika te napredak znanosti i novih tehnologija predstavljaju sve veći izazov i kreiraju nove mogućnosti.

Tako se tijekom trodnevnog rada na Forumu razgovaralo o promjenama i trendovima u ljekarništvu u EU, budućnosti farmaceutske industrije u regiji Jugoistočne Europe te ulozi ljekarnika u zdravstvenim reformama. Trendovi u farmaceutskom poslovanju u državama članicama Europske unije pokazuju kako se uloga ljekarnika mijenja te se fokus usmjerava sa samog lijeka na bolesnika. Koncept cjelovite ljekarničke skrbi sve više ulazi u zdravstvene sustave, kao sastavni dio primarne zdravstvene zaštite, a ljekarnik postaje osoba koja prati bolesnika i njegovu terapiju. Dodatno, preuzima brigu o prevenciji i održavanju zdravlja te savjetuje o prilagodbama potrebnim za određene akutne poremećaje ili kronična stanja. Ovaj je Forum

**SURADNJA SA
ZNANSTVENOM,
NAPOSE MEDI-
CINSKOM, FAR-
MACEUTSKOM
I KEMIJSKOM
ZAJEDNICOM TE
STUDENTSKOM
POPULACIJOM
PLIVINA JE KON-
STANTA, A OČITU-
JE SE U CIJELOM
NIZU ZAJEDNIČ-
KIH POSLOVNIH
PROJEKATA,
ORGANIZIRANJA
ZNANSTVENIH I
STRUČNIH SKUPO-
VA, EDUKACIJAMA
ZA LIJEČNIKE I
FARMACEUTE,
SURADNJOM NA
SPECIJALIZIRANIM
WEB PORTALIMA I
BROJNIM SLIČNIM
AKTIVNOSTIMA. U
OKVIRU TE SU-
RADNJE TIJE-
KOM 2014. I 2015.
GODINE NEKO-
LIKO PROJEKATA
ZASLUŽUJE VEĆU
POZORNOST**

organiziran kako bi uz razmjenu iskustava i kvalitetnu suradnju napravili još jedan iskorak prema održivom sustavu i poboljšanju usluga za bolesnike. Zašto je to važno?

Zdravstveni sustavi u cijelome svijetu, pa tako i u Jugoistočnoj Europi, u sve većem su raskoraku između raspoloživih sredstava za zdravstvenu zaštitu i potreba stanovništva. Na dvije godine ranije održanom 1. forumu 2013. godine, stručnjaci su razmijenili iskustva o promijenjenim ulogama farmaceuta u zemljama regije i EU, razvoju dodatnih usluga za bolesnike, učinkovitijem poslovanju i edukaciji ljekarnika. Ključne teme 2. foruma u radu kojeg su sudjelovali stručnjaci iz dva-

desetak zemalja JIE i Europske unije bile su Promjene i trendovi u farmaceutskoj industriji i propisima kojima se uređuje ljekarničko poslovanje, Trendovi u području bezreceptnih lijekova, Točno i netočno o generičkim lijekovima, Zašto Slovenija nije prihvatila model propisivanja INN generičkih lijekova?, Izazovi upravljanja generičkim lijekovima u hrvatskom ljekarništvu te mnoge druge. Veliko zanimanje izazvalo je plenarno predavanje Unaprijeđenje struke – aktualne promjene u praksi javnih ljekarni u EU te panel stručnjaka pod nazivom Prednosti i izazovi – tržište brendiranih lijekova u odnosu na INN generičke lijekove. Razgovaralo se i o ulozi ljekarnika u zdravstvenih reformama, tržištu zdravstvenog

18

2. Farmaceutski forum Jugoistočne Europe: Bolesnik u središtu pozornosti

19

Sveučilišna spin-off tvrtka CWT i PLIVA potpisali ugovor o suradnji

osiguranja u RH te težnji da bolesnik postane istinsko središte zdravstvene skrbi.

SVEUČILIŠNA SPIN-OFF TVRTKA CWT I PLIVA POTPISALI UGOVOR O SURADNJI

POTICANJE AKADEMSKOG I INOVATORSKOG PODUZETNIŠTVA

Drugi iznimno važan projekt iz sredine listopada 2015. potpisivanje je Ugovora o suradnji između Comprehensive Water Technology (CWT), prve spin-off tvrtke u vlasništvu Sveučilišta u Zagrebu i Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT) i PLIVE kao najveće farmaceutske kompanije u Hrvatskoj. Osnivanje spin-off tvrtki kao što je CWT trebalo bi doprinijeti boljoj suradnji akademске zajednice i gospodarstva kao i povratku i ostanku mladih znanstvenika u Hrvatskoj.

Partnerstvo između domaćih znanstvenih institucija i industrije kroz konkretne projekte predstavlja čvrst temelj za napredak i razvoj hrvatskog gospodarstva u budućnosti.

Ovim ugovorom s tvrtkom CWT, čiji su osnivači FKIT s 80-postotnim udjelom te Sveučilište u Zagrebu s 20-postotnim udjelom, PLIVA nastavlja s daljnjim ulaganjima u znanost i to kroz zadržavanje, odnosno vraćanje mladih i perspektivnih znanstvenika u Hrvatsku te komercijalizaciju sveučilišnog znanja i inovacija. Osnivanje znanstvenih spin-off tvrtki trebalo bi promijeniti dosadašnji negativni trend prema kojem je tek manji dio poduzeća u Hrvatskoj ostvarivao suradnju sa znanstvenim institucijama kad je riječ o istraživanju i razvoju. Na ovaj način PLIVA je još jednom potvrdila svoju predanost istraživanju i razvoju, ali i svoju želju da intenzivnije surađuje s domaćom akademskom zajednicom.

Posljednjih je nekoliko godina kompanija uložila značajna sredstva u proizvodne kapacitete, visoko razvijena tehnološka postrojenja, ali i u istraživačko razvojne kapacitete u Hrvatskoj. Samo u posljednje tri godine u istraživanje i razvoj uloženo je gotovo 800 milijuna kuna i zaposleno 70 novih kolega, a trend zapošljavanja i ulaganja intenzivirao se tijekom 2015. Suradnja s CWT-om pruža mogućnost za razvoj novih segmenata, posebice istraživanja u području obrade otpadnih voda te unaprjeđenja proizvodnih procesa u području analitičke kemije i zelenih tehnologija čime je moguće dodatno podići konkurentnost. Ovakva suradnja mogla bi se pokazati kao čvrst temelj za napredak i razvoj hrvatskog gospodarstva u budućnosti.

Ugovor je u ime CWT-a potpisao prof. dr. sc. Tomislav Bolanča, prodekan za poslovanje FKIT-a, ujedno i direktor CWT-a, a u ime PLIVE prof. dr. sc. Ernest Meštrović, viši direktor TAPI istraživanja i razvoja, u nazočnosti rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damira

**POSLEDNJIH
JE NEKOLIKO
GODINA KOM-
PANIJ ULOŽI-
LA ZNAČAJNA
SREDSTVA U
PROIZVODNE
KAPACITE-
TE, VISOKO
RAZVIJENA
TEHNOLOŠKA
POSTROJE-
NJA, ALI I U
ISTRAŽIVAČKO
RAZVOJNE
KAPACITETE U
HRVATSKOJ.
SAMO U
POSLEDNJE
TRI GODINE
U ISTRAŽIVA-
NJE I RAZVOJ
ULOŽENO JE
GOTOVO 800
MILIJUNA
KUNA I ZAPO-
SLENO 70 NO-
VIH KOLEGA, A
TREND ZAPO-
ŠLJAVANJA
I ULAGANJA
INTENZIVIRAO
SE TIJEKOM
2015.**

Borasa, dekana Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije prof. dr. sc. Brune Zelića, prorektora za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije prof. dr. sc. Miljenka Šimprage i ostalih uvaženih predstavnika znanstvene i stručne zajednice. Tim je povodom prof. Bolanča istaknuo: "Iznimno sam sretan što ovim Ugovorom s PLIVOM postavljamo čvrste temelje za uspješno poslovanje CWT-a te probijamo led u Hrvatskoj kada je riječ o tješnjoj suradnji između sveučilišta i gospodarstva. Po uzoru na razvijene zapadnoeuropske gospodarske sustave uvjeren sam da je ovo samo početak masovnijeg osnivanja sveučilišnih, ali i znanstvenih spin-off tvrtki u cjelini, koje su ključ samoodrživosti financiranja visokog školstva u Hrvatskoj." Premda je PLIVA kao jedna od rijetkih kompanija u Hrvatskoj odavno prepoznala važnost ulaganja u istraživanje i razvoj, jer dugoročno donosi dodanu vrijednost i značajno utječe na rast kompanije i povećanje izvoza, očekivani val osnivanja znanstvenih spin-off tvrtki trebao bi povećati interes ostalih relevantnih gospodarskih subjekata za suradnjom. Osim toga, očekuje se da će one uvelike olakšati prijenos tehnologije i inovacija fakulteta u proizvodna poduzeća te potaknuti akademsko i inovatorsko poduzetništvo.

PLIVA I PMF SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

MET4PHARM - PROJEKT UVOĐENJA INOVATIVNIH METODA U PROCESU PROIZVODNJE LIJEKOVA

Predstavnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i PLIVE predstavili su u studenome 2014. Met4Pharm - projekt uvođenja inovativnih metoda u procesu proizvodnje lijekova koji će kroz povećanje ljudskih i tehnoloških znanstveno-istraživačkih kapaciteta pridonijeti

jeti razvoju farmaceutske industrije. U sklopu projekta kojem je partner PLIVA, PMF će nabaviti suvremeni uređaj za nuklearnu magnetsku rezonancu (NMR spektrometar visoke rezolucije), kakav nema niti jedno učilište u Hrvatskoj, koji će bitno unaprijediti istraživačke kapacitete PMF-a i Sveučilišta u Zagrebu. Ova oprema omogućava jačanje suradnje i transfer znanja između javnog i gospodarskog sektora što osigurava razvoj inovativnih metodologija za povećanje kvalitete i konkurentnosti farmaceutskih proizvoda. Istovremeno, implementirat će se NMR tehnologija u visokoškolskom obrazovanju i istraživanjima koja se provode u sklopu Sveučilišta. Koordinator projekta u PLIVI prof. dr. sc. Ernest Meštrović istaknuo je to kao odličan primjer suradnje znanstvenog i korporativnog sektora te postizanja sinergijskog učinka povezivanjem temeljnih i praktičnih znanja.

“Posebna je vrijednost Met4Pharma u tome što će mladi znanstvenici raditi na vrhunskim projektima s konkretnom primjenom i ciljem da konačni rezultat bude proizvod”, rekao je Meštrović. Voditelj projekta, pročelnik Kemijskog odsjeka PMF-a, prof.dr.sc. Predrag Novak pojasnio je da Met4Pharm rješava ključni problem nedovoljne razvijenosti tehničkih kapaciteta PMF-a, doprinosi boljoj suradnji s poslovnim sektorom, povećanju konkurentnosti fakulteta i studenata te skraćuje trajanje analize i potrošnju opasnih kemikalija pri proizvodnji lijekova. “Danas je nezamisliv rad u kemiji bez te tehnologije i ovog uređaja. Nadamo se da ćemo ostvariti ciljeve projekta, a posebno onaj o osnivanju regionalnog centra za NMR koji će umrežiti institucije iz Zagreba, Ljubljane i Graza te povećati njihovu konkurentnost i kapacitete za istraživanje i gospodarstvo regije”, rekao je Novak.

**PLIVA JE
JEDNA OD
RIJETKIH
KOMPANIJA
U HRVAT-
SKOJ KOJA
JE ODAVNO
PREPOZNA-
LA VAŽNOST
ULAGANJA
U ISTRA-
ŽIVANJE I
RAZVOJ, JER
DUGOROČ-
NO DONOSI
DODANU
VRIJEDNOST
I ZNAČAJ-
NO UTJEČE
NA RAST
KOMPANIJE I
POVEĆANJE
IZVOZA**

Razvoj nove metodologije za kontrolu procesa pripreme lijekova - Met4Pharm je 16-mjesečni projekt uvođenja inovativnih metoda u procesu proizvodnje lijekova i najveći je projekt Kemijskog odsjeka PMF-a dosad. Met4Pharm projekt rješava ključni problem nedovoljne razvijenosti tehničkih kapaciteta Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i doprinosi većoj konkurentnosti zbog uvođenja novih metoda u procesu proizvodnje lijekova. Projekt će doprinijeti boljoj suradnji s poslovnim sektorom, povećanju konkurentnosti mladih kadrova na tržištu rada te smanjenju potrošnje opasnih kemikalija tijekom off-line analize u proizvodnji lijekova.

U sklopu projekta razvit će se on-line metodologija za praćenje procesa proizvodnje lijekova zasnovana na principu “dizajnom osigurane kvalitete” (Quality by Design-QbD). Metodologija je temeljena na spregnutom on-line sustavu LC-NMR (tekućinska kromatografija - spektroskopija nuklearne magnetske rezonancije), a omogućuje bržu, učinkovitiju i jeftiniju analizu produkata, kontrolu i razumijevanje strukture intermedijera te mehanizma sporednih reakcija.

Uz to, provest će se detaljna fizikalno-kemijska istraživanja s ciljem određivanja termodinamičkih parametara pojedinih transformacija u različitim otapalima u svrhu povećanja prinosa kemijskih reakcija uz uporabu manje štetnih otapala i omogućavanje pouzdanijeg modeliranja scale up procesa.

Projekt Met4Pharm ukupno je vrijedan 7.472.874,00 HRK, a osim PLIVE, sufinanciran je i sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) te sredstvima iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

ZNANSTVENO-STRUČNI SKUP O INDUSTRIJSKOJ KRISTALIZACIJI

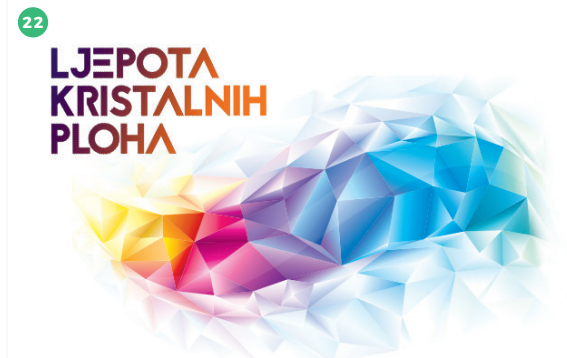
Akademija tehničkih znanosti Hrvatske (HATZ), Odjel za kemijsko inženjerstvo te PLIVA HRVATSKA d.o.o. 23. siječnja 2015 organizirale su znanstveno-stručni skup o industrijskoj kristalizaciji.

Kristalizacija je jedna od najstarijih preparativnih i separacijskih metoda, kojom se i danas dobiva značajan broj komercijalnih proizvoda kemijske, farmaceutske i prehrambene industrije.

Postupcima kristalizacije omogućuje se dobivanje proizvoda visoke čistoće, pri čemu oblik i veličina nastalih kristala određuju svojstva važna za primjenu. U svim segmentima industrije, bilo da se radi o prehrambenoj (kristalizacija soli ili šećera, umjetnih zaslađivača), farmaceutske (dobivanje željenih kristalnih oblika) ili industriji koja proizvodi spojeve i smjese za široku uporabu (deterdženti, umjetna gnojiva, pigmenti itd.) naglasak je na što boljoj kontroli procesa kristalizacije.

Na skupu su sudjelovali znanstvenici i stručnjaci iz akademskih i gospodarskih institucija Republike Hrvatske. Glavni sudionici, predavači iz institucija kao što su Institut Ruđer Bošković, FKIT Zagreb, KTF Split i PMF Zagreb te tvrtke PLIVA HRVATSKA, Mettler Toledo, Petrokemija, Solana Pag i Institut IGH, istaknuli su dosadašnje rezultate koji su postignuti kroz suradnju znanstvenih i gospodarskih institucija te otvorili nove teme za razvoj daljnje suradnje i razvoj zajedničkih projekata znanstvenih i gospodarskih institucija u Hrvatskoj.

Cilj je ovoga skupa bio ukazati na potrebu za usredotočenim temeljnim i primijenjenim

20

Međunarodna konferencija – Makrocikli u medicinskoj kemiji

21

met4pharm - Projekt uvođenja inovativnih metoda u procesu proizvodnje lijekova

22

Stipendije i praksa

istraživanjima kristalizacije. Pritom, upravo odabir predavača i tema izlaganja ukazuju na postojanje kritičnog broja kvalitetnih stručnjaka i opreme nužne za istraživanja i obrazovanje u području industrijske kristalizacije i ovaj je skup potvrda našeg vjerovanja kako se budućnost hrvatskog gospodarstva temelji na inovativnosti i znanosti.

PLIVA HRVATSKA jedan je od ključnih proizvođačkih i istraživačko-razvojnih centara u sklopu Teva grupe. Dr. sc. Ernest Meštrović, viši direktor TAPI Istraživanja i razvoja, istaknuo je: "Sustavnim ulaganjem u nove

visoko sofisticirane tehnologije PLIVA HRVATSKA prisutna je više od pola stoljeća na najzahtjevnijim svjetskim tržištima. Dugogodišnjom suradnjom znanstvenih institucija i PLIVE, podupiremo projekte i mlade hrvatske stručnjake te smo kontinuiranim ulaganjem u edukaciju zaposlenika jedna od vodećih tvrtki u Hrvatskoj koja prijavljuje najveći broj istraživačko-razvojnih projekata.”

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA – MAKROCIKLI U MEDICINSKOJ KEMIJI

Suradnjom Kraljevskog kemijskog društva – Odsjek biološke i medicinske kemije iz Velike Britanije, Hrvatskog kemijskog društva i Fidelte d.o.o., a pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr. Ive Josipovića, 28. i 29. travnja 2014. u atriju Istraživanja i razvoja održana je međunarodna konferencija pod nazivom Makrocikli u medicinskoj kemiji.

Konferenciju su pozdravnim govorom otvorili prof. dr. sc. Izet Aganović, specijalni savjetnik predsjednika Republike, a potom i prof. dr. sc. Srđanka Tomić-Pisarović, predsjednica Hrvatskog kemijskog društva. Na konferenciji su sudjelovali eminentni hrvatski i svjetski znanstvenici te vodeći ljudi iz industrije među kojima su bili prof. dr. Ernest Meštrović, PLIVA HRVATSKA, dr. Sanja Kostrun, Fidelte d.o.o., prof. dr. sc. Predrag Novak, Sveučilište u Zagrebu, prof. dr. Karl-Heinz Altmann, ETH Zürich, Institute of Pharmaceutical Sciences, prof. dr. John A. Robinson, Institute of Organic Chemistry, University of Zurich, prof. dr. Darren J. Dixon, University of Organic Chemistry, Oxford, dr. Pierre Raboisson, Janssen Pharmaceutica NV, dr. Ian Lewis, Novartis Pharma AG, dr. Jérôme Guillemont, Janssen Research & Development i dr. Fabrizio Giordano, Taros Chemicals GmbH & Co. KG.

**OSIM
STIPENDIJA,
PLIVA KROZ
VLASTITI
PROGRAM ZA
MLADE RAZVI-
JA SURADNJU
SA SREDNJOŠ-
KOLSKOM I
STUDENT-
SKOM POPU-
LACIJOM NA
BROJNIM PRO-
JEKTIMA KOJE
SAMA INICIRA
ILI SE PRIDRU-
ŽUJE ORGA-
NIZATORIMA
KAO PARTNER,
SPONZOR
ILI POKROVI-
TELJ. PLIVA JE
SUDJELOVALA
NA NIZU DANA
KARIJERA I
U BROJNIM
KREATIVNIM
PROJEKTI-
MA GDJE SE
BEZ IZNIMKE
POTVRDIO
NJEZIN IMIDŽ
TOP POSLO-
DAVCA**

PLIVA ZA MLADE

STIPENDIJE I PRAKSA

PLIVA ima dugu tradiciju stipendiranja uspješnih studenata, a na tržištu je također prepoznata kao kompanija koja se uključuje u brojne studentske projekte. PLIVA oduvijek stipendiranje smatra investicijom, a stipendije dodjeljuje studentima s izvrsnim akademskim kvalifikacijama i postignućima za vrijeme studija. Stipendiranjem se podržava razvoj mladih perspektivnih ljudi te potiče njihova izvrsnost, što PLIVI kao poslodavcu predstav- lja važan izvor pridobivanja budućih kadrova te priliku za zapošljavanje najboljih.

S početkom akademske godine 2014./2015. PLIVA je započela sa stipendiranjem nove generacije studenata. Dodijeljene su stipen- dije za 12 studenata s Farmaceutsko-bio- kemijskog i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (studij kemije), Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije te Fakulteta elek- trotehnike i računarstva. PLIVINI stipendisti imaju mogućnost upoznati se s poslovanjem PLIVE te učiti od naših stručnjaka bilo kroz obavljanje stručne prakse, izradu diplomskog rada ili seminarskih radova. Na taj način imaju priliku praktično primijeniti stečeno teoretsko znanje. S ciljem poticanja obrazovanja PLIVA također podržava angažman studenata ključ- nih fakulteta putem Student servisa ili kroz praksu i izradu diplomskih radova.

Tijekom 2014. godine u PLIVI je 57 studenata obavilo studentsku praksu ili su dobili pomoć pri pisanju diplomskog rada, a za svoj anga- žman u organiziranju studentskih praksi PLIVA je za 2014. godinu ponovo nagrađena Zlatnim indeksom u kategoriji Studentske prakse.

U 2015. godini 58 studenata bilo je u PLIVI na praksi ili uz našu pomoć pisalo diplomski rad, čime pokazujemo svoju kontinuiranu suradnju sa studentima. Hrvatska udruga kristalografa i Hrvatska kristalografska zajednica u suradnji s PLIVOM organizirala je krajem 2014. godine 1. natjecanje u kristalnom rastu za učenike osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj, pod nazivom "Ljepota kristalnih ploha". Poticanjem učenika na samostalan rad i aktivnosti koje nadopunjuju nastavni program, te razvojem suradnje s nastavnicima, Hrvatska udruga kristalografa i PLIVA žele naglasiti važnost kontinuiranog obrazovanja i stalnog usavršavanja kao pravog koraka na putu prema stvaranju hrvatskog društva znanja i znanosti. Natjecanje je provedeno u tri kategorije - Rast kristala u kristalu, Rast kristala organske tvari, dok je treća - Kristalni rast anorganske soli. Svi sudionici dobili su priliku timskim radom osvojiti jednu od čak 36 nagrada.

23 + 24
Natjecanje u kliničkim vještinama

25 + 26
Otvoreni dani fakulteta i rad studentskih udruga

Prijavilo se 155 timova iz cijele Hrvatske, a u natjecanju je sudjelovalo više od 500 djece. Facebook stranica je skupila u samo dva tjedna više od 1200 lajkova.

NATJECANJE U KLINIČKIM VJEŠTINAMA

Zanimljiv projekt bilo je Natjecanje u kliničkim vještinama koje već tradicionalno organizira Udruga studenata farmacije

25

**PLIVA JE
ČEST DOMA-
ĆIN BROJNIM
POSJETIMA
SREDNJOŠ-
KOLACA I
STUDENATA
IZ CIJELE
HRVATSKE,
NAJČEŠĆE
STUDENTIMA
MEDICINE,
FARMACIJE
I BIOKEMIJE
TE KEMIJE.**

**NO, NE SAMO
NJIMA: STU-
DENTI EKO-
NOMSKOG
FAKULTETA
NEDAVNO
SU POSJETILI
CENTAR FI-
NANCIJSKIH
AKTIVNOSTI
KOJI JE OR-
GANIZIRAN
KAO DIO
PROJEKTA
COMPANY
SHUTTLE,
STUDENTSKE
UDRUGE
IAESTE**

sudionici su u timovima sastavljenim od studenata farmacije, medicinske biokemije i medicine rješavali slučaj bolesnika za kojeg su morali postaviti dijagnozu, protumačiti laboratorijske nalaze i odrediti optimalnu farmakoterapiju. Cilj ovoga interdisciplinarnoga projekta je potaknuti studente svih triju profesija na kritičko i praktično razmišljanje pri razmatranju problema, odnosno bolesnika i omogućiti studentima unaprjeđenje znanja i stjecanje vještina. PLIVA se u ovaj projekt uključila putem sponzorstva samog događaja, a predstavnik PLIVE bio je i član stručne komisije koja je odabirala najbolja rješenja studenata.

OTVORENI DANI FAKULTETA I RAD STUDENTSKIH UDRUGA

PLIVA se redovito odaziva pozivima pojedinih fakulteta i studentskih udruga. Tako je u travnju 2015. Kemijski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu osmi put organizirao manifestaciju pod nazivom Otvoreni dan Kemijskog odsjeka, kada su otvorili svoja vrata brojnim građanima, školarcima i studentima. PLIVA je ponovno bila sponzor manifestacije: zainteresirani posjetitelji mogli su na PLIVINOM štandu saznati nešto više o mogućnostima zapošljavanja u PLIVI, a dvjestotinjak studenata i nastavnika sudjelovalo je u organizaciji radionica i predavanja kojima je cilj bio približiti kemiju građanima.

Studenti i profesori pretvorili su prostor fakulteta u interaktivnu turu u kojoj su se posjetitelji mogli upoznati s raznim aspektima kemije te s raznim metodama i tehnikama kemijskog istraživanja, vidjeti instrumente koji se rabe u znanstveno-istraživačkom radu kao i brojne pokuse. PLIVA je sponzorirala i Prvi kongres Udruge studenata

26

i medicinske biokemije. Tema natjecanja bila je "Bolesti kardiovaskularnog sustava i farmakoterapija." Natjecanje se sastojalo od edukacijskog i natjecateljskog dijela. Edukacijski dio odvijao se prvog dana kroz predavanja vezana uz temu natjecanja te radionicu i rješavanje slučajeva u timovima, što je u stvari bila priprema za samo natjecanje. Natjecateljski dio održan je sljedeći dan, a

farmacije i medicinske biokemije održan u listopadu 2014. godine na Farmaceutskom-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s međunarodnim sudjelovanjem te Soft Skills Academy u organizaciji udruge pri Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu. Soft Skills Academy čini niz predavanja i treninga koji omogućavaju razvoj raznih organizacijskih i timskih vještina, a na njima su sudjelovali deseci odabranih visoko motiviranih kandidata s cijelog Sveučilišta u Zagrebu. Uz razvojne radionice, tvrtke su se imale priliku predstaviti studentima i dati im bolji uvid u svakodnevicu nakon fakultetskog obrazovanja.

Također, PLIVA je u 2014. i 2015. sudjelovala na tribini Karijera nakon FBF-a, Job Fairu, Virtualnim danima karijera i znanja koje organizira portal MojPosao, a osim virtualnog štanda na Ekonomskom fakultetu njezini predstavnici održali su predavanje o mogućnostima zapošljavanja za sve zainteresirane studente i posjetitelje. PLIVA je čest domaćin brojnim posjetima srednjoškolaca i studenata iz cijele Hrvatske, najčešće studentima medicine, farmacije i biokemije te kemije.

No, ne samo njima: studenti Ekonomskog fakulteta nedavno su posjetili Centar financijskih aktivnosti koji je organiziran kao dio projekta Company Shuttle, studentske udruge IAESTE.

NAJBOLJEM STUDENTU FKIT-A DODIJELJENA NAGRAĐA VJERA MARJANOVIĆ KRAJOVAN

U cilju promoviranja i poticanja studenata na upis i završetak diplomskih studija Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije, u akademskoj godini 2012./2013. utemeljena je

27 PLIVA SPONZOR DRŽAVNOG NATJECANJA IZ KEMIJE

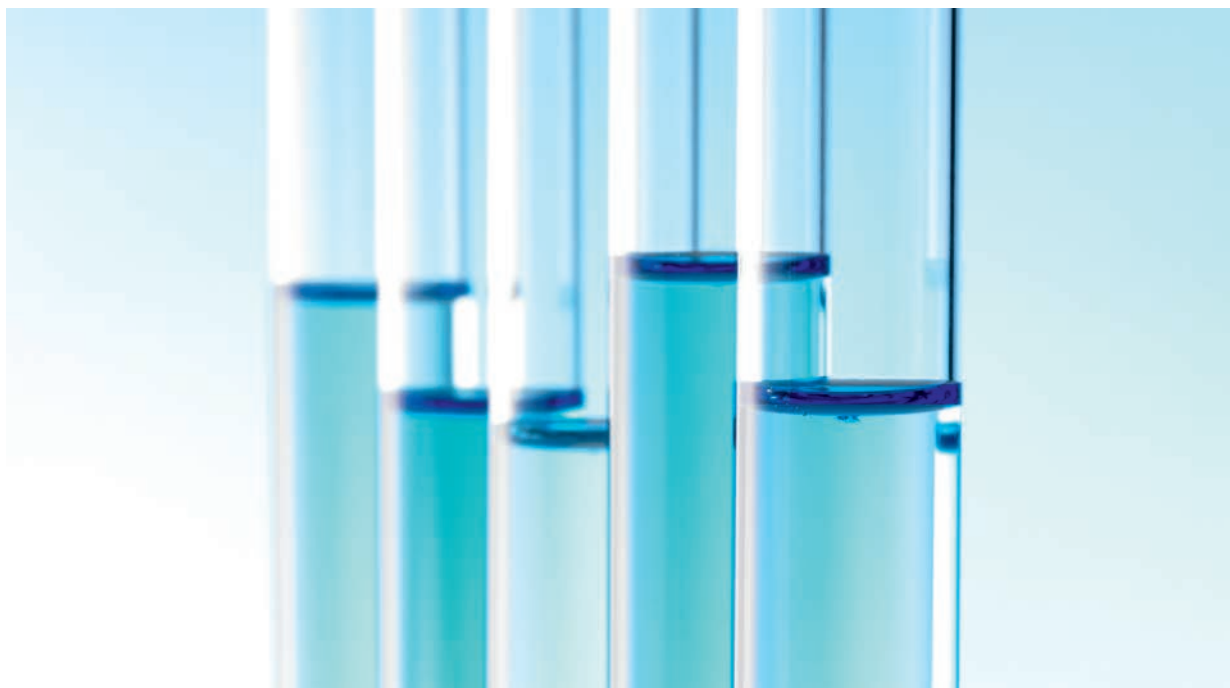

UČENICI SU U SEDAM KATEGORIJA DEMONSTRIRALI SVOJA ZNANJA I VJEŠTINE, A SAM PROGRAM NATJECANJA OBUHVAĆAO JE, UZ PISMENO TESTIRANJE ZNANJA I PREZENTACIJU TE PRIKAZ ODABRANOG POKUSA

Nagrada Vjera Marjanović Krajočan. Fakultet i predstavnici gospodarstva koji osiguravaju financiranje Nagrade svake godine dodjeljuje nagradu studentima koji su u prethodnoj akademskoj godini diplomirali na jednom od diplomskih studija fakulteta s najvećim težinskim prosjekom ocjena. Fakultet i PLIVA dodijelili su Nagradu Vjera Marjanović Krajočan najboljem studentu diplomskog studija Primijenjena kemija, generacija 2013./2014., Marinu Svalinu. Nagradu je u ime PLIVE dodijelio prof. dr. sc. Ernest Meštrović, izvršni direktor TAPI Hrvatska.

PLIVA SPONZOR DRŽAVNOG NATJECANJA IZ KEMIJE

Na državno natjecanje pozvano je 35 učenika osnovnih i 69 učenika srednjih škola koji su bili najuspješniji na županijskim natjecanjima. Učenici su u sedam kategorija demonstrirali svoja znanja i vještine, a sam program natjecanja obuhvaćao je, uz pismeno testiranje znanja i prezentaciju te prikaz odabranog pokusa. PLIVA je novčano nagradila troje prvoplasiranih iz svake kategorije natjecanja te njihove mentore za uloženi trud i entuzijizam. Ovakvim nagrađivanjem nastojimo prepoznati mlade stručnjake već tijekom njihova školovanja te vrednovati njihove uspjehe i postignute rezultate.

ODGOVORNOST ZA PROIZVOD

Kvaliteta te regulatorna i zakonska usklađenost naše su jamstvo uspješnog poslovanja. U svemu što radimo pridržavamo se najviših standarda poslovnog ponašanja. Ti se standardi odražavaju i u našim poslovnim i u međusobnim odnosima te u pažnji koju poklanjamo kontinuiranoj kvaliteti proizvoda i procesa

PLIVINO poslovanje u skladu je s etičkim načelima i naša je odgovornost osigurati vrhunsku kvalitetu svakog proizvoda i usklađenost jer su one naše ključne strateške prednosti i jamstvo uspješnog poslovanja te zadržavanja povjerenja naših ključnih partnera i korisnika. Kvaliteta lijeka osigurava se primjenom standarda kvalitete u svim životnim fazama lijeka. Standardi kvalitete kojih se svaki proizvođač

lijeka mora pridržavati su Dobra proizvođačka praksa (DPP, engl. Good Manufacturing Practice, GMP) i predstavljaju zbir preporuka koje se moraju primjenjivati tijekom razvoja, proizvodnje, kontrole, skladištenja i distribucije lijeka. Za kvalitetu lijeka u prvom redu odgovoran je proizvođač, ali odgovornost za nju snose i ostali sudionici u lancu: veleprodaje, ljekarne, pa i sami bolesnici.

Radi osiguranja djelotvornih, kvalitetnih i neškodljivih lijekova, Zakonom o lijekovima utvrđen je postupak ispitivanja i stavljanja u promet lijekova te način proizvodnje, provjere kakvoće za lijekove i ocjene sukladnosti za medicinske proizvode. Nadzor nad opskrbom hrvatskog tržišta lijekovima u nadležnosti je Ministarstva zdravstva RH, dok poslove vezane uz izdavanje odobrenja za stavljanje u promet, praćenje nuspojava i nadzor nad lijekovima i medicinskim proizvodima obavlja Agencija za lijekove i medicinske proizvode RH (HALMED). Polazeći od činjenice da su lijekovi proizvodi od posebnog značenja za zdravlje, svaka država područje proizvodnje lijekova posebno pomno regulira i osigurava strogi nadzor nad kvalitetom lijekova, ne samo u fazi proizvodnje već i tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda. Kontrolu provode sami proizvođači, domaća i međunarodne regulatorne agencije, među kojima su za PLIVU iznimno važna odobrenja Američke agencije za hranu i lijekove (FDA) i europske EMEA-e koje redovito inspiriraju PLIVINA proizvodna postrojenja obnavljajući odobrenja za plasman PLIVINIH proizvoda na zahtjevno američko i europska tržišta. Raduje činjenica da inspekcije ne nalaze zamjerke na PLIVINU kvalitetu, što potvrđuju u svojim izvješćima.

INSPEKCIJE I AUDITI

Inspekcije i audit u PLIVI dio su svakodnevnog poslovanja, a provode se sa svrhom ustanovljavanja usklađenosti poslovanja s legislativom i odgovarajućim standardima. Audite može provoditi odjel odgovoran za provedbu audita unutar PLIVE ili Teve kao i druge kompanije/kupci. Za provedbu internih audita unutar PLIVE odgovorna je Kvaliteta/ Sustav kvalitete. Sredinom 2014. Tevina Korporativna kvaliteta provela je u PLIVI audit

1
U rujnu 2015. inspekciju PLIVE HRVATSKA prvi je put provela turska regulatorna agencija u svrhu izdavanja GMP certifikata i proizvodne dozvole za suhe oralne oblike za tržište Turske. Predmet inspekcije bila je provjera usklađenosti sa zahtjevima DPP-a, EU i Turske, u svim segmentima poslovanja. Inspekcija je trajala četiri dana i završila je vrlo uspješno. Time je osiguran izlazak PLIVE na još jedno novo veliko tržište

RADUJE ČINJENICA DA INSPEKCIJE NE NALAZE ZAMJERKE NA PLIVINU KVALITETU, ŠTO POTVRĐUJU U SVOJIM IZVJEŠĆIMA

tijekom kojeg su pregledani prostori i procesi u PLIVI vezani uz sterilnu i nesterilnu proizvodnju, opremu, skladištenje, kontrolu kvalitete/ laboratoriji. Također je proveden opsežan pregled dokumentacije vezane uz postupke sustava kvalitete, zapise vezane uz proizvode, sustave te protokole i izvještaje vezane uz različite ostale procese. GRA audit uspješno je završen. Od nadzora provedenih u 2014. ističemo inspekciju koju je HALMED proveo u sterilnoj proizvodnji te inspekciju Ministarstva zdravstva RH. Predmet te inspekcije bio je pregled usklađenosti poslovanja sa zahtjevima navedenim u Pravilniku o dobroj praksi u

**AUDITE MOŽE
PROVODITI ODJEL
ODGOVORAN ZA
PROVEDBU AUDI-
TA UNUTAR PLIVE
ILI TEVE KAO I
DRUGE KOMPANI-
JE/KUPCI**

prometu lijekova, davanju dozvola za promet na veliko lijekovima, davanju dozvola za posredovanje lijekovima i davanju potvrde o dobroj praksi u prometu lijekovima na veliko, donesenim na temelju Zakona o lijekovima (NN 76/2013). Početkom 2015. inspektori FDA-a pregledali su procese i procedure na PLIVINOJ proizvodnoj lokaciji u Zagrebu i Savskom Marofu kako bi utvrdili odgovaraju li proizvodi koji se proizvode na toj lokaciji zahtjevima Dobre proizvođačke prakse (DPP). Tom su inspekcijom obuhvaćene aktivne farmaceutske supstancije te suhi oralni, polusuhi i sterilni oblici lijekova. Inspekcija je

dovršena početkom veljače, a inspektori nisu uočili nikakva odstupanja. Budući da je zaštita zdravlja ljudi glavni cilj FDA-a, ta je agencija poznata po svojim rigoroznim regulatornim zahtjevima i kontroli proizvodnje aktivnih farmaceutskih supstancija i gotovih lijekova za tržište SAD-a. Stoga je još važnije naglasiti činjenicu kako je PLIVA jedini proizvođač aktivnih farmaceutskih supstancija i gotovih oblika lijekova u Hrvatskoj s odobrenjem FDA-a i redovito inspirirana od 1965. godine. U proizvodnim postrojenjima obuhvaćenima inspekcijom proizvode se proizvodi za hrvatsko i tržište SAD-a te za druga najzahtjevnija farmaceutska tržišta. U rujnu 2015. inspekciju PLIVE HRVATSKA prvi je put provela turska regulatorna agencija u svrhu izdavanja GMP certifikata i proizvodne dozvole za suhe oralne oblike za tržište Turske. Predmet inspekcije bila je provjera usklađenosti sa zahtjevima DPP-a, EU-a i Turske, u svim segmentima poslovanja. Inspekcija je trajala četiri dana i završila je vrlo uspješno. Time je osiguran izlazak PLIVE na još jedno novo veliko tržište.

Odgovornost je proizvođača da svi materijali ugrađeni u lijek odgovaraju zahtjevima kvalitete, da se proizvodnja i kontrola tijekom proizvodnje odvijaju u posebno dizajniranim prostorima pod propisanim uvjetima i u skladu s pisanim uputama, da je oprema koja se koristi odgovarajućeg dizajna i kvalificirana, da su ljudi u proizvodnji i kontroli educirani te da su prošli odgovarajuće zdravstvene i sanitarne preglede, da o svim provedenim aktivnostima postoje pisani uvijek sljedeći zapisi dostupni tijekom inspekcija, da osigura propisane uvjete čuvanja tijekom skladištenja i distribucije do veleprodajnika, da brzo i efikasno rješava reklamacije i sve prigovore s tržišta te da, u slučaju potrebe,

**INFORMACIJE
PRIKUPLJE-
NE TIJEKOM
RAZVOJA LI-
JEKOVA TE PO-
STUPAK PRO-
VJERE SVIH
PODASTRTIH
POKAZATELJA
O ISPRAV-
NOSTI, DJELO-
TVORNOSTI I
NEŠKODLJI-
VOSTI LIJE-
KA TIJEKOM
POSTUPKA
REGISTRACIJE,
PRVI SU KO-
RAK U LANCU
OSIGURANJA
KVALITETE
LIJEKOVA**

brzo i efikasno povuče s tržišta lijek neodgovarajuće kvalitete.

FARMAKOVIGILANCIJA

Za PLIVU pojam kvalitete nije ograničen samo na strogo udovoljavanje regulatornim zahtjevima, već podrazumijeva duboko usađenu svijest da se samo trajnom brigom, etičnošću i primjenom načela stalnog poboljšanja kvalitete mogu spriječiti neželjeni događaji u svim poslovnim procesima i svim fazama životnog vijeka lijeka, a bolesnicima pružiti djelotvoran, neškodljiv i kvalitetan lijek i sigurnost u primjeni. Informacije prikupljene tijekom razvoja lijekova te postupak provjere svih podastrih pokazatelja o ispravnosti, djelotvornosti i neškodljivosti lijeka tijekom postupka registracije, prvi su korak u lancu osiguranja kvalitete lijekova. Nadalje, svi materijali koje PLIVA koristi, uključujući polazne materijale, aktivne i pomoćne farmaceutske supstancije, intermedijere, poluproizvode, pakirne komponente i gotove proizvode jednako kao i njihova upotreba, pažljivo se planiraju i kontroliraju u svim fazama nabave, procjene kvalitete, proizvodnje, čuvanja i distribucije lijeka.

SIGURNOST BOLESNIKA NA PRVOM MJESTU

Na 3. kongresu Hrvatskog društva za sigurnost pacijenata (HDSP) s međunarodnim sudjelovanjem održanom u prosincu 2015. u Zagrebu pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravstva i Grada Zagreba, PLIVA je prikazala što sve farmaceutska industrija čini za sigurnost bolesnika u razvoju, proizvodnji i primjeni lijekova. Tako je Tea Bušić, mr. ph., direktorica Sustava kvalitete održala predavanje u kojem je prezentirala sve mjere koje PLIVA primjenjuje kako bi lijekovi bili visoke kvalitete i sigurni za bolesnike. Naglasila je

neizostavne čimbenike: kontrola polaznih materijala, odobreni dobavljači, kontrolirani uvjeti u proizvodnji, disciplinirani i educirani djelatnici, kvalificirana oprema, validirani procesi, validirane metode, učinkovito pranje i čišćenje te brojne mjere zaštite od kontaminacije i kroskontaminacije. Posebno je naglašeno da se uz prisutnost navedenih čimbenika osigurava ugradnja kvalitete u proizvod od trenutka nabave polaznih materijala do završne analize gotovog proizvoda. Dodatno, istaknuto je da je PLIVA, kontinuirano zadržava visoku razinu usklađenosti sa zahtjevima Dobre proizvođačke prakse te osigurava izlazak na brojna nova tržišta i time se u sastavu Teva grupe svrstava u vodeće tvrtke unutar generičkog poslovanja. Gabriella Letinić Klier, dr. med. iz Globalne farmakovigilancije izložila je što sve farmaceutska kompanija radi za sigurnost bolesnika u fazi pretkliničkih i kliničkih ispitivanja lijekova te praćenja lijekova nakon što dođu na tržište. Prikazala je farmakovigilancijski sustav u PLIVI/Tevi koji uključuje prikupljanje i obradu prijava nuspojava, upravljanje signalima, procjenu odnosa rizika i učinkovitosti lijekova, pisanje periodičkih izvješća o nuspojavama, planove upravljanja rizicima (RMP) i mjere minimalizacije rizika te komunikaciju tih mjera zdravstvenim radnicima i bolesnicima, u dogovoru s agencijama za lijekove. U izlaganju je sažeto prikazano što PLIVA čini da bi njezini lijekovi bili kvalitetni i sigurni jer je sigurnost bolesnika na prvom mjestu.

PROVJERA DOBAVLJAČA

Jednako je važno osigurati da su i ključne aktivnosti iz usluge koje nam pružaju drugi s mogućim utjecajem na kvalitetu lijekova zadovoljavajuće kvalitete i u skladu sa zahtjevima farmaceutske industrije. Taj proces

započinje razumijevanjem kvalitete procesa kod naših dobavljača i uključuje formalnu procjenu njihova sustava kvalitete. Osim inicijalne procjene, proizvođači materijala i usluga nadziru se periodički, svake 2-3 godine. Svrha je osigurati da se materijali i usluge nabavljaju isključivo iz odobrenog izvora konzistentne kvalitete. Briga o proizvodu nastavlja se i nakon registracije i stavljanja proizvoda na tržište. Sustavno praćenje svih događaja tijekom primjene, kako literaturnih novih spoznaja, tako i svih individualnih informacija vezanih uz upotrebu lijeka i mogućih neočekivanih popratnih pojava prijavljenih od bolesnika ili zdravstvenih djelatnika, naša je, ne samo regulatorna, već prije svega etička obaveza. Svakom podatku sa tržišta o mogućoj i neočekivanoj popratnoj pojavi pri korištenju lijeka, pa makar bio i lažan, posvećujemo pozornost, kao i svakom prigovoru na kvalitetu proizvoda u prometu upućenom od strane regulatornih institucija, inspekcijskih organa, bolesnika ili kupca. Stoga je upravljanje incidentnim situacijama i njihovo sprečavanje jedno od najvažnijih poglavlja sustava kvalitete naše kompanije. Temeljem propisanih postupaka, svaki usmeni ili pismeni prigovor na kvalitetu proizvoda u prometu stručno se procjenjuje, istražuju se mogući uzroci, utvrđuju potrebne mjere zaštite bolesnika, uključujući i povlačenje proizvoda s tržišta.

Tim putem dolazi se do novih spoznaja koje PLIVA koristi za unapređivanje procesa i provođenje preventivnih aktivnosti kako bi se onemogućilo ponavljanje neodgovarajućih aktivnosti. Pravilno postupanje i brzo reagiranje na incidentne situacije odlika je kompanije i trajna briga u zaštiti bolesnika, njihovog zdravlja i sigurnosti. Implementacijom sustava

**TEMELJEM
PROPISANIH
POSTUPAKA,
SVAKI USMENI
ILI PISMENI
PRIGOVOR NA
KVALITETU
PROIZVODA
U PROMETU
STRUČNO SE
PROCJENJUJE,
ISTRAŽUJU
SE MOGUĆI
UZROCI,
UTVRĐUJU
POTREBNE
MJERE ZAŠTI-
TE BOLESNIKA,
UKLJUČUJUĆI
I POVLAČENJE
PROIZVODA S
TRŽIŠTA**

kvalitete, modernom tehnologijom, stručnim, sposobnim i odgovornim ljudima osiguravaju se svjetski standardi kvalitete proizvoda, a neželjene situacije svode se na minimum.

OZNAČAVANJE PROIZVODA

Zakonom o lijekovima propisan je sadržaj koji se mora nalaziti na ambalaži svakog lijeka. Obveza koje se PLIVA striktno pridržava jest da na ambalaži piše trgovački naziv proizvoda, njegov kemijski naziv, doza i oblik, proizvođač, broj rješenja Agencije za lijekove i medicinske proizvode te kontrolni broj proizvodne serije i rok valjanosti lijeka. Dodana vrijednost za bolesnike je Braillovo pismo na većini vodećih PLIVINIHI lijekova koji i slijepim i slabovidnim osobama omogućavaju pravilno korištenje lijeka. Svako pakiranje lijeka sadrži i detaljnu uputu s indikacijama, kontraindikacijama, interakcijama s drugim lijekovima, doziranjem i načinom primjene te mjerama opreza, nuspojavama i postupanju u slučaju eventualnog predoziranja.

RIZICI KRIVOTVORENIH LIJEKOVA

Pojava sve većeg broja krivotvorenih lijekova rastući je problem na globalnoj razini. Dodatna je otežavajuća okolnost da se krivotvoreni lijekovi pojavljuju u legalnom lancu opskrbe. Stručnjaci predviđaju da će krivotvoritelji sve više prodavati krivotvorene lijekove i to ne samo putem interneta već i njihovom infiltracijom u legalni lanac opskrbe. Do sada, problem je prvenstveno bio u on-line trgovinama. Rizici krivotvorenih lijekova su različiti, a mogu uključivati: krivotvorenje materijala ili proizvoda, lažno označene proizvode koji sadrže neobilježene sastojke, proizvode kojima je istekao rok valjanosti, materijale i proizvode namijenjene uništenju, materijale i proizvode koji nisu učinkovito povučeni sa tržišta i sl.

U posljednje vrijeme krivotvoreni lijekovi sve se češće pojavljuju u legalnom lancu opskrbe u zemljama EU-a. U većini slučajeva uvoznik bi otkrio odstupanja i stoga je mogao zaustaviti njihovu daljnju distribuciju.

U 2011. Europska komisija publicirala je Direktivu 2011/62/EC, Falsified Medicines Directive (FMD), s ciljem borbe protiv krivotvorenih lijekova kroz serijalizaciju i provjeru. U 2014. definirane su tehničke karakteristike tih ključnih ideja tj. jedinstveni identifikator (eng. Unique identifier, UI) koji pruža mogućnost provjere autentičnosti jediničnih pakiranja. Uvođenje 2D matrix kodova, kao i zahtjevi Dobre distribucijske prakse i njihovo praćenje, važni su koraci koji će dobiti još više na važnosti i relevantnosti.

Primjena 2D barkoda (matrica podataka) kao nositelja jedinstvenog identifikatora bit će usklađena u cijeloj EU, a autentičnost lijeka će biti zajamčena sustavom provjere end-to-end, a podržat će je provjere veletrgovaca koje se temelje na rizicima. Lijekovi će se sustavno provjeravati prije nego se izdaju bolesnicima. Putem end-to-end skeniranja matrice podataka, autentičnost svakog jediničnog pakiranja automatski će se provjeriti putem zaštićene centralizirane baze podataka. Nacionalna nadležna tijela moći će pristupiti bazama podataka i nadzirati ih. S obzirom na to da će ovaj zahtjev postati važeći u 2018., sad je vrijeme definiranja strategije za tehničku izvedbu i strategiju kontrole izmjene.

POSTUPAK REKLAMACIJA

PLIVINA je obveza osigurati pravovremenu i kvalitetnu opskrbu tržišta svim svojim proizvodima. Kako bi, u slučaju da iz nepredvidi-

**PRIMJENA
2D BARKO-
DA (MATRICA
PODATAKA)
KAO NOSITELJA
JEDINSTVENOG
IDENTIFIKA-
TORA BIT ĆE
USKLAĐENA U
CIJELOJ EU, A
AUTENTIČNOST
LIJEKA ĆE BITI
ZAJAMČENA
SUSTAVOM
PROVJERE
END-TO-END,
A PODRŽAT ĆE
JE PROVJERE
VELETRGOVA-
CA KOJE SE
TEMELJE NA
RIZICIMA**

vih razloga dođe do eventualnog kašnjenja u isporuci ili privremene nestašice nekog lijeka na tržištu, bolesnicima osigurala potrebne lijekove, PLIVA poduzima sve potrebne mjere, uključujući i predlaganje interventnog uvoza.

U slučaju eventualnih odstupanja u kvaliteti proizvoda, ljekarne, veletrgovanje, bolesnici i liječnici mogu se obratiti PLIVI koja postupi prema točno određenoj proceduri. Sve zaprimljene prigovore, eventualne nuspojave ili reklamacije kupaca odgovorne osobe dužne su zaprimiti uz podatke o nazivu proizvoda, dozi, obveznom kontrolnom broju serije proizvoda otisnutom na pakiranju te ih proslijediti u PLIVINU prodaju kako bi se dobili relevantni odgovori ili provjerilo naknadnim istraživanjem i analizom u Kvaliteti je li prigovor opravdan ili nije. Na takav sustavan način sva se eventualna odstupanja otkrivaju i otklanjaju, a procedura uključuje i povratnu informaciju o poduzetim mjerama.

ZDRAVLJE I SIGURNOST

Tijekom 2014. i 2015. godine procesi u području zaštite na radu bili su usmjereni na aktivnosti s ciljem eliminiranja i smanjenja rizika na radnom mjestu, te s tim u vezi smanjenja broja ozljeda na radu, zaštitu zdravlja radnika, zaštitu radnog i životnog okoliša kroz primjenu mjera kojima se unapređuje razina sigurnosti i zdravlja radnika.

Aktivnosti su uključivale unapređenje uređenja sustava upravljanja zaštitom na radu pisanim oblicima, interne nadzore provedbe zaštite na radu, periodičke obilaski mjesta

rada, upravljanje i nadzor nad radom vanjskih izvođača radova, planiranje zaštite na radu kao sastavnog dijela procesa rada, edukacije u području zaštite na radu, primjenu mjera zaštite na radu prilikom uvođenja novih ili transfere proizvoda, poduzimanje preventivnih mjera vezanih za sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, praćenje zdravstvenog stanja radnika i nadzor nad provedbom zaštite na radu. Rizici na radnom mjestu sastavni su dio radnog i proizvodnog procesa koji se često ne mogu u potpunosti eliminirati, ali se mogu smanjiti na prihvatljivu mjeru, te je provođenje mjera sigurnosti sastavni dio procesa rada. Stoga proaktivan stav i primjena mjera zaštite na radu treba biti dio svakodnevnih aktivnosti kako bi se postojeći rizici sveli na najmanju moguću, odnosno prihvatljivu mjeru.

SUSTAV UPRAVLJANJA ZAŠTITOM NA RADU

Sustav zaštite na radu implementiran je u sustav poslovanja i usklađen sa zahtjevima legislative, a sastoji se od sljedećih elemenata:

- **Uprava PLIVE** kao poslodavac.
- **Ovlaštenici** poslodavca za zaštitu na radu kojima su dana odgovarajuća ovlaštenja i odgovornosti u provedbi zaštite na radu.
- **OJ Zaštita na radu** koja pruža stručnu pomoć poslodavcu, njegovim ovlaštenicima, zaposlenicima i njihovim povjerenicima, te obavlja unutarnji nadzor nad provedbom zaštite na radu.
- **Odbor za zaštitu na radu** kao savjetodavno tijelo poslodavca s ciljem stalnog unapređenja zaštite na radu predlaže poslodavcu primjenu potrebnih pravila zaštite na radu, vodi politiku sprečavanja ozljeda na radu i profesionalnih oboljenja, nadzire provedbu zaštite na radu i drugo.

- **Zaposlenici** imaju također određene dužnosti i prava, utvrđene zakonom i Kolektivnim ugovorom, u vezi sa zaštitom na radu.

Sustav upravljanja zaštitom na radu PLIVE uređen je nizom akata:

- **Pravilnikom o zaštiti na radu,**
- **Odlukom o obvezama ovlaštenika u provedbi zaštite na radu**
- **Uputama, procedurama, programima osposobljavanja iz područja ZNR**
- **Procjenama rizika**

Akti iz područja zaštite na radu kontinuirano se revidiraju i nadograđuju kako bi sustav bio što učinkovitiji.

PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Zaštita zdravlja i sigurnost zaposlenika u PLIV kontinuirano se osigurava:

- izradom procjena rizika, odnosno procjenom preostalog rizika radnog mjesta od ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- internim nadzorima iz područja zaštite na radu,
- osposobljavanjima i edukacijama radnika i ovlaštenika iz područja zaštite na radu,
- osiguranjem sredstava rada na kojima su primijenjena pravila (mjere) zaštite na radu,,
- ugradnjom pravila zaštite na radu pri projektiranju, izgradnji i rekonstrukciji objekata i drugih sredstava za rad,
- ispitivanjima radnog okoliša,
- ispitivanjima sredstava rada,
- brigom o zdravlju zaposlenika,
- izvješćivanjem Uprave, ovlaštenika, zaposlenika,
- motiviranjem zaposlenika za rad na siguran način,
- sudjelovanju u projektima koji se odnose na izgradnju i rekonstrukciju objekata i sredsta-

**RIZICI NA
RADNOM
MJESTU
SASTAVNI SU
DIO RADNOG
I PROIZVOD-
NOG PRO-
CESA KOJI
SE ČESTO
NE MOGU U
POTPUNOSTI
ELIMINIRATI,
ALI SE MOGU
SMANJITI NA
PRIHVATLJIVU
MJERU, TE JE
PROVOĐE-
NJE MJERA
SIGURNOSTI
SASTAVNI
DIO PROCESA
RADA**

va rada, na uvođenje ili transfer proizvoda, a u smislu ugradnje pravila ZNR-a, kako bi se osigurala tehnička rješenja za njihovu primjenu,

- dokumentacijom i evidencijama iz područja zaštite na radu,
- upravljanjem i nadzorom rada vanjskih izvođača radova na PLIVINIM lokacijama,
- vanjskim nadzorima inspektora rada.

Procjena rizika

Kontinuirano se izrađuju procjene unutar kojih se sa sigurnosnog i zdravstvenog aspekta analiziraju poslovi koji se obavljaju i procjenjuje se preostali rizik radnog mjesta. Temeljem navedenog definiraju se mjere za otklanjanje ili smanjenje preostalog rizika, rokovi izvršenja, izvršioci i druge potrebne mjere.

Interni nadzori

Utvrđivanje stanja zaštite na radu, osim stope ozljeda na radu, temelji se i na provedenim unutarnjim nadzorima od strane stručnjaka za zaštitu na radu kao jednim od bitnih pokazatelja stanja zaštite na radu. Unutarnjim nadzorima utvrđuje se usklađenost sa zakonskim zahtjevima i drugim pravilima zaštite koje propisuje poslodavac.

Nadzorima se utvrđuju nedostaci u primjeni pravila zaštite na radu, rokovi za otklanjanje nedostataka i odgovorne osobe za provedbu. I u 2014. i 2015. obavljani su potpuni ili ciljani unutarnji nadzori iz područja zaštite na radu u različitim organizacijskim jedinicama.

Inspekcijski nadzori

Utvrđivanje stanja zaštite na radu ostvaruje se i kroz provođenje inspekcijskih nadzora državnih inspekcijskih službi. Tijekom 2014. i 2015. godine u PLIVI je obavljeno nekoliko inspekcij-

2

Nagrada PLIVE - Krajem prosinca PLIVA dodjeljuje Nagradu PLIVE timovima i pojedincima koji su se svojim postignućima posebno istaknuli tijekom godine. Nagrada PLIVE najveće je priznanje pojedincima i timovima za osobit doprinos uspješnom poslovanju kompanije.

skih nadzora iz područja zaštite na radu, kao i Koordinirani inspekcijski nadzor više inspekcijskih službi na lokaciji u SM. Nadzorima nisu utvrđene nesukladnosti sa zakonskim propisima u području zaštite na radu.

OSPOSABLJAVANJA I EDUKACIJE

Podizanje svijesti o nužnosti provedbe zaštite na radu temelji se na različitim programima edukacije za kontinuirano osposobljavanje:

- zaposlenika za rad na siguran način,
- ovlaštenika poslodavca,
- stručna osposobljavanja zaposlenika za obavljanje određenih poslova.

BRIGA O ZDRAVLJU ZAPOSLENIKA

PLIVA kontinuirano brine o zdravlju svojih zaposlenika kroz:

- stalni zdravstveni nadzor zaposlenika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada (uz povećani angažman specijalista medicine rada koji se ogleda kroz njihov pregled radnih

I U 2014. I 2015.
OBAVLJENI
SU POTPUNI
ILI CILJANI
UNUTARNJI
NADZORI IZ
PODRUČ-
JA ZAŠTITE
NA RADU U
RAZLIČITIM
ORGANIZACIJ-
SKIM JEDINI-
CAMA

i pomoćnih prostorija, pregled procjena rizika, zapisnika o ispitivanju radnog okoliša),

- mogućnost obavljanja sistematskih zdravstvenih pregleda svih PLIVINIH radnika u periodičkim razmacima,
- suradnju sa specijalistom medicine rada (kroz zdravstvene preglede, pregled mjesta rada, sudjelovanje kod izrade procjena rizika, stručna pomoć i dr.),
- organiziranje i provedbu cijepljenja protiv zaraznih bolesti,
- osposobljavanje zaposlenika za pružanje prve pomoći,
- razne akcije u svrhu promocije zdravlja,
- organizacije slobodnih aktivnosti putem Sportskog društva PLIVA.

MOTIVIRANJE ZAPOSLENIKA

Nagrada PLIVE najveće je priznanje koje PLIVA dodjeljuje pojedincima i timovima za osobit doprinos uspješnom poslovanju kompanije. Ovom nagradom kompanija promiče i pre-

**OVOM NA-
GRADOM
KOMPANIJA
PROMIČE I
PREPOZNAJE
PONAŠANJA
I REZULTATE
KOJI PRIDO-
NOSE PO-
VJERENJU
KORISNIKA
I RAZVOJU
KOMPANIJE
KAO ATRAK-
TIVNOG
PARTNERA,
POSLODAV-
CA I ČLANA
DRUŠTVENE
ZAJEDNICE**

poznaje ponašanja i rezultate koji pridonose povjerenju korisnika i razvoju kompanije kao atraktivnog partnera, poslodavca i člana društvene zajednice.

NAGRADA PLIVE

Krajem prosinca PLIVA dodjeljuje Nagradu PLIVE timovima i pojedincima koji su se svojim postignućima posebno istaknuli tijekom godine. Nagrada PLIVE najveće je priznanje pojedincima i timovima za osobit doprinos uspješnom poslovanju kompanije.

Tjedan sigurnosti i zaštite zdravlja zaposlenika Od 2015. godine PLIVA je kao dio TEVE uključena u promociju tjedna sigurnosti. Tema ovogodišnjeg tjedna bila je Sigurni 24/7, čime se naglašava činjenica da potreba za sigurnošću ne prestaje nakon odlaska s radnog mjesta, već se prožima samo kroz poslovni i privatni aspekt, kako zaposlenika PLIVE, tako i svih dionika s kojima surađujemo.

Svaki dan u tjednu fokus je bio na jednome od područja sigurnosti koje može utjecati na zaposlenike i na radnom mjestu i kod kuće:

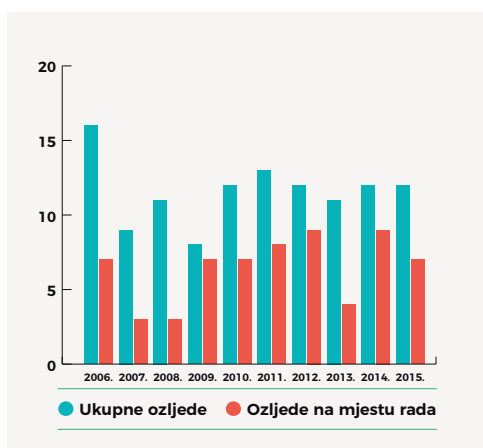
- Zaštita od požara i sigurnost
- Ergonomija
- Sigurnost u prometu
- Pokliznuća, spoticanja i padovi

Ovo je prvi organizirani Tjedan sigurnosti i predstavlja jednu od mnogih mjera koje PLIVA poduzima kako bi se podigla svijest o okolišu, zdravlju i sigurnosti, a kulturu izvrsnosti u tom području inkorporirala u sve dijelove poslovanja. Tjedan sigurnosti prilika je za zaposlenike da saznaju nešto više o uobičajenim rizicima s kojima su suočeni na radnom mjestu i kod kuće. I u 2016. planirano je održavanje ovakvog tjedna sigurnosti.

STANJE ZAŠTITE NA RADU

Ozljeđe na radu na 1000 zaposlenih radnika važan su pokazatelj stanja zaštite na radu.

God.	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposl.	Ukupan broj ozljeda	Broj ukupnih ozljeda na 1000 zaposl.
1	3	4	5	6
2006.	16	7,2	34	15,3
2007.	10	3,7	27	9,9
2008.	11	3,9	29	10,3
2009.	15	6,4	22	9,4
2010.	12	6,3	23	12,0
2011.	12	7,1	22	13,1
2012.	15	8,4	22	12,3
2013.	8	4,2	20	10,6
2014.	17	8,7	24	12,2
2015.	16	7,4	27	12,5

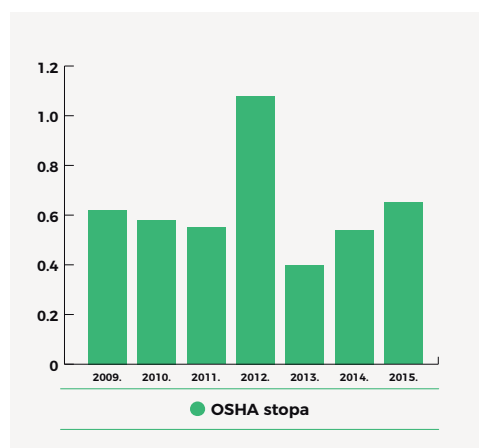

SIGURNOSNI DOGAĐAJI, POSEBNO OZLJEDE NA RADU, ANALIZIRAJU SE POMOĆU TZV. DALE METODE KOJA OMOGUĆUJE NE SAMO DA SE DOĐE DO UZROKA SIGURNOSNOG DOGAĐAJA, NEGO DA SE IZ DOGAĐAJA IZVUKU POUKE ČIME SE U BUDUĆNOSTI PREVENTIVNO DJELUJE KAKO SE ISTA GREŠKA NE BI PONAVLJALA TE SE UNAPRJEĐUJE NAČIN RADA SA SIGURNOSNOG ASPEKTA

Prikaz broja ozljeda na 200.000 ostvarenih sati (OSHA stopa)

GOD.	Broj ozljeda na mjestu rada LWD*	OSHA stopa
1	3	4
2009.	12	0,61
2010.	9	0,58
2011.	8	0,54
2012.	15	1,06
2013.	6	0,40
2014.	8	0,52
2015.	10	0,68

* broj ozljeda na mjestu rada koje su za posljedicu imale izostanak s posla jedan ili više radnih dana

Za sve slučajeve ozljeda na mjestu obavljanja poslova stručnjaci za zaštitu na radu i ovlaštenici obavljaju uviđaje na mjestu rada kako bi odredili uzroke događaja i mjere koje

POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA UTVRĐENI SU PROCJENAMA RIZIKA ZA POJEDINE OJ. RADI SE O POSLOVIMA ZA KOJE RADNICI, OSIM OPĆIH UVJETA ZA ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA, TREBAJU ISPUNJAVATI I POSEBNE UVJETE, A NEKI OD NJIH SU POTREBNO ZDRAVSTVENO STANJE, TJELESNO I PSIHIČKO STANJE TE PSIHOFIZIOLŠKA I PSIHIČKA SPOSOBNOST

je potrebno poduzeti da se slične ozljede ne ponove. Sigurnosni događaji, posebno ozljede na radu, analiziraju se pomoću tzv. DALE metode koja omogućuje ne samo da se dođe do uzroka sigurnosnog događaja, nego da se iz događaja izvuku pouke čime se u budućnosti preventivno djeluje kako se ista greška ne bi ponavljala te se unaprjeđuje način rada sa sigurnosnog aspekta.

ZDRAVSTVENA I INVALIDSKA ZAŠTITA

POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su Procjenama rizika za pojedine OJ. Radi se o poslovima za koje radnici, osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, trebaju ispunjavati i posebne uvjete, a neki od njih su potrebno zdravstveno stanje, tjelesno i psihičko stanje te psihofiziološka i psihička sposobnost. Ti se uvjeti utvrđuju putem specifičnih zdravstvenih pregleda radnika kod specijalista medicine rada.

2014. godina

Organizirano je i obavljeno ukupno 756 zdravstvenih periodičkih pregleda radnika koji rade na takvim poslovima. Također je obavljeno 103 liječničkih pregleda prije zapošljavanja. Organizirana su i provedena 509 zdravstvena pregleda (sanitarni), temeljem posebnog propisa koji obvezuje radnike koji dolaze ili mogu doći u kontakt s lijekovima i farmaceutskim sirovinama da svake godine pristupe takvom pregledu. Uz to, obavljena su 432 zdravstvena pregleda radnika koji mogu raditi s karcinogenim/mutagenim tvarima te za 347 radnika s obzirom na okolnost noćnog rada.

Organizirano je i obavljeno 530 zdravstvenih pregleda radnika za rad s računalom.

2015. godina

Organizirana su i obavljena ukupno 773 zdravstvena periodička pregleda radnika na takvim poslovima te 158 liječničkih pregleda prije zapošljavanja.

Organizirana su i provedena 545 zdravstvena pregleda (sanitarni), temeljem posebnog propisa koji obvezuje radnike koji dolaze ili mogu doći u kontakt s lijekovima i farmaceutskim sirovinama da svake godine pristupe navedenom pregledu. Ujedno je obavljeno 478 zdravstvenih pregleda radnika koji mogu raditi s karcinogenim/mutagenim tvarima te za 329 radnika s obzirom na okolnost noćnog rada. Organizirano je i obavljeno 606 zdravstvenih pregleda radnika za rad s računalom.

OSTALE ZDRAVSTVENE AKCIJE

2014. godina

Na PLIVINIM lokacijama organizirana su cijepljena protiv gripe na koja su se odazvala 103 radnika. Tradicionalno su organizirane i četiri akcije dobrovoljnog darivanja krvi kojima su se osim PLIVINIH radnika odazvale i osobe izvan PLIVE (krv je ukupno darovana 397 puta, pri čemu je 71 osoba odbijena iz zdravstvenih razloga). Dobrovoljnim darivateljima krvi utvrđivao se kolesterol kao dodatna motivacija, a naglasak je bio na cjelokupnoj brizi o zdravstvenom stanju ove društveno korisne populacije. Za 16 pojedinaca bilo je to prvo darivanje krvi.

2015. godina

Organizirana su cijepljena protiv gripe na koja se odazvalo 96 radnika. U proteklom dvogodišnjem razdoblju, temeljem Kolektiv-

nog ugovora PLIVE, organiziran je i proveden ukupno 1871 preventivni sistematski zdravstveni pregled.

I te godine tradicionalno su organizirane četiri akcije dobrovoljnog darivanja krvi, kojima su se osim PLIVINIH radnika odazvale i osobe izvan PLIVE (krv je ukupno darovana 406 puta, pri čemu je 68 osoba odbijeno iz zdravstvenih razloga). U 2015. prvi je put krv darovalo 20 osoba. Nekoliko stotina PLIVINIH zaposlenika dobrovoljni su darivatelji krvi, a godišnje se u PLIVI u suradnji s Crvenim križem i Zavodom za transfuzijsku medicinu RH, organiziraju četiri akcije darivanja. Trend porasta broja darivatelja nastavlja se iz godine u godinu, a među njima sve je više mladih i žena.

Na akcijama darivatelji redovito mogu prekontrolirati razinu šećera i visinu tlaka. Svake godine za svoje darivatelje PLIVA organizira po jedan edukativan izlet na kojem se oni upoznaju s novitetima u transfuzijskoj medicini te načinima darivanja krvi u našoj susjednim zemljama, a naročito organizacijom i suradnjom s Crvenim križem.

3

Nekoliko stotina PLIVINIH zaposlenika dobrovoljni su darivatelji krvi, a godišnje se u PLIVI u suradnji s Crvenim križem i Zavodom za transfuzijsku medicinu RH, organiziraju četiri akcije darivanja. Trend porasta broja darivatelja nastavlja se iz godine u godinu, a među njima sve je više mladih i žena

4 + 5

Sredinom listopada 2014. u Savskom Marofu održana je operativno-pokazna vatrogasna vježba i vježba spašavanja zaposlenika, građana i imovine

SIGURNOST

EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Postupanje u slučaju nepredviđenih i neželjenih događaja važan je segment sigurnosti na radnome mjestu. Provedbu odredbi Zakona o zaštiti na radu, koja se odnosi na osiguranje evakuacije i spašavanja radnika za slučaj izvanrednog događaja, PLIVA je uredila posebnom uputom. Korisnici ili vlasnici objekata izrađuju Planove evakuacije i spašavanja za objekte u kojima se obavlja rad. Da bi zaštita od požara uvijek besprijekorno funkcionirala, na obje PLIVINE proizvodne lokacije redovito se održavaju vatrogasne i vježbe spašavanja. U 2014. godini održane su dvije lokacijske vježbe na lokacijama PbF i SM, u suradnji s vanjskim nadležnim državnim tijelima. Vježba na lokaciji PbF održana je u organizaciji PLIVINE vatrogasne postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim službama: Državnom upravom zaštite i spašavanja, Područnim uredom za zaštitu i spašavanje Zagreb, Uredom za upravljanje u hitnim situacijama

grada Zagreba, JVP grada Zagreba, Zavodom za hitnu medicinsku pomoć grada Zagreba, MUP PP Črnomerec, Županijskim centrom 112 Zagreb i VZ Zagrebačke županije. Tijekom vježbe sudjelovalo je i uspješno se evakuiralo iz objekata 138 osoba koje su se za vrijeme obavljanja vježbe zatekle u objektima.

Sredinom listopada 2014. u Savskom Marofu održana je operativno-pokazna vatrogasna vježba i vježba spašavanja zaposlenika, građana i imovine. Vježbu su organizirali Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Područni ured Zagreb i PLIVA HRVATSKA d.o.o. U vježbi su sudjelovali pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova - Specijalna policija i Policijska uprava zagrebačka, Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije, Društvo Crvenog križa Zagrebačke županije, Zavod za hitnu medicinu Zagrebačke županije, Državna intervencijska postrojba civilne zaštite - Odjel Zagreb, Tim za RKBN zaštitu, Područni ured za zaštitu i spašavanje Zagreb – Županijski centar 112 Zagreb, JVP grada Zagreba postaja Jankomir, JVP Grada Zaprešića, VZO BRDOVEC, Ured za upravljanje

u hitnim situacijama grada Zagreba, Vatroga-
sna postrojba PLIVE HRVATSKA, Zaštitarska
služba PLIVE HRVATSKA d.o.o. te djelatnici
PLIVE HRVATSKA d.o.o. Ovom vježbom provje-
rena je interventna pripravnost i koordinacija
svih službi koje su sudjelovale u vježbi, a sama
vježba je isplanirana u kontekstu mogućih
izvanrednih događaja izazvanih ljudskim dje-
lovanjem. Tema vježbe bila je zaštita i spašava-
nje u slučaju terorističkog napada na kemijsko
postrojenje u urbanom prostoru i korištenje
kemijskih supstancija poput "prljave bombe".

Ciljevi pokazne vježbe bili su uvježbavanje i
podizanje razine osposobljenosti operativnih,
prvenstveno gotovih snaga zaštite i spašava-
nja te drugih sudionika koji se mogu uključiti
u sustav zaštite i spašavanja, postizanje novih
sposobnosti te poticanje izgradnje integrira-
nog sustava zapovijedanja u složenim akcija-
ma zaštite i spašavanja, provjera koordinacije
svih subjekata zaštite i spašavanja u uvjetima
masovnih katastrofa, podizanje razine uvjež-
banosti i organiziranosti operativnih snaga
zaštite i spašavanja, provjera specijalističke
opreme, provjera osposobljenosti za rukova-
nje specijalističkom opremom te podizanje
razine informiranosti stanovništva o aktivno-
stima subjekata zaštite i spašavanja. Tijekom
vježbe sudjelovale su i uspješno se evakuirale
iz objekta 62 osobe koje su se za vrijeme obav-
ljanja vježbe zatekle u objektu. Provedenim
vježbama prikazana je koordiniranost sudioni-
ka vježbi te voditelja evakuacije, vatrogasaca,
policije i drugih službi sudionika pri izvođenju
vježbi. Taktičko-pokazna vježba pokazala je
usklađenost djelovanja žurnih službi u sustavu
zaštite i spašavanja Republike Hrvatske te lo-
kalnih jedinica ustrojenih na području Općine
Brdovec, grada Zaprešića, grada Zagreba i Za-
grebačke županije, uz nadzor Državne uprave

**SIGURNOST
JE ZAJEDNIČ-
KA ODGO-
VORNOST
I OBVEZA
SVAKOGA
ZAPOSLENI-
KA. STOGA JE
SIGURNOST
U PLIVI I TEVI
USKO PO-
VEZANA S
POSLOVNOM
FILOZOFIJOM
I OBVEZOM
RAZVOJA
STRATEGIJE
ZA ZAŠTITU
SVIH PLIVI-
NIH I TEVINIH
RESURSA
- NJEZINIH
ZAPOSLENI-
KA, IMOVINE,
PROIZVODA,
INFORMACIJA
I REPUTACIJE**

za zaštitu i spašavanje. Cilj vježbi u potpunosti
je ostvaren te je njihova izvedba na završnim
analizama vježbe ocijenjena kao vrlo uspješna.

Vježbi su nazočili dr.sc. Jadran Perinić, rav-
natelj DUZS-a, dr. sc. Robert Mikac, načelnik
Sektora civilne zaštite, Slavko Tucaković,
glavni vatrogasni zapovjednik, Davor Spevec,
načelnik Državnog informacijskog i komuni-
kacijskog sustava zaštite i spašavanja, Alen
Prelec, načelnik općine Brdovec i Damir
Benčević, zamjenik gradonačelnika grada Za-
prešića. I u 2015. godini održane su lokacijske
vježbe na lokacijama PbF i SM, u suradnji sa
svim relevantnim državnim tijelima. Tijekom
vježbe na zagrebačkoj lokaciji sigurno se eva-
kuiralo iz objekta ukupno 475 osoba koje su
se za vrijeme obavljanja vježbe ondje zatekle.
Vježba na lokaciji u SM održana je u srpnju
2015. također u organizaciji Plivine vatrogasne
postrojbe i u suradnji s vanjskim nadležnim
službama, a cilj je bila sigurna evakuacija
47 osoba iz objekta koje su se za vrijeme
obavljanja vježbe zatekle u njemu. Provede-
nim vježbama prikazana je koordiniranost
sudionika vježbi te voditelja evakuacije,
vatrogasaca, policije i drugih službi sudionika
pri izvođenju vježbi. Taktičko-pokazne vježbe
pokazale su usklađenost djelovanja žurnih
službi u sustavu zaštite i spašavanja Republi-
ke Hrvatske te lokalnih jedinica ustrojenih na
području Općine Brdovec, grada Zaprešića,
grada Zagreba i Zagrebačke županije, uz
nadzor Državne uprave za zaštitu i spašava-
nje. U svim održanim vježbama sudjelovao
je Tim za spašavanje s visina i iz dubina koji
je educiran i opremljen za navedene akcije, a
djeluje u sklopu vatrogasne postrojbe PLIVA.
Ciljevi vježbi u potpunosti su ostvareni te su
na završnim analizama vježbe ocijenjene kao
vrlo uspješno izvedene.

SVRHA SIGURNOSNE POLITIKE JE DEFINIRANJE PRIHVATLJIVIH I NEPRIHVATLJIVIH NAČINA PONAŠANJA TE JASNA RASPODIJELA ULOGA I ODGOVORNOSTI. SVE NAJVAŽNIJE INFORMACIJE VEZANE UZ PLIVINE SIGURNOSNE POLITIKE DOSTUPNE SU NA PLIVINIM INTRANETSKIM STRANICAMA

5 MINUTA ZA SIGURNOST

Nedavno je u PLIVI pokrenuta globalna inicijativa “5 minuta za sigurnost” kojom se želi potaknuti zaposlenike da na početku uobičajenih sastanaka posvete dio vremena nekoj temi vezanoj za sigurnost na radu. S obzirom da se zaposlenici PLIVE susreću s vrlo različitim sigurnosnim situacijama, od rukovanja različitim radnim strojevima pa do dolaska na posao usprkos zimskim radostima u obliku snijega i leda, postoji velik broj tema koje se mogu obraditi u ovim kratkim sastancima.

U sklopu programa OpEx (Operational Excellence) uvedeni su redoviti kratki dnevni sastanci operatera u pogonu SOO prilikom prijenosa smjene te je bilo logično da ti sastanci započnu s “5 minuta za sigurnost”. Ideju i realizaciju sastanka svesrdno je podržala mala, ali vrlo stručna EHS grupa na lokaciji PBF: Tomislav Cigarčić, Robert Vuk, Zdravko Stupljanec i Krešimir Harapin, koji su osmislili prvu temu i pripremili prezentaciju o zapaljivim otapalima. Na prvom sastanku operateri u smjeni su bili upoznati sa svojstvima otapala i potencijalnim opasnostima u vrlo jasnim crtama što uistinu i nije oduzelo više od pet minuta. Reakcija je bila odlična, operateri su ukazali na stvari koje bi im olakšale rukovanje te je dogovoreno da se neke ideje isprobaju u praksi.

Pristup OpEx-a da potiče zaposlenike na otvoreno predlaganje i raspravu ovdje se pokazao kao pun pogodak. Djelatnici su prepoznali važnost podizanja svjesnosti o sigurnom načinu rada. Ovo je prilika da ostali zaposlenici i rukovoditelji u PLIVI započnu raspravu o zanimljivim temama vezanim uz sigurnost na radnome mjestu i izvan njega.

PRIJEDLOG MJERA U SVRHU DALJNJEG POBOLJŠANJA STANJA ZAŠTITE NA RADU

U svrhu unapređenja zaštite na radu dalje aktivnosti u području zaštite na radu trebaju biti usmjerene na aktivnosti koje će pridonijeti daljem poboljšanju stanja zaštite na radu odnosno smanjenju broja ozljeda na radu. S obzirom na pojačane aktivnosti vanjskih izvođača radova potreban je povećani angažman svih elemenata sustava zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša kako bi se stanje zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša i u ovom segmentu održavalo na visokoj razini.

U tom smislu aktivnosti trebaju biti usmjerene na sljedeće:

1. Aktivno uključivanje svih sudionika u sustavu zaštite na radu u primjenu pravila zaštite na radu.
2. Interne nadzore u OJ koje su imale ozljede na mjestu rada i u kojima su utvrđeni nedostaci u provedbi.
3. Interne nadzore vezano za uporabu opasnih kemikalija, a sukladno zakonu i podzakonskim propisima.
4. Interne nadzore i stalni nadzor rada radnika PLIVE uključivo i radnika agencija za privremeno zapošljavanje od strane ovlaštenika.
5. Interne nadzore i stalni nadzor rada radnika vanjskih izvođača radova.
6. Stalnu edukaciju radnika, ovlaštenika i povjerenika iz područja zaštite na radu.
7. Edukaciju vanjskih izvođača radova s ciljem upoznavanja s pravilima zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša i zahtjevima PLIVE
8. Ostale mjere u cilju smanjenja i sprečavanja ozljeda na radu:
 - postupanje prema Uputi o postupanju i izvješćivanju pri nastanku sigurnosnog

U SVRHU UNAPREĐENJA ZAŠTITE NA RADU DALJE AKTIVNOSTI U PODRUČJU ZAŠTITE NA RADU TREBAJU BITI USMJERENE NA AKTIVNOSTI KOJE ĆE PRIDONIJETI DALJEM POBOLJŠANJU STANJA ZAŠTITE NA RADU ODNOSNO SMANJENJU BROJA OZLJEDA NA RADU

dogadaja,

- poduzimanje mjera prema obavljenim uviđajima povodom ozljede na radu,
 - poduzimanje mjera sukladno izrađenim procjenama rizika,
 - poduzimanje mjera ovisno o rezultatima ispitivanja sredstava rada i radnog okoliša,
 - osiguranje da poslove s posebnim uvjetima rada obavljaju samo radnici koji ispunjavaju potrebne uvjete.
9. Osiguranje tehničkih rješenja za primjenu svih pravila sigurnosti u funkciji zaštite radnika, okoliša i osiguranja imovine uz upoznavanje/savjetovanje s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima kod uvođenja novih proizvoda/projekata i novih tehnologija kao i rekonstrukcije postojećih tehnologija i sredstava rada.
 10. Implementacija zahtjeva koji proizlaze iz nacionalnog zakonodavstva i kompanijskih standarda iz područja sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite okoliša.

POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA

OKOLIŠ, ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU (EHS) - NOVA GLOBALNA POLITIKA

Teva je tradicionalno predana očuvanju zdravlja i sigurnosti naših zaposlenika te zaštiti okoliša i zajednica u kojima posluje i to ne samo zato što vjeruje da je to ispravno nego zato što nastojeći ostvariti izvrsnost u području zaštite okoliša, zdravlja, sigurnosti i održivosti štiti, unapređuje i kreira poslovnu vrijednost za organizaciju. Ta je predanost ponovno potvrđena i Politikom okoliša, zdravlja, sigurnosti i održivosti u kojoj su opisana osnovna načela upravljanja okolišem, zdravljem i sigurnošću te održivošću u Tevi.

ZAŠTITA OKOLIŠA

PLIVA je svjesna činjenice svoga djelovanja na okoliš, stoga vrednuje sve svoje djelatnosti i nastoji provoditi postupke koji imaju manji utjecaj na okoliš, u skladu s propisima Republike Hrvatske i TEVINIM standardima.

U nastojanju neprekidnog poboljšavanja djelovanja na okoliš i smanjivanja onečišćenja, nastojimo održavati pod nadzorom emisije štetnih tvari u okoliš, sustavno raditi na smanjenju otpadnih tvari, te smanjivati potrošnju energije i drugih neobnovljivih resursa. Održivi razvoj i zaštita okoliša bili su u fokusu mnogih projekata.

U proteklih je desetak godina PLIVA u projekte održivog razvoja i zaštite okoliša uložila značajna sredstva te učinila bitne racionalizacije, modernizacije i unaprjeđenja u svojim proizvodnim procesima čime su kontinuirano podizani standardi zaštite okoliša u interesu lokalne zajednice i PLIVE. U zadnjih nekoliko godina izgrađeni su novi proizvodni pogon za proizvodnju aktivnih farmaceutskih supstancija na lokaciji Prilaz baruna Filipovića i u Savskom Marofu.

Izgrađen je novi pogon za proizvodnju suhih oralnih oblika lijekova na lokaciji Prilaz baruna Filipovića koji omogućuje bitno povećanje kapaciteta u proizvodnji tableta i kapsula i izravno će utjecati na povećanje izvoza. Ovaj projekt obuhvaća i značajno povećanje kapaciteta za proizvodnju sterilnih oblika lijekova. Osnovna obilježja pogona su inovativna tehnologija i trenutno najmodernija i najsofisti-

1
Na PLIVINOJ lokaciji u Savskom Marofu završen je novi pogon za obradu otpadnih voda, koji je dio PLIVINE najveće investicije u posljednjih nekoliko godina, vrijedne više od 200 milijuna dolara. Samo ulaganja u postrojenja i opremu namijenjenu zaštiti okoliša iznose više od 100 milijuna kuna. Sve to osigurava visoke standarde zaštite okoliša i bitno pridonosi čistijoj proizvodnji kakvoj težimo i smanjenju utjecaja na i emisija u okoliš.

ranija proizvodna oprema dostupna u svijetu. Navedena proizvodnja iziskuje posebne uvjete kontrole proizvodnih prostora i okoliša i predstavlja najosjetljiviji i jedan od najzahtjevnijih oblika farmaceutske proizvodnje uopće. Na lokaciji Savski Marof izgrađen je novi pogon za proizvodnju aktivnih farmaceutskih supstancija koji koristi tehnologije koje spadaju u skupinu najbolje raspoloživih tehnologija, a koje su odabrane sukladno preporukama IPPC direktive i najboljoj praksi u Europskoj uniji.

Rekonstrukcijom postojeće višenamjenske Sinteze SM1 na lokaciji Savski Marof napravljena je kompletna obnova pogona uz rekonstrukciju rashladnih energetske kapaciteta. Povećanjem i prenamjenama rashladnih kapaciteta znatno je unaprijeđena energetska efikasnost pogona. Instalacijom

novih spremnika u vanjskim tankvanama za prihvata procesnih kapljevina bitno su povećane mogućnosti regeneracije i njihovo vraćanje u proces. Na lokaciji Savski Marof izgrađen je biološki uređaj za obradu otpadnih voda koji se temelji na tehnologiji MBR (membranski bioreaktor). Predtretman otpadnih voda započinje još u samom pogonu. Nakon odvajanja tokova voda potencijalno toksičnih za biološki uređaj od onih koje je moguće biološki obraditi, otpadne vode će se obrađivati na biološkom uređaju do kvalitete vode za ispuštanje u sustav javne odvodnje.

Uređaj je dizajniran modularno i sastoji se od bioloških spremnika za uklanjanje organske tvari i nitrifikacije/denitrifikacije, membranske zone za odvajanje krute od tekuće faze i spremnika za digestiju (starenje) mulja. Sustav uključuje pred-anoksičnu i aerobnu fazu. Zrak iz biološkog uređaja se skuplja i obrađuje u bio-filtrima pomoću kojih se smanjuju emisije hlapivih organskih spojeva i neugodnih mirisa iz uređaja. Biološka obrada je vrlo učinkovita tehnologija kojom će se, uz kvalitetno vođenje procesa obrade i analitičko praćenje kakvoće vode te dobrim upravljanjem tokovima, postići kakvoća otpadnih voda sukladna propisanim graničnim vrijednostima.

Puštanjem u rad biološkog uređaja za obradu otpadnih voda došlo je do smanjenja koncentracija velikog broja pokazatelja onečišćenja u otpadnim tehnološko-sanitarnim vodama lokacije (npr. BPK5, KPK, ukupni dušik itd.). Uređaj za obradu procesnih plinova temelji se na regenerativno-termičkoj oksidaciji (RTO). Princip rada uređaja je, kao što mu sam naziv govori, regenerativni, pri čemu uređaj energiju koji dobije oksidacijom hlapivih organskih supstanci regenerira i koristi za pregrijavanje

LOKACIJA SAVSKI MAROF JE U PROCESU ISHOĐENJA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA. OSNOVA OBJEDINJENIH UVJETA ZAŠTITE OKOLIŠA JE U SMANJENJU I SPREČAVANJU ONEČIŠĆENJA UZROKOVANOG INDUSTRIJSKIM AKTIVNOSTIMA POMOĆU ODREĐENIH MJERA KAKO BI SE POSTIGLA VISOKA RAZINA ZAŠTITE OKOLIŠA KAO CJELINE

novih procesnih plinova, a sve u cilju manje potrošnje energije. Također, emisije hlapivih organskih spojeva tretiraju se na mjestu nastanka i nakon tretmana postižu se znatno bolje vrijednosti emisija.

Na PLIVINOJ lokaciji u Savskom Marofu završen je novi pogon za obradu otpadnih voda, koji je dio PLIVINE najveće investicije u posljednjih nekoliko godina, vrijedne više od 200 milijuna dolara. Samo ulaganja u postrojenja i opremu namijenjenu zaštiti okoliša iznose više od 100 milijuna kuna. Sve to osigurava visoke standarde zaštite okoliša i bitno pridonosi čistijoj proizvodnji kakvoj težimo i smanjenju utjecaja na i emisija u okoliš. Ovime dokazujemo da ulaganje u zeleniju proizvodnju nije samo obaveza i trošak, već i pametna investicija u održivi razvoj.

Lokacija Savski Marof je u procesu ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Osnova objedinjenih uvjeta zaštite okoliša je u smanjenju i sprečavanju onečišćenja uzrokovanih industrijskim aktivnostima pomoću određenih mjera kako bi se postigla visoka razina zaštite okoliša kao cjeline. Jedno od temeljnih načela objedinjenih uvjeta zaštite okoliša je primjena najboljih raspoloživih tehnika-NRT, odnosno metoda usmjerenih na sprječavanje te, ako to nije moguće, na smanjenje opterećenja okoliša i ublažavanje učinaka na okoliš kao cjelinu. NRT podrazumijeva: sve tehnike, uključujući tehnologiju, planiranje, izgradnju, održavanje, rad i zatvaranje pogona koje su primjenjive u praksi pod prihvatljivim tehničkim i ekonomskim uvjetima koje će se riješiti primjenom najbolje raspoložive tehnike ugrađene u novim uređajima za obradu otpadnih voda i uređaju za obradu procesnih plinova.

Najznačajniji okolišni problemi vezani za proces proizvodnje osnovnih farmaceutskih proizvoda su: emisije u zrak i vode, potrošnja vode i energije te veće količine organskog i anorganskog otpada. Pored toga, mogu se pojaviti i problemi vezani za povišenu razinu buke i neugodnih mirisa.

U PLIVI su prepoznate sljedeće glavne indikativne tvari:

A. za vode:

1. tvari koje negativno utječu na ravnotežu kisika (i mogu se mjeriti pomoću parametara kao što su BPK5, KPK, itd.);
2. organohalogeni spojevi i tvari koje mogu stvarati takve spojeve u vodenom okolišu

B. za zrak:

1. hlapivi organski spojevi;
2. praškaste tvari;
3. dušikovi oksidi i ostali dušikovi spojevi koje su se riješili primjenom najbolje raspoložive tehnike ugrađene u novim uređajima za obradu otpadnih voda i uređaju za obradu procesnih plinova.

POTROŠNJA VODE

U 2015. godini povećala se potrošnja vode iz vodovoda i vlastitih bunara pogotovo na lokaciji Savski Marof i to zbog povećane proizvodnje na navedenoj lokaciji.

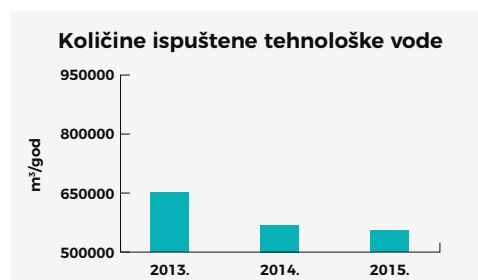
KOLIČINA KORIŠTENE VODE

Lokacija	2014.		2015.	
	Vodovod (m³)	Vlastiti bunari (m³)	Vodovod (m³)	Vlastiti bunari (m³)
Prilaz b. Filipovića	230.077	96.216	175.944	103.366
Savski Marof	1.444	269.294	1.545	284.240

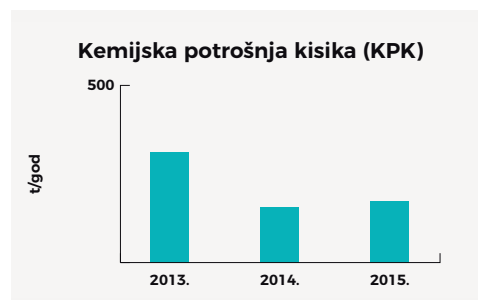
KAKO BI SE POSTIGLA ŠTO BOLJA KVALITETA PLIVINIH OTPADNIH VODA I DALJE SE RADI NA UNAPREĐENJU POSTOJEĆIH PRED-TRETMANA SVIH POGONA. IAKO JE U 2015. GODINI DOŠLO JE DO PORASTA PROIZVODNJE, SMANJILA SE KOLIČINA ISPUŠTENIH OTPADNIH VODA U ODNOSU NA 2013. I 2014. GODINU

OTPADNE VODE

Način ispuštanja otpadnih voda kao i pokazatelji koji se ispituju određeni su vodopravnom dozvolom i to zasebno za svaku lokaciju PLIVE. Mjerenja protoka kao i ispitivanja otpadnih voda obavlja vanjski ovlašteni laboratorij dinamikom određenom u vodopravnoj dozvoli. Kako bi se postigla što bolja kvaliteta PLIVINIH otpadnih voda i dalje se radi na unapređenju postojećih pred-tretmana svih pogona. Iako je u 2015. godini došlo je do porasta proizvodnje, smanjila se količina ispuštenih otpadnih voda u odnosu na 2013. i 2014. godinu.

U 2015. godini neznatno je povećana kemijska potrošnja kisika (KPK) zbog povećane proizvodnje na obje PLIVINE lokacije. I dalje se, međutim, radi na optimizaciji proizvodnih procesa i unapređenju pred-tretmana otpadnih voda u samim pogonima kako bi se smanjilo ukupno opterećenje PLIVINIH otpadnih voda organskim tvarima.

EMISIJE U ZRAK

Parametri mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora u promatranom razdoblju bile su unutar propisanih graničnih vrijednosti.

EMISIJE UGLJIČNOG DIOKSIDA (CO₂)

Uslijed povećanja proizvodnje na lokaciji Savski Marof u 2015. godini porasla je potreba za energijom zbog povećanja proizvodnje pa je došlo do povećanja emisije ugljičnog dioksida s time da se nastoji poboljšati efikasnost proizvodnje energije i podići energetske efikasnosti gorenja.

Emisije ugljičnog dioksida

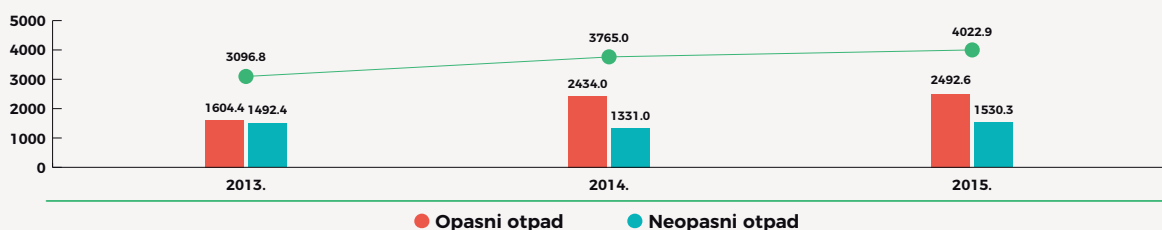
● 2014. (5.350.892 kg) ● 2015. (6.505.668 kg)

Dijagram br.1.

Prikaz ukupnih količina proizvedenog i zbrinutog otpada u PLIVI (t/god) za razdoblje 2013.-2015. godina

GOSPODARENJE OTPADOM

Gospodarenje otpadom u PLIVI u razdoblju od 2013. do 2015. god. obilježeno je promjenama vezanim uz nove zakonske propise u RH koji su doneseni u tom razdoblju, nakon ulaska Hrvatske u Europsku uniju. Rezultat toga je i promjena internih procedura u PLIVI koje reguliraju postupanje s otpadom u PLIVI, a u potpunosti su usuglašene sa novim zakonskim propisima. Dobra investicijska klima od TEVE prema PLIVI, te rekonstrukcije postojećih i izgradnja novih pogona, rezultirali su znatnim povećanjem obima proizvodnje, a samim time i povećanjem količina nastalog i zbrinutog opasnog i neopasnog otpada u PLIVI. Na dijagramu br. 1 prikazan je trend rasta količina proizvedenog i zbrinutog neopasnog i opasnog otpada tj. njihov odnos u zadnje tri godine (odnosi se i na cijelu PLIVU). Primjetan je znatan rast količina opasnog otpada zbog znatnog povećanja proizvodnje i gotovih oblika, a naročito API-ja (TAPI proizvodnja). Nastanak neopasnog otpada ujednačen je zbog boljeg izdvajanja i ponovne uporabe u pogonima određenih vrsta sekundarne ambalaže koja je ranije završavala kao neopasni otpad.

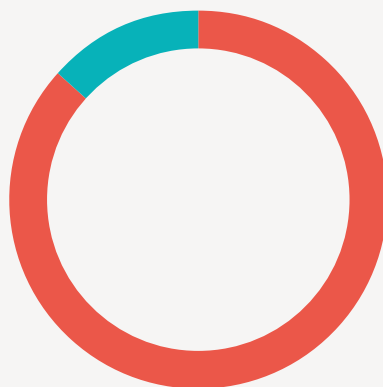
Količine nastalog i zbrinutog otpada (t/god.)

2013.

Terminička obrada	100%
Regeneracija	0%

2014.

Terminička obrada	86.5%
Regeneracija	13.5%

S obzirom na znatan rast proizvodnje, smatramo da je bio i nužan porast količina nastalog otpada. Trend porasta nastalog otpada ne prati doslovno porast proizvodnje i možemo reći da je to vrlo pozitivan trend koji održava uspješnost u aktivnostima djelovanja smanjivanja otpada na mjestu nastanka, boljeg sortiranja otpada te svih ostalih mjera usmjerenih ka boljem gospodarenju otpadom u PLIVI. Uz smanjenje količina nastalog otpada po toni proizvoda, intenzivno su tražena i financijski povoljnija rješenja za zbrinjavanje otpada, pa je tako u zadnjih nekoliko godina uspješno smanjena prosječna jedinična cijena zbrinjavanja otpada (kn/kg) za oko 20%. U navedenom razdoblju TEVA je, pa tako i PLIVA,

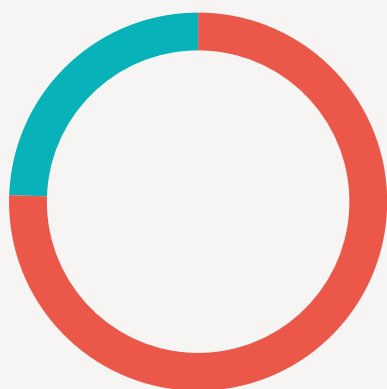

PLIVIN JE CILJ BIO SMANJITI DEPONIRANJE OTPADA, KAO NAJLOŠIJEG NAČINA ZBRINJAVANJA OTPADA, NA NULU (ZERO) U ČEMU SMO I USPJELI

uvela sustav OPEX (Operational Excellence) u svrhu unaprjeđenja i poboljšanja svojega poslovanja u svim segmentima, pa tako i u području gospodarenja otpadom.

S obzirom na to da u PLIVI najveće količine opasnog otpada nastaju u proizvodnji API-ja (TAPI), a pogotovo se to odnosi na otpadna otapala i matične otopine, cilj je uz već ranija rješenja bio naći dodatne mogućnosti za iskorištavanje ove vrste otpada u smislu regeneracije u specifičnim proizvodnim tvrtkama u EU (Mađarska, Italija, RH i sl.). Na taj način sve bi se više otpada te vrste iskoristilo u ponovnoj proizvodnji te, u odnosu na klasično zbrinjavanje otpada termičkom

2015.

● Termička obrada	75.6%
● Regeneracija	24.4%

obradom u spalionicama otpada, ostvario znatno pozitivniji financijski i ekološki efekt. Na dijagramu br. 2 vidi se prikaz udjela u postocima odnosa zbrinutih otpadnih otapala i matičnih otopina po godinama, termičkom obradom ili regeneracijom. Vidljiv je trend rasta udjela otpadnih otapala koji mogu ići na regeneraciju, tako da je za 2015. premašen plan oko 20% i iznosi 24,4%, a već u 2016. godini cilj bi bio oko 28-30 posto.

Tijekom 2015. godine pokrenute su razne dodatne inicijative vezane uz smanjenje količine nastalih otpada te pripadajućih troškova zbrinjavanja otpada (otapala, mulj...). Potrebno je napomenuti da PLIVA sav svoj ostali opasni

otpad izvozi, u skladu s **Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada**, u zemlje EU-a, tj. Austriju, Njemačku, Mađarsku i Poljsku, s obzirom na to da u RH još uvijek ne postoje uređaji za zbrinjavanje takvog opasnog otpada. No naziru se neka alternativna i jeftinija rješenja zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada u RH, primjerice u cementarama i sl.

Za neopasni otpad PLIVA ima ugovor s ovlaštenom tvrtkom čiji djelatnici u PLIVI rade na sakupljanju i sekundarnom sortiranju otpada. Također je tijekom zadnje 3-4 godine poboljšan sustav odvoza miješanog neopasnog otpada na tercijarno sortiranje na novu lokaciju ugovorne ovlaštene tvrtke i na taj se način za oko 95% smanjila količina otpada koji je do tada vožen na deponiranje (bivši komunalni otpad). Tako se povećala količina iskoristivog, reciklabilnog otpada, poboljšali su se financijski efekti i učinjen je znatan korak ka smanjenju opterećenja okoliša. PLIVIN je cilj imati smanjiti deponiranje otpada, kao najlošijeg načina zbrinjavanja otpada, na nulu (zero) u čemu smo i uspjeli.

Sukladno zahtjevima regulatornih i državnih inspekcija, te europskim zakonskim zahtjevima, PLIVA provodi nadzore ovlaštenih sakupljača i obrađivača otpada svake dvije do tri godine. PLIVA je svojim aktivnostima i prijedlozima dala doprinos pri kreiranju donesenih novih zakonskih propisa, kroz nove prijedloge ili dijeljenjem postojećih ideja i rješenja koje je PLIVA već koristila u svojoj praksi. Podrška stručne službe gospodarenja otpadom u PLIVI prilikom demontaža i rušenja objekata na obje lokacije, te prilikom nadzora raznih državnih inspekcija, Tevinih globalnih i regulatornih agencija i dalje je uspješna.

Dijagram br.2.

Udio otpadnih otapala koji idu na regeneraciju umjesto na spaljivanje (2013.-2014. i 2015.)

Slike 1.-6.
prikazuju neke
segmente
gospodarenja
otpadom
u PLIVI:

SLIKA 1 Utovar PLIVINOG opasnog krutog otpada na lokaciji SM – kontaktna ambalaža

SLIKA 2 Uređaj za obradu otpadnih voda na lokaciji SM - WWTP uređaj

SLIKA 3 Utovar otpadnog mulja iz WWTP uređaja i odvoz na zbrinjavanje, lokacija SM

SLIKA 4 Odvoz neopasnog otpada uređaja na zbrinjavanje - na tercijarno sortiranje

SLIKA 5 Sakupljačko dvorište za neopasni otpad - lokacija PbF

SLIKA 6 Skupljalište opasnog otpada - iznutra Lokacija SM

CILJEVI I INICIJATIVE ZA SLJEDEĆE RAZDOBLJE

1

POVEĆANJE ZADOVOLJSTVA ZAPOSLENIKA

2

SMANJENJE BROJA OZLJEDA

3

OBJAVLJIVANJE KNJIGE "A JOURNEY INTO PATIENT SAFETY"

4

DALJNJE SMANJENJE OTPADNIH VODA I SVIH ENERGENATA

5

DALJNJE POBOLJŠANJE SVIH OKOLIŠNIH POKAZATELJA

6

ZADRŽAVANJE RAZINE ULAGANJA U ZAJEDNICU

7

POTICANJE MEĐUODJELNE SURADNJE NA
PROJEKTIMA ZA ZAJEDNICU

GRI (GLOBAL REPORTING INITIATIVE) POKAZATELJI

Profil

1. Strategija i analiza

- 1.1. Izjava najviše po redu osobe u organizaciji o važnosti održivosti za organizaciju i njenu strategiju

2. Organizacijski profil

- 2.1. Ime organizacije
2.2. Primarne robne marke (brandovi), proizvodi i usluge
2.3. Operativna struktura organizacije, uključujući glavne odjele tvrtke kćeri, podružnice, zajednička ulaganja i druge tvrtke u vlasništvu
2.4. Sjedište organizacije
2.5. Broj zemalja u kojima organizacija djeluje i imena onih zemalja u kojima se odvijaju ili glavne djelatnosti ili one koje su posebno relevantne za pitanja održivosti obuhvaćene izvješćem
2.6. Struktura vlasničkih odnosa
2.7. Tržišta na kojima organizacija posluje
2.8. Veličina organizacije koja izvještava

3. Parametri izvješća

Profil izvješća

- 3.1. Izveštajni ciklus
3.2. Datum zadnjeg prethodnog izvješća
3.3. Izveštajni ciklus
3.4. Kontakt osoba zadužena za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem

Opseg i granice izvješća

- 3.5. Proces za definiranje sadržaja izvješća
3.6. Granice izvješća
3.7. Ograničenje s obzirom na opseg ili granice izvješća

4. Upravljanje, obaveze i uključenost

- 4.1. Upravljačke strukture organizacije, uključujući i

pododbore najvišeg tijela upravljanja s posebnim dužnostima poput određenja strategije ili organizacijskog nadgledavanja

- 4.2. Navesti ukoliko predsjednik najvišeg tijela upravljanja ujedno ima i izvršnu funkciju unutar organizacije

- 4.8. Izjave o misiji ili vrijednostima, interno razvijeni kodeksi ponašanja te načela važna za ekonomski, okolišni ili društveni učinak kao i status njihove provedbe

- 4.14. Popis dioničkih skupina koje je organizacija uključila

- 4.15. Osnova za određivanje i odabir dionika za sudjelovanje

Pokazatelji ekonomskog učinka

- EC1 Izravna, stvorena i distributivna vrijednost uključujući prihode, troškove poslovanja, naknade zaposlenicima, donacije i druga ulaganja u zajednicu, zadržana dobit i isplate davateljima kapitala i davanja državi

Pokazatelji društvenog učinka

Korupcija

- SO2 Postotak i ukupan broj poslovnih jedinica podvrgnutih analizi korupcijskog rizika.
SO3 Postotak zaposlenika obuhvaćenih obukom o antikorupcijskim politikama i postupcima organizacije.

Radni odnosi i dostojan rad

Zapošljavanje

- LA1 Ukupna radna snaga prema vrsti zaposlenja, vrsti ugovora o zapošljavanju i regiji
LA2 Ukupan broj i fluktuacije zaposlenika prema dobnoj skupni, spolu i regiji
LA3 Beneficije osigurane zaposlenicima

Zdravlje i sigurnost na radu

- LA6 Postotak ukupne radne snage zastupljene u zajedničkim odborima za zdravstvena i

- LA7** sigurnosna pitanja
- LA7** Stope ozljeda, profesionalnih bolesti, izgubljenih dana i izostanaka te broj smrtnih slučajeva povezanih s nesrećama na radu po regiji
- LA8** Programi obrazovanja obuke, savjetovanja, prevencije kontrole rizika, namijeni pružanja pomoći članovima radne snage, njihovim obiteljima ili članovima zajednice glede ozbiljnih bolesti

Obuka i obrazovanje

- LA10** Prosječni broj sati obuke godišnje po zaposleniku prema kategoriji zaposlenika
- LA11** Programi za stjecanje vještina i cjeloživotno učenje

Raznolikost i jednake mogućnosti

- LA13** Sastav upravljačkih tijela te struktura zaposlenika

Pokazatelji učinka ljudskih prava Nediskriminacija

- HR4** Ukupan broj diskriminacije i poduzete mjere

Pokazatelji učinka odgovornosti za proizvod

Zdravlje i sigurnost kupaca

- PR1** Faze životnog ciklusa proizvoda i usluga u kojima se ocjenjuje poboljšanje njihovog utjecaja na zdravlje i sigurnosti

Informacije i oznake na proizvodima i uslugama

- PR3** Vrste podataka o proizvodu i uslugama, zahtjevanih organizacijskih postupaka te postotak značajnih proizvoda i usluga podložnih takvim informacijskim zahtjevima

Marketingške komunikacije

- PR6** Programi za poštivanje zakona, standarda i dobrovoljnih kodeksa koje se odnose na marketingške komunikacije, uključujući oglašavanje, promidžbu i pokroviteljstvo

Pokazatelji okolišnog učinka Energija

- EN3** Izravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije
- EN4** Neizravna potrošnja energije prema primarnom izvoru energije

Voda

- EN8** Ukupno crpljenje vode po izvoru
- EN9** Godišnje crpljenje podzemne i površinske vode

Emisije, otpadne vode i otpad

- EN16** Ukupne izravne i neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini
- EN17** Druge relevantne neizravne emisije stakleničkih plinova prema težini
- EN20** NO_x, SO_x i druge značajne emisije u zrak prema vrsti i težini
- EN21** Ukupno ispuštanje vode prema kakvoći i odredištu
- EN22** Ukupna količina otpada prema vrsti i metodi zbrinjavanja
- EN24** Cjelokupna proizvodnja, transport, uvoz ili izvoz bilo kojeg otpada koji se smatra opasnim (prema Baselskoj konvenciji)

Proizvodi i usluge

- EN26** Inicijative za oblažavanje utjecaja na okoliš proizvoda i usluga te opseg ublažavanja utjecaja

Opće

- EN30** Ukupni izdaci i ulaganja u zaštitu okoliša prema vrsti

KAZALO

SADRŽAJ

GRI POKAZATELJ

IZJAVA PREDsjedNIKA UPRAVE

1.1.

PROFIL ORGANIZACIJE

Ime i sjedište organizacije	2.1., 2.4.
Primarne robne marke, proizvodi i/ili usluge	2.2.
Operativna struktura organizacije	2.3.
Upravljanje	4.1., 4.2., 4.8.
Društva u vlasništvu PLIVE	2.3.
Struktura vlasničkih odnosa	2.6.
Dionici	4.14., 4.15.

PARAMETRI IZVJEŠĆA

Izveštajno razdoblje i izveštajni ciklus	3.1., 3.2.
Kontakt osobe zadužene za pitanja u vezi s Izvešćem i njegovim sadržajem	3.4.
Opseg i profil Izvešća	3.5., 3.6., 4.13.

POKAZATELJI EKONOMSKOG UČINKA

Rezultati poslovanja PLIVE HRVATSKA u 2014. i 2015. godini	EC1
Tržišta na kojima organizacija posluje (uključujući geografsku strukturu, sektore unutar kojih posluje i vrste kupaca)	2.7.
Nagrade i priznanja PLIV u 2014. i 2015. godini	LA3

POKAZATELJI DRUŠTENOG UČINKA

Borba protiv korupcije	S02., S03., 4.8.
Ljudski potencijali	
Struktura zaposlenika	LA1, LA2, LA3, LA13, LA15
Briga za zaposlenike	HR4, LA, LA8, LA10, LA11, LA12, LA14, LA17

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Teva u zajednici	EC1
PLIVINI projekti u Hrvatskoj	LA8
Sponzorstva i donacije	EC1
PLIVA za bolesnike	LA3, 4.16.
Edukacija liječnika i ljekarnika	LA3, 4.16.
Znanost i obrazovanje	LA3, LA8, 4.16
PLIVA za mlade	LA3, LA8
Odgovornost za proizvod	4.8., EN26, PR1, PR3
Oglašavanje	PR6
Zdravlje i sigurnost	LA6, LA7, L6, L8, LA9

POKAZATELJI OKOLIŠNOG UČINKA

Zaštita okoliša	EN26, EN30, 4.8., 4.13.
Energija	EN3, EN4
Gospodarenje vodom	EN8, EN9, EN21
Emisije u zrak	EN16, EN17, EN20, EN21, EN22
Gospodarenje otpadom	EN22, EN24

IMPRESSUM

IZDAVAČ PLIVA HRVATSKA D.O.O.

GLAVNA UREDNICA TAMARA SUŠANJ ŠULENTIĆ

IZVRŠNE UREDNICE SANJA FRESL I MAJA LOPOTAR MIHALINEC,
EKSPERT ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

AUTORI PRILOGA JOSIP BRAČUN, EKSPERT ZA GOSPODARENJE OTPADOM,
KREŠIMIR HARAPIN, RUKOVODITELJ ZAŠTITE NA RADU, MARINA MUSULIN,
VIŠI RUKOVODITELJ RADNIH ODNOSA I ZAŠTITE ZDRAVLJA ZAPOSLENIKA,
JASMINA PETROVIĆ MAYER, VIŠI RUKOVODITELJ ZAPOSŁJAVANJA,
PROFESIONALNOG RAZVOJA I HR PROJEKATA

LEKTURA ROMANA PEZIĆ

OBLIKOVANJE I TISAK FINGERE

PLIVA HRVATSKA D.O.O

ČLANICA HRVATSKOG POSLOVNOG SAVJETA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

www.pliva.hr | www.plivazdravlje.hr | www.plivamed.net